

Jaarrekening 2019

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2019.....	1
Inhoudsopgave.....	2
Leeswijzer.....	6
Inleiding.....	6
Programmaverantwoording.....	6
Paragrafen.....	7
Jaarrekening.....	7
Totaaloverzicht programma's in cijfers.....	8
Analyse rekeningresultaat.....	9
Dienstverlening & Bestuur.....	12
Doelstelling en missie.....	12
Wat wilden we in 2019 bereiken?.....	12
Beleidsvelden.....	12
Beleidsindicator.....	16
Wat heeft het gekost?.....	17
Financiële toelichting.....	18
Overzicht investeringen.....	24
Welzijn & Zorg.....	26
Doelstelling en missie.....	26
Wat wilden we in 2019 bereiken?.....	26
Beleidsvelden.....	26
Beleidsindicator.....	33
Wat heeft het gekost?.....	34
Financiële toelichting.....	35
Overzicht investeringen.....	43
Instreamdata en toelichting.....	45
Wonen & Ondernemen.....	46
Doelstelling en missie.....	46
Wat wilden we in 2019 bereiken?.....	46
Beleidsvelden.....	46
Beleidsindicator.....	51
Wat heeft het gekost?.....	52
Financiële toelichting.....	53
Overzicht investeringen.....	57
Paragrafen.....	60
Lokale heffingen.....	61
Inleiding.....	61
Algemene belastingen.....	61

Bestemmingsbelastingen	61
Retributies.....	61
Beleid ten aanzien van de lokale heffingen.....	61
Tarieven	62
Werkelijke opbrengsten.....	63
Kostendekkendheid.....	64
Lokale lastendruk	66
Kwijtscheldingbeleid.....	66
Onderhoud kapitaalgoederen.....	67
Inleiding	67
Wegen	67
Riolering.....	67
Groen.....	67
Gemeentelijke gebouwen.....	67
Openbare verlichting.....	67
Water.....	67
Machines Buitendienst	67
Bijlage: onderhoud kapitaalgoederen.....	68
Verbonden partijen.....	69
Inleiding	69
Visie en beleidsvoornemens.....	69
Overzicht verbonden partijen	70
Financiering	88
Inleiding	88
Doelstelling	88
Financiering.....	88
Beleidsvoornemens t.a.v. het risicobeheer van de financieringsportefeuille.....	90
Inzicht rentelasten.....	90
Inzicht renteresultaat	90
Renteberekening	90
Wijze toerekening rente van taakvelden	91
Financieringsbehoefte.....	91
Bedrijfsvoering	92
Informatievoorziening	92
Wat hebben we gedaan?	92
Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	93
Grondbeleid.....	95
Visie grondbeleid.....	95
Wijze waarop gemeente het grondbeleid uitvoert	95
Prognose resultaten grondexploitaties.....	97
Onderbouwing van de geraamde winstnemingen	99
Reserve en risico's grondzaken	99

Weerstandsvermogen en risicobeheersing	101
Inventarisatie van de weerstandscapaciteit	101
Beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's	101
Top 10 risico's	101
Rente risico en financieringsbehoefte	101
Gemeentelijke gezondheidsdienst Holland Noorden	102
Gemeentefonds	102
Contractmanagement	102
Decentralisatie WMO (integratie-uitkering)	102
BUIG, WSW en re-integratie	103
Ict ontwikkelingen	103
(Grote) zorgaanbieders die omvallen	103
Invoering VPB	103
Invoering van de omgevingswet	104
Berekening weerstandsvermogen	104
Financiële kengetallen	105
Relatie kengetallen en financiële positie	106
Fiscale Paragraaf	107
Inleiding	107
Vennootschapsbelasting	107
Jaarrekening	109
Balans per 31 december	110
Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling	111
Toelichting op de balans	115
Immateriële vaste activa	116
Financiële vaste activa	117
Materiële vaste activa	118
Vorraden	120
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	121
Schatkistbankieren	122
Liquide middelen	122
Overlopende activa	123
Eigen vermogen	124
Vorzieningen	127
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	130
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	131
Overlopende passiva	132
Waarborgen	133
Niet uit de balans blijvende verplichtingen/ Gebeurtenissen na balansdatum	134
De Sisa bijlage	135
De controleverklaring van de accountant	139
Financiële overzichten	143

Vrije dekkingsmiddelen	144
Baten en lasten.....	145
Taakvelden begroting 2019.....	146
Overhead	147
Toevoegingen en onttrekkingen aan / van reserves.....	148
Resultaat rekening/begroting voor en na bestemming.....	149
Overzicht incidentele baten lasten	150
Berekening Emu-saldo	152
Jaarrekening woningbedrijf 2019.....	153

Leeswijzer

Inleiding

Jaarlijks legt het college van burgemeester en wethouders met de aanbieder van de jaarrekening en het jaarverslag (hierna jaarstukken) verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid en beheer van het afgelopen jaar.

De jaarstukken zijn opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Koggenland deze stelt. De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

1. **Jaarverslag:**
 - Programmaverantwoording;
 - Paragrafen.
2. **Jaarrekening:**
 - De programmarekening en de toelichting;
 - De balans en de toelichting;
 - De bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

Programmaverantwoording

De gemeente Koggenland kent drie programma's: Dienstverlening & Bestuur, Welzijn & Zorg en Wonen & Ondernemen. Een programma is een geheel van activiteiten om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. Elk programma wordt onderverdeeld in beleidsvelden en per beleidsveld wordt aangegeven wat we willen bereiken, wat we daarvoor doen en wat het mag kosten (de zogenaamde 3-W vragen)

De programma's en beleidsvelden zijn bij de gemeente Koggenland als volgt ingedeeld:

Programma 1: Dienstverlening & Bestuur

Beleidsvelden:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid

Programma 2: Welzijn & Zorg

Beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0-23 jaar
- Kunst, cultuur en ontwikkeling
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen

Programma 3: Wonen & Ondernemen

Beleidsvelden:

- Economie en toerisme
- Grondbedrijf
- Omgevingstaken
- Openbare ruimte
- Woningbedrijf

Elk programma sluit met een financieel overzicht onder het kopje "wat heeft het gekost?"

De mutaties ten opzichte van de begroting worden aan het einde van elk programma toegelicht. De investeringen die ten laste komen van de reserves worden opgenomen in het overzicht 'toevoegingen en onttrekkingen aan/van reserves.

Na de toelichting op de beleidsvelden en overige ontwikkelingen treft u aan:

- een overzicht met de verplichte beleidsindicatoren van het programma;
- een totaaloverzicht van de baten en lasten 2019 van het betreffende programma;
- een overzicht van investeringen die betrekking hebben op het programma; en
- aan het einde van het programma de financiële verantwoording 2019 met toelichting.

Aan het begin van de drie programma's is een totaal overzicht opgenomen van baten en lasten van de totale jaarrekening, inclusief het resultaat.

Paragrafen

In de afzonderlijke paragrafen wordt verslag gedaan van de beleidslijnen vastgelegd over een aantal overkoepelende onderwerpen. We hanteren de minimaal vereiste zeven verplichte paragrafen en de niet-verplichte fiscale paragraaf.

U treft de volgende paragrafen aan:

- Lokale heffingen
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Verbonden partijen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Fiscale paragraaf

De fiscale paragraaf gaat in op de gevolgen van de invoering van de vennootschapsbelasting voor de gemeente.

Jaarrekening

In de jaarrekening staat de financiële verantwoording over 2019 met een balans en een toelichting daarop. De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole en leidt tot een controleverklaring van de onafhankelijk accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

De jaarrekening betreft de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, de programmarekening en de balans met toelichting.

De programmarekening bevat:

- a) de begrote en gerealiseerde baten en lasten per programma, waarbij de begrote bedragen worden aangegeven voor en na wijziging;
- b) het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen;
- c) het gerealiseerde resultaat volgend uit de onderdelen a en b;
- d) de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- e) het gerealiseerde resultaat volgend uit de onderdelen c en d (resultaat na bestemming).

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de toelichting per programma

Totaaloverzicht programma's in cijfers

Programma <i>Bedrag in euro's</i>	Rekening 2018	Primaire begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019
Dienstverlening & Bestuur	18.712.890	20.931.902	21.450.944	20.529.978
Welzijn & Zorg	18.237.049	17.951.510	19.259.523	20.797.428
Wonen & Ondernemen	15.050.610	16.544.410	20.717.875	19.081.468
Totaal lasten	52.000.549	55.427.822	61.428.342	60.408.875
Dienstverlening & Bestuur	39.242.309	40.989.593	41.830.964	42.074.527
Welzijn & Zorg	3.867.217	3.555.355	4.034.493	4.196.020
Wonen & Ondernemen	9.655.057	8.514.705	13.313.060	14.326.203
Totaal baten	52.764.583	53.059.653	59.178.517	60.596.750
Totaal saldo	V764.034	N2.368.169	N2.249.825	V187.875
Lasten	677.830	527.864	1.884.144	1.119.407
Baten	2.500.381	2.896.033	4.133.969	4.335.612
Saldo reserves	V1.822.551	N2.368.169	V2.249.825	V3.216.205
Saldo na reserves	V2.586.585			V3.404.080

Analyse rekeningresultaat

Onderstaand geven wij een cijfermatige toelichting op het positieve resultaat van € 3.404.000. Voor een beleidsmatige toelichting en overige voor- en nadelen verwijzen wij u naar de toelichting per programma.

Het resultaat bestaat in hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

(x € 1.000)	Exploitatie	Grondbedrijf	Woningbedrijf	Totaal
Omschrijving				
Resultaat voor bestemming	1.751 N	804 V	1.135 V	188 V
Mutaties reserves	3.216 V	-	-	3.216 V
Resultaat na bestemming	1.465 V	804 V	1.135 V	3.404 V

Algemene dienst:

Verkoop voormalig gemeentehuis Obdam

Het voormalig gemeentehuis Obdam is verkocht voor € 400.000. Het pand had geen boekwaarde en daardoor levert de verkoop een incidenteel voordeel op van € 400.000.

Restsaldo onvoorzien en begrotingsruimte

Het restsaldo over 2019 op onvoorzien van € 150.000 en structurele begrotingsruimte van € 56.000 valt vrij ten gunste van het rekeningresultaat.

Uitkering gemeentefonds

We zien in de jaarrekening een incidenteel voordeel van € 202.000 op het gemeentefonds. Dit bedrag bestaat uit een voordeel op het algemene deel van de uitkering van €182.000 en €20.000 voordeel op de uitkering binnen het sociaal domein. Dit voordeel is tot stand gekomen door ontwikkelingen in de diverse circulaire in 2019.

Automatisering

Doordat onderhoudskosten voor verschillende applicaties lager zijn uitgevallen, minderondersteuning nodig was voor de afdeling welzijn en zorg en door uitstel van investeringen is een incidenteel voordeel ontstaan van € 124.000.

Verbetering dienstverlening

Voor de verbetering van de dienstverlening was rekening gehouden met de uitvoering van een ondernemerspeiling en imago onderzoek. Het imago onderzoek en benodigd budget daarvoor in combinatie met een uit te voeren inwonerspeiling wordt doorgeschoven naar het jaar 2020. Het incidentele voordeel is hierdoor € 78.000.

Wet woz, OZB

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om vóór 2022 voor alle woningen de gebruikersoppervlakte op te meten. De start van het project "meten gebruiksoppervlakte woningen" is later gestart dan gehoopt (november 2019) omdat in deze overvolle markt niet eerder een ingewerkte externe kracht beschikbaar was. Door de vertraging zijn de kosten voor diensten van derden beperkt aangesproken.

Welzijn en zorg:

Leerlingenvervoer

De uitgaven voor leerlingenvervoer fluctueren jaarlijks sterk. Van tevoren kan niet exact worden ingeschat hoeveel aanvragen, ritten en welk soort ritten (lange afstand, individueel vervoer) noodzakelijk zijn. In 2019 waren er minder kinderen die gebruik hebben gemaakt van het leerlingenvervoer dan het jaar er voor waardoor een incidenteel voordeel is ontstaan van € 78.000.

Regelarm legesbeleid

In de begroting was € 20.000 opgenomen voor het toepassen van het nieuwe regelarme legesbeleid. De organisatie heeft de uitvoering hiervan zonder externe ondersteuning uitgevoerd zodat externe kosten hierbij niet meer van toepassing zijn.

Acties naar aanleiding van nota lokaal gezondheidsbeleid

Met de vaststelling van de nota lokaal volksgezondheidsbeleid 2018-2021 is voor 2019 een budget beschikbaar gesteld voor activiteiten. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden, onder andere op het gebied van de preventie van alcohol en drugsgebruik, gezonde leefstijl en preventie eenzaamheid. Er is bijvoorbeeld nader onderzoek gedaan naar het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren in Koggenland. En er is lokaal aanvullend onderzoek gedaan naar de naleving van regels bij de verkoop van alcohol. De kosten van deze activiteiten konden binnen andere budgetten worden gedekt. Incidenteel voordeel van € 29.000.

Wonen en ondernemen

- Leges omgevingsvergunningen: De hogere leges omgevingsvergunningen wordt veroorzaakt door een aantal grote bouwplannen waarvan de leges eind 2019 zijn gerealiseerd in plaats van begin 2020. Incidenteel voordeel: € 102.000.
- Uitvoering milieutaken: In 2019 was op veel onderdelen nog sprake van beleidsvorming. Dit is veelal bovenregionaal en complex. De uitvoering staat daarom op onderdelen in de wacht, waardoor het budget niet volledig werd benut. Incidenteel voordeel € 58.000.
- Bijdrage bestemmingsplannen: Betreft een eenmalig voordeel als gevolg van toepassing van de Grondexploitatiewet voor o.a. particuliere woningbouw-ontwikkeling. Vaak kleinere plannen maar nu incidenteel het grote plan Spierland. Incidenteel voordeel: € 52.000.
- Lokale, regionale initiatieven promotie activiteiten incidenteel voordeel van €26.000. Dit jaar waren er een beperkt aantal recreatie ideeën en/ of casussen waarbij extra budget vereist was.
- Onderhoud bruggen en bijdrage nutsbedrijf: Incidentele voordelen op het onderhoud van bruggen, subsidie van de provincie en bijdrage van de nutsbedrijven. Incidenteel voordeel: € 63.000.
- Lagere kapitaallasten € 100.000 incidenteel voordeel: lagere kosten aan machines voor de buitendienst en dus lagere kapitaallasten. In de begroting is ook rekening gehouden met kapitaallasten voor de openbare ruimte voor het kindcentrum, deze kapitaallasten zijn er in 2019 nog niet.
- Schouw en baggerwerk: Uit de inspectieronde 2019 van het HHNK blijkt dat de huidige staat van schouw- en baggerwerk voldoet. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel van € 70.000 in 2019.

Grondbedrijf

- Hofland II tussentijdse winstneming: het college heeft op 8 oktober 2019 ingestemd met een tussentijdse winstneming van € 772.500 in de grondexploitatie van Hofland II. De winstneming is conform de in de vergadering van de raad van 17 juni 2019 vastgestelde nadere uitgangspunten voor de tussentijdse winstneming uit grondexploitaties.
- Locatie Langereis: het bouw- en woonrijp maken is door planaanpassing lager uitgevallen. De begroting voor voorbereiding en toezicht was hoog ingezet in verband met het kleine oppervlakte en de complexe situatie. Uiteindelijk zijn er minder uren toegerekend aan dit project. Overige kosten zijn lager dan begroot in verband met planschade (geen claim gehad) en de post onvoorzien was niet geheel noodzakelijk. De rente viel lager uit dan begroot door lager kosten. Grondverkoop: er is meer ontvangen dan begroot omdat de bouwkaavel groter is verkocht dan geraamd. In totaal levert dit een incidenteel voordeel op van € 58.000.
- Vpb: voor het Grondbedrijf is in 2019 € 26.500 aan Vpb betaald.

Woningbedrijf

- Het resultaat 2019 van € 1.135.000 binnen het woningbedrijf kan grotendeels toegerekend worden aan de verkoop van 9 woningen waarvan de boekwinst € 922.000 hoger was uitgevallen dan begroot.

- Vanwege de verkoop van woningen is er een voordeel op de post verhuurdersheffing van € 48.000.
- Daarnaast vielen de huuropbrengsten € 109.000 lager uit dan begroot.
- De kosten voor reparatie-, mutatie-, contract- en planmatig onderhoud vielen dit jaar € 101.000 hoger uit dan begroot.
- Door het verwerken van het raadsbesluit (d.d. 17 juni 2019) m.b.t. de transformatieopgave/professionalisering van het Woningbedrijf, waaronder de inhuur van een interim portefeuillemanager en specialistisch advies, zijn de kosten € 118.000,- hoger dan begroot.

Dienstverlening & Bestuur

Doelstelling en missie

Wonen en werken in een veilige omgeving met een uitstekende dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Wat wilden we in 2019 bereiken?

Ondermijnende criminaliteit signaleren en aanpakken in samenwerking met onze partners.
Continue verbeteren van onze dienstverlening.
Het veiligheidsgevoel van onze inwoners vergroten en onveiligheid aanpakken.

Beleidsvelden

Beleidsveld: Algemene dekkingsmiddelen

Maatschappelijk effect

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald, vrij besteedbaar zijn en worden onderverdeeld in:

Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn belastingen die geheven worden van inwoners en bedrijven. Dit zijn Onroerend Zaak Belasting (OZB), forensenbelasting en hondenbelasting (afgeschaft met ingang van 1 januari 2020).

Algemene uitkering

De belangrijkste inkomstenbron voor ons is de uitkering uit het Gemeentefonds. De uitkering bedraagt bijna de helft van onze inkomsten. De gemeente heeft geen invloed op de hoogte van de gemeentefondsuitkering. Over de besteding van de middelen uit het Gemeentefonds hoeven we ons niet te verantwoorden richting het Rijk. We kunnen deze middelen, met inachtneming van wet- en regelgeving vrij besteden.

Dividend

Dit is een winstuitkering die wordt uitbetaald aan aandeelhouders. We ontvangen dividend voor het bezit van de aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Alliander.

Mutaties in de reserves

De raad bepaalt jaarlijks bij de begroting en de jaarrekening welke stortingen en onttrekkingen er plaatsvinden.

Overige

Voorbeelden van overige dekkingsmiddelen zijn de posten onvoorzien en de structurele begrotingsruimte. Dit zijn dekkingsmiddelen waar nog geen specifiek bestedingsdoel voor is bepaald.

Beleidsveld: Bedrijfsvoering

Maatschappelijk effect

Wij willen onze bedrijfsvoering zo inrichten dat wij in staat zijn om op een uitstekende wijze dienstverlening te bieden aan onze inwoners en ondernemers.

Activiteit: Uitvoeren van een inwoner- en ondernemerspeiling

Wat wilden we doen?

In vervolg op de in 2017 uitgevoerde inwonerpeiling, combineren we in 2019 een inwonerspeiling met een ondernemerspeiling.

Wat hebben we gedaan?

In 2019 is een ondernemerspeiling onder 2.000 ondernemers uitgevoerd om de mening te peilen over dienstverlening door onze gemeente. Bij de begrotingsbehandeling voor 2019 is bij amendement de

begroting aangepast om de inwonerpeiling niet uit te voeren. De resultaten van de ondernemerspeiling zijn via een memo met de gemeenteraad gedeeld en worden meegenomen bij de uitwerking van de kadervisie. Hierover wordt bij het programma wonen en ondernemen een verdere toelichting gegeven. Op basis van de deze ondernemerspeiling gaan wij samen met de ondernemers werken aan het optimaliseren van het ondernemersklimaat. Over twee jaar wordt de ondernemerspeiling wederom uitgevoerd om te monitoren of onze verbeterslag invloed heeft gehad.

Activiteit: Invoeren van een klantmonitor

Wat wilden we doen?

Om onze dienstverlening aan de inwoners te verbeteren, gaan we meten hoe onze dienstverlening (balie, telefonisch en digitaal) wordt ervaren en kan worden verbeterd. Hiermee werken we toe naar een continue verbeterproces en anticiperen we op een regionale ontwikkeling van klantmonitoren. De jaarlijkse kosten van de klantmonitor worden gedekt uit het bestaande budget voor verbetering dienstverlening.

Wat hebben we gedaan?

Een klantmonitor is ingevoerd en de voorbereidingen voor een klantcontactstelsel zijn gestart. We willen de klantmonitor verder verbeteren, ook in regionaal verband. De werking van het klantcontactstelsel gaan we in 2020 monitoren. Daarnaast is via de inzet van een zogenaamde mystery guest onderzocht hoe onze dienstverlening wordt ervaren. Het onderzoek geeft een goed beeld van de mogelijke verbeterpunten en de punten die erg gewaardeerd worden door onze klanten. Dit levert over het algemeen een positief beeld op over onze dienstverlening aan de telefoon, aan de balie en de contacten met onze medewerkers. Hoe de dienstverlening wordt uitgevoerd wordt zo regelmatig gemeten. Verbeterpunten worden aangepakt door aandacht voor onnodige wachttijden aan de telefoon en goede uitleg over bijvoorbeeld regelgeving of subsidievoorwaarden.

Beleidsveld: Algemeen bestuur

Maatschappelijk effect

Tot dit beleidsveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (reiskosten en verblijfkosten e.d.);
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.);
- de ondersteuning van de raad, de griffie;
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking;
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie en accountantscontrole.

Activiteit: Inzetten op verbetering imago

Wat wilden we doen?

Voor het positioneren van de gemeente Koggenland in de regio en provincie, worden voorstellen uitgewerkt om het imago van Koggenland nog beter neer te zetten.

Wat hebben we gedaan?

Na een aanbestedingstraject voor externe ondersteuning is gebleken dat de geboden kwaliteit onvoldoende was. Na de zomer in 2020 komen wij daar op terug

Activiteit: Vervolg op dorpsgesprekken en inwonersparticipatie

Wat wilden we doen?

We gaan door met het voeren van dorpsgesprekken, het stimuleren van initiatieven van inwoners en zoeken naar nieuwe manieren om inwoners te laten participeren. Vooralsnog binnen bestaande budgetten en de middelen voor 'Vitaal Platteland'.

Wat hebben we gedaan?

Na een evaluatie in 2019 met de gemeenteraad en doe-teams is afgesproken om eerst het participatietraject voor de omgevingsvisie in te gaan voordat een vervolg wordt gegeven aan de

dorpsgesprekken en nadere invulling van inwonerparticipatie in het kader van een Vitaal Koggenland. Wij willen in de loop van 2020 hier afspraken over maken en voorstellen voor doen in overleg met de raad.

Beleidsveld: Burgerzaken

Maatschappelijk effect

In 2019 vonden de provinciale statenverkiezingen en de waterschapsverkiezingen plaats. Gevolgd door de verkiezingen voor het Europees Parlement op 23 mei. De kosten voor deze verkiezingen zijn binnen het budget gebleven.

Overige ontwikkelingen

Door de wijzigingen van de geldigheidstermijn van reisdocumenten van volwassenen van vijf tot tien jaar, verwachtte we in 2019 aanzienlijk minder aanvragen van reisdocumenten (paspoortdip). De paspoortdip is in 2019 voor Koggenland anders verlopen, de aanvragen van reisdocumenten is hoger uitgevallen dan was verwacht. De inkomsten zijn hierdoor hoger dan begroot.

Beleidsveld: Openbare orde & veiligheid

Maatschappelijk effect

We willen, bovenop de huidige inzet, extra inzetten op aandacht voor drugsgebruik onder de jeugd en daaraan gerelateerde criminaliteit. Ook willen we extra inzetten op bewustwording bij ouders/verzorgers en drugskoeriers.

Activiteit: Terugdringen drugsgebruik en criminaliteit onder de jeugd

Wat wilden we doen?

In 2019 voeren we een pilot uit gericht op het terugdringen van drugsgebruik en samenhangende criminaliteit onder de jeugd.

Wat hebben we gedaan?

In mei 2019 heeft het Jeugdkaart onderzoek plaatsgevonden. Het onderzoeksteam heeft jongeren (15-17 jaar) uit de gemeente gevraagd naar hun drank- en drugsgebruik. In totaal hebben 69 jongeren aan dit onderzoek deelgenomen. De resultaten zijn aan de raad teruggekoppeld. Op 16 december heeft de raad ingestemd met een aantal vervolgacties. Deze vervolgacties zullen in 2020 verder worden uitgevoerd.

Daarnaast hebben we binnen ons programma Alcohol&Drugs Koggenland diverse acties ondernomen om het alcohol- en drugsgebruik terug te dringen, waaronder de avonden waarin ouders in gesprek gingen met de moedige moeders en de Brijder Stichting. De volledige verantwoording van dit programma heeft u in maart 2020 ontvangen.

Activiteit: Opstellen van een Lokaal Integraal veiligheidsplan (LIVP)

Wat wilden we doen?

We stellen voor de periode 2019-2022 een Lokaal Integraal Veiligheidsplan (LIVP) op. In het LIVP worden de doelstellingen op het gebied van veiligheid voor deze periode opgenomen.

Wat hebben we gedaan?

Op 17 december 2018 is het Meerjarenbeleidsplan Handhaving & Veiligheid 2019-2022 vastgesteld.

Activiteit: Bestrijding van ondermijning

Wat wilden we doen?

Ondermijnd gedrag en fraude roept maatschappelijke verontwaardiging op. Ter bestrijding van ondermijning starten we in West-Friesland het project Big Data in samenwerking met het Westfries Datalab.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de mogelijkheden onderzocht om meer data gestuurd te werken ter bestrijding van ondermijning. Dit heeft een vervolg gekregen binnen de Driehoek Heerhugowaard in de vorm van een project waarin de gemeenten binnen deze Driehoek samenwerken.

Ook zijn we in samenwerking met de gemeenten binnen de Driehoek gestart met een bewustwordingscampagne voor medewerkers op het thema ondermijning. Aan de bewustwordingsessies hebben 170 ambtenaren deelgenomen, dit krijgt een vervolg in 2020.

Daarnaast hebben we het project LAA (project ter bestrijding van woon- en adresfraude) voortgezet en tien adressen onderzocht.

Ook hebben we het Damoclesbeleid geactualiseerd en zes keer ingezet, waarbij twee waarschuwingen zijn gegeven en twee lokalen en twee woningen zijn gesloten voor een bepaalde periode.

Tot slot hebben we een meldpunt ingericht waar collega's signalen/onderbuikgevoelens van ondermijning kunnen melden. Uiteindelijk is het doel dat ook inwoners en ondernemers dit meldpunt kunnen gaan gebruiken.

Beleidsindicator

Een beleidsindicator is een meetbaar fenomeen dat een signalerende functie heeft en een aanwijzing geeft over de mate van kwaliteit en doelstelling. Met de beleidsindicatoren in het onderstaande overzicht kunnen raadsleden zich een beeld vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten en eventueel het beleid bijsturen .

Het opnemen van beleidsindicatoren in de jaarrekening is verplicht. Het BBV schrijft voor dat de verantwoording per programma inzicht biedt in de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd. Dit dient ten minste toegelicht te worden aan de hand van de bij de ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. In de 'Regeling beleidsindicatoren gemeenten' zijn deze beleidsindicatoren opgenomen.

Per programma geven we de meest recente beleidsindicatoren aan die een vergelijking met andere gemeenten mogelijk maken. De meeste beleidsindicatoren kunt u vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. Als voor een beleidsindicator geen relevante gegevens (van het jaar 2018 en verder) door de bronhouder kunnen worden verstrekt dan wordt dit bij de beleidsindicator in de onderstaande tabel met '-' weergegeven.

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Trend*	< 25.000 inw.**	Nederland
Bestuur en ondersteuning						
Formatie/Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2018	6,7	↑	-	6,7
Externe inhuur	kosten als % van de loonsom + totale kosten inhuur externen	2019	8,2	↑	-	19,0
Apparaatskosten	kosten per inwoner	2019	591,7	↑	-	-
Overhead	% van totale lasten	2019	12,3	↓	-	-
Veiligheid						
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	0,1	→	1,1	2,2
Geweldsmisdrijven	per 10.000 inwoners	2018	24,3	↓	28,8	48,4
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2018	2,7	→	2,1	2,5
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 10.000 inwoners	2018	39,7	↓	36,3	54,3
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2018	8	↑	100	119
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing						
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	€	2019	618	↑	708	669
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	€	2019	713	↑	784	739
Demografische druk	%	2019	77,7	↑	78,5	69,8
Gemiddelde WOZ waarde	€ 1.000	2019	257	↑	268	248
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2018	0,26	→	-	-

* vergelijking met voorgaand jaar.

** vergelijkbare gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden	Jaarrekening	Primaire begroting	Begroting	Jaarrekening
<i>Bedrag in euro's</i>	2018	2019	2019 na wijziging	2019
Algemene dekkingsmiddelen	840.099	1.103.400	2.452.832	1.334.556
Bedrijfsvoering	16.054.090	17.845.205	18.358.095	17.805.741
Bestuur	572.004	622.850	613.850	481.746
Burgerzaken	294.436	206.538	206.538	252.395
Openbare orde & veiligheid	1.630.093	1.681.773	1.703.773	1.774.947
Totaal lasten	19.390.720	21.459.766	23.335.088	21.649.385
Algemene dekkingsmiddelen	37.173.926	38.815.347	40.810.064	41.597.784
Bedrijfsvoering	3.954.416	4.836.879	4.921.469	4.419.354
Bestuur	112.550			587
Burgerzaken	453.599	202.300	202.300	339.372
Openbare orde & veiligheid	48.199	31.100	31.100	53.042
Totaal baten	41.742.690	43.885.626	45.964.933	46.410.139
Saldo programma incl. mutaties reserves	22.351.970	22.425.860	22.629.845	24.760.754

Financiële toelichting

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2019 binnen dit programma zijn hieronder toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen			1.906	V
		Resultaat	Reserve	

Mutaties reserves	<p>De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves zijn via het vaststellen van de begroting 2019 door uw Gemeenteraad vastgesteld. Gedurende het jaar kunnen de toevoegingen en onttrekkingen muteren via een raadsbesluit (zoals bijvoorbeeld het vaststellen van de zomernotitie en de Notitie Reserves en Voorzieningen).</p> <p>Bij vaststellen van de begroting 2019 heeft uw Gemeenteraad besloten om voor ca. € 2,4 miljoen aan kosten te dekken uit de reservepositie van de gemeente. De grootste onderdelen hiervan zijn het sociaal domein, invoering van de omgevingswet en de flexibele schil t.b.v. pensionering.</p> <p>In 2019 heeft de raad aanvullend beslag gelegd op de reservepositie. Voorbeelden hiervan zijn de 30km-zone Bobeldijk ad € 340.000, het aanvullend budget voor Veilig Thuis ad € 150.000 en de subsidie voor kledingaccommodatie van RKEDO ad € 97.539.</p> <p>Ten opzichte van de bijgestelde begroting naar aanleiding van raadsbesluiten zien wij een hogere onttrekking uit de reservepositie van circa € 1 miljoen. Dit komt hoofdzakelijk vanwege het tekort op de jeugdzorg dat met €2,2 miljoen in totaal hoger is dan het tekort in de bijgestelde begroting van € 1,1 miljoen.</p> <p>Afwaardering kledingaccommodaties In de gemeenteraadsvergadering van 30 november 2015 is de Beleidsregel Accommodatiebeleid 2016 vastgesteld. Hierin heeft de gemeenteraad o.a. de overdracht geregeld van de opstallen van de sportaccommodaties naar de verenigingen. In de gemeenteraadsvergadering van 30 november 2015 is de Beleidsregel Accommodatiebeleid 2016 vastgesteld. Hierin heeft de gemeenteraad o.a. de overdracht geregeld van de opstallen van de sportaccommodaties naar de verenigingen. De boekwaarden per 31 december 2019, inclusief de reguliere afschrijving, bedraagt totaal € 596.000.</p> <p>De inhoudelijke toelichting op de investeringen die ten laste van de reserves komen treft u aan in de financiële toelichting van het betreffende programma.</p>		966	V
Verkoop gemeentehuis	Het voormalig gemeentehuis Obdam is verkocht voor € 400.000. Het pand had geen boekwaarde.	400		V

Vrijval begrotingsruimte 2019	De post onvoorzien wordt gebruikt voor incidentele mee- en tegenvallers. Het saldo op de post onvoorzien bedraagt per einde boekjaar € 150.000. De post structurele begrotingsruimte wordt gebruikt voor de opvang van de jaarlijkse structurele lasten die voortvloeien uit de raadsbesluiten. Het niet gebruikte deel van deze post bedraagt aan het einde van het boekjaar € 56.000. Beide bedragen vallen vrij ten gunste van het rekeningresultaat.	206		V
Uitkering gemeentefonds	<p>Bij het vaststellen van de Begroting 2019 is financieel uitgegaan van de gemeentefondsuitkering die berekend is op basis van de meicirculaire 2018 en bedraagt ca. € 24,8 miljoen. Dit bedrag bestaat uit de algemene uitkering en de uitkering voor het sociaal domein, het sociaal domein wordt budgetneutraal verwerkt via de reserve.</p> <p>De gemeentefondsuitkering is via de Zomernotitie 2019 bijgesteld met extra inkomsten van ca € 640.000. Deze extra bijdrage bestaat grotendeels uit de extra middelen jeugdzorg ad €370.000 en loon en prijscompensatie voor jeugd en WMO. De bijgestelde begroting 2019 is gebaseerd op de uitkering van de meicirculaire 2019.</p> <p>We zien in de jaarrekening een voordeel van € 202.000 op het gemeentefonds. Dit bedrag bestaat uit een voordeel op het algemene deel van de uitkering van €182.000 en €20.000 voordeel op de uitkering binnen het sociaal domein. Dit voordeel is tot stand gekomen door ontwikkelingen na de meicirculaire 2019. Het bedrag bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ontwikkelingen septembercirculaire 2019 € 90.000 - ontwikkelingen decembercirculaire 2019 € 20.000 (ontvangst klimaatmiddelen ad € 237.000 en een korting op het gemeentefonds van € 217.000) - nabetaling 2018 en 2017 € 7.000 - ontvangsten in 2020 met betrekking op 2019 € 85.000 <p>Het voordeel bestaat grotendeels uit de éénmalig beschikbaar gestelde klimaatmiddelen ad €237.000. Omdat deze inkomsten betrekking hebben op uitgaven die in 2020 worden gemaakt wordt via resultaatbestemming voorgesteld deze middelen te reserveren en als budget beschikbaar te stellen in 2020.</p>	182	20	V

Algemene uitvoeringskosten WOZ	De gemeente heeft de wettelijke verplichting om vóór 2022 voor alle woningen de gebruikersoppervlakte op te meten. De start van het project "meten gebruiksoppervlakte woningen" is later gestart dan gehoopt (november 2019) omdat in deze overvolle markt niet eerder een ingewerkte externe kracht beschikbaar was. Door de vertraging zijn de kosten voor diensten van derden beperkt aangesproken.	17		V
--------------------------------	---	----	--	---

Bedrijfsvoering			50	V
------------------------	--	--	-----------	----------

		Resultaat	Reserve	
Loonkosten personeel	Op de loonkosten is er sprake van een nadeel van € 61.000. Het nadeel is ontstaan als gevolg van vervanging bij ziekte/zwangerschap, ontstane vacatures en lastig in te vullen vacatures.	61		N
Externe inhuur griffie	Het nadeel als gevolg van (onvoorziene) externe inhuur op de griffie komt voort wegens de vervanging van personeel wegens ziekte/zwangerschap en de keuze om de vacatureruimte op de griffie niet direct op te vullen wegens het herzien van het profiel voor de griffie.	42		N
Studiekosten	Het nadeel op studiekosten komt voort uit een groter beroep op de studiekosten als gevolg van groei van de formatie, waarbij o.a. geïnvesteerd is in de ontwikkeling van jonge medewerkers. Het budget studiekosten is in voorgaande jaren niet verhoogd ondanks de uitbreiding van de formatie. Voor 2020 is het budget studiekosten verhoogd.	42		N
Toerekening uren Grondbedrijf	Door een toename van de uren toe te rekenen aan het grondbedrijf is er sprake van een voordeel van € 160.000. Dit voordeel is te verklaren door toenemende werkzaamheden binnen de exploitaties van plan Buitenplaats de Burgh, plan De Tuinen en plan Tuindersweijde-Zuid. Daartegenover staat dat er minder uren zijn besteed aan plan Lijsbeth Tijs. Ten opzichte van 2018 is er sprake van een voordeel van € 99.000. Ten opzichte van de begroting een voordeel van € 160.000.	160		V
Energie	De energierekening is hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt grotendeels door de hogere gastarieven. Dit zal in de zomernotitie van 2020 structureel worden bijgesteld.	16		N

Automatisering	Onderhoudskosten voor verschillende applicaties zijn lager uitgevallen. Daarnaast was er minder ondersteuning nodig bij de afdelingen Welzijn & Zorg, en Advies & Ondersteuning. Tenslotte zijn door uitstel van investeringen de lasten € 70.000 lager dan begroot.	124		V
Telefoonkosten en printwerk	De telefoonkosten zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit komt door scherpere contracten en minder vervanging. Het is de verwachting dat de telefoonkosten voor het komende jaar hoger zullen zijn. Daarnaast wordt er minder geprint en meer digitaal gewerkt.	35		V
Investeringen ten laste van reserve	De investeringen voor de harmonisatie van het applicatielandschap waren lager dan begroot dit jaar. Dit wordt gecompenseerd via een lagere onttrekking uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.		40	N
Bijdrage SSC DeSom	Overschrijding naar aanleiding van gewijzigde begroting 2019 SSC DeSom.	26		N

Bestuur			133	V
----------------	--	--	------------	----------

		Resultaat	Reserve	
Verbetering dienstverlening	Voor de verbetering van de dienstverlening was rekening gehouden met de uitvoering van een ondernemerspeiling en imago onderzoek. Het imago onderzoek en benodigd budget daarvoor in combinatie met een uit te voeren inwonerspeiling wordt doorgeschoven naar het jaar 2020.	78		V
Dorpsgesprekken	Dit jaar zijn de dorpsgesprekken afgerond en in afwachting van een vervolg op inwonerparticipatie niet vervolgd waardoor het overgrote deel van het budget niet is gebruikt.	24		V
Diversen	Met de invoering van de vergoedingen voortvloeiend uit het Rechtspositiebesluit welke per 1 januari 2019 in werking is getreden, was geen rekening gehouden in de begroting.	19		N
Overige	Overige voordelen zoals minder gebruik van diensten van derden, representatiekosten, reis en verblijfkosten en accountantskosten.	50		V

Burgerzaken			91	V
--------------------	--	--	-----------	----------

		Resultaat	Reserve	
Leges reisdocumenten	Er is rekening gehouden met een terugval van inkomsten uit leges reisdocumenten door de verlenging van de geldigheidsduur van deze documenten van vijf jaar naar tien jaar. Bij Koggenland viel de aanvraag in reisdocumenten hoger uit, hierdoor zijn de inkomsten hoger uitgevallen dan begroot.	37		V
Leges rijbewijzen	Door rekening te houden met de terugval in aanvraag rijbewijzen is er lager begroot. Bij Koggenland viel de aanvraag in rijbewijzen hoger uit, hierdoor zijn de inkomsten hoger uitgevallen.	32		V
Referenda en verkiezingen	Door afschaffing van het referendum is het budget niet gebruikt. Dit budget wordt voor het komende jaar aangepast. De verkiezingen in 2019 waren Provinciale Staten, Waterschap en Europees Parlement, alle kosten voor deze verkiezingen zijn binnen het budget gebleven.	22		V

Openbare orde en veiligheid	49	N
------------------------------------	-----------	----------

		Resultaat	Reserve	
Gemeenschappelijke regelingen	De afschrijving en rentekosten over 2019 bestaande uit € 47.000,- zijn in 2019 per ongeluk niet mee begroot. Daarnaast is de bijdrage risicobeheersing van € 35.000,- geboekt op het budget van Openbare orde en veiligheid. Dit was in andere jaren geboekt op een ander budget binnen het programma Wonen & Ondernemen. Op deze post is dit bedrag "over" waardoor de overschrijding van dit deel van het bedrag feitelijk budgettair neutraal is.	85		N
Overige	Bij onderhoud en materialen is er minder uitgegeven dan begroot. Bij materialen wordt er al enkele jaren minder uitgegeven, daarom wordt dit budget voor het komende jaar aangepast. Daarnaast is er in 2019 geen Bibob uitgevoerd, omdat hier op grond van de Bibob formulieren geen aanleiding voor was. Overige baten komen voort uit het terugvorderen van kosten bij de daders van vernieling en vandalisme.	36		V

Overzicht investeringen

	Beleidsveld	Datum besluit	Beschikbaar krediet in 2019	Realisatie 2019	Restant 2019	Afsluiten
Cijfers x € 1.000						
Kredieten						
t.l.v. reserves:						
Samenwerking regio Westfriesland & KOM	Bestuur	CB 25-10-16	87	3	84	nee
Regionale samenwerking	Bestuur	RB 17-06-19	25	0	25	nee
Harmonisatie applicatielandschap	Bedrijfsvoering	RB 19-06-17	101	40	61	nee
Raadsopdracht woningbouw	Bestuur	RB 26-11-18	20	4	16	nee
Activeren:						
I & A-plan 2017	Bedrijfsvoering	CB 13-12-16	105	71	34	ja
I & A -plan 2018	Bedrijfsvoering	CB 09-10-17	224	104	120	ja
I & A -plan 2019	Bedrijfsvoering	RB 05-11-18	308	81	227	nee
Aankoop woning West 108	Bedrijfsvoering	RB 16-07-18	38	10	28	nee
Geluids- en videosysteem 2019	Bedrijfsvoering	CB 08-10-18	50	18	32	nee
Digitale werkomgeving	Bedrijfsvoering	RB 11-06-19	200	136	64	nee
Totaal			1.158	467	691	

Samenwerking regio Westfriesland & KOM

Vanuit dit krediet worden diverse projecten bekostigd om de ambities binnen de regionale samenwerking te realiseren. Dit krediet blijft de komende jaren dan ook nodig.

Regionale samenwerking

Dit krediet is opgenomen voor het VNG-congres. Het VNG-congres is uitgesteld naar 2021.

Harmonisatie applicatielandschap

Het programma Harmonisatie krijgt op een andere wijze een plaats binnen het Pact van Westfriesland. Doel blijft echter ons informatiemanagement in regionale samenwerking af te stemmen en vorm te geven. Gelet hierop blijft dit krediet de komende jaren dan ook nodig.

Raadsopdracht woningbouw

Vanuit de gemeenteraad is dit krediet beschikbaar gesteld met als doel de woningbehoefte in alle dorpskernen te voorzien. Dit krediet loopt door in 2020.

I&A- plan 2019

Dit krediet is voor de uitvoering van ons informatieplan. Dit krediet dient te blijven bestaan om projecten die zijn uitgesteld naar 2020 te kunnen uitvoeren. Jaarlijks wordt bij het opstellen van een nieuw informatieplan beoordeeld of kredieten uit voorgaande jaren daarin opgenomen moeten worden of dat die afgesloten kunnen worden.

Aankoop woning West 108

In dit krediet is een bedrag opgenomen voor bijkomende kosten in de vorm van: achterstallig en toekomstig onderhoud, kosten nuts voorzieningen tijdens leegstand en overige vaste lasten. Na de volgende actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan eind 2020, zal voor dit pand een onderhoudsvoorziening geactiveerd worden. In deze voorziening zal als start bedrag het restant van dit krediet opgenomen worden.

Geluids- en videosysteem 2019

Vanuit dit krediet zijn de schermen in raadszaal vervangen, het geluids/videosysteem staat voor 2020 op de planning. Dit gaat echter pas lopen zodra de nieuwe griffier en burgemeester zijn benoemd. Het krediet dient dan ook te blijven staan.

Digitale werkomgeving

Dit project is gestart en loopt door in 2020. Dit krediet dient dan ook te blijven bestaan.

Welzijn & Zorg

Doelstelling en missie

De gemeente Koggenland wil een toegevoegde waarde zijn voor de leefbaarheid en de saamhorigheid in onze dorpen. Kwaliteiten, krachten en kansen zijn het startpunt. Individuele en verenigde inwoners van Koggenland ontwikkelen zich zo veel mogelijk zelfstandig. Onze inwoners en organisaties kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat. Wij zijn effectief, laagdrempelig en bereikbaar voor iedereen. Waarbij goede en actieve communicatie, samenwerking én betrokkenheid centraal staan.

Wat wilden we in 2019 bereiken?

Preventie en voorlichting: Inwoners moeten goed geïnformeerd zijn, zodat zij niet (te) lang wachten met het stellen van een hulpvraag. Hiermee willen we (verergering van) problemen en zorgvragen voorkomen of deze in ernst laten afnemen.

Efficiënt, effectief en experimenterend: Goede resultaten behalen en regeldruk verlagen door ondersteuning anders te organiseren zodat voor inwoners een betere aansluiting is tussen hulpvraag en ondersteuning.

Versterken eigen en sociale kracht: De samenleving ondersteunen met als doel dat mensen voor zichzelf en elkaar kunnen zorgen.

Slimmer samenwerken: Samenwerking met en tussen partners in het sociaal domein versterken.

Beleidsvelden

Het programma Welzijn & Zorg bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0-23 jaar
- Kunst, cultuur en ontwikkeling
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen

Beleidsveld: Inkomensvoorzieningen

Maatschappelijk effect

Zowel op landelijk als lokaal niveau zijn inkomensondersteunende voorzieningen beschikbaar voor minima. De gemeente zet zich in om de bekendheid te bevorderen. Door financiële problemen te voorkomen en waar nodig hulp te bieden, wordt belemmering van (maatschappelijke) participatie als gevolg van financiële zorgen zoveel mogelijk voorkomen.

Inwoners die (nog) niet in staat zijn om zelf voldoende inkomen te verdienen, ontvangen via WerkSaam Westfriesland een uitkering zodat zij niet onder de armoedegrens leven.

Activiteit: Aansluiting bij landelijk project Vroegsignalering

Wat wilden we doen?

In samenwerking met Kredietbank Nederland en de andere Westfriesse gemeenten sluiten wij aan bij het landelijke project 'Vroegsignalering'. Binnen dit project worden afspraken gemaakt en acties uitgevoerd om inwoners die schulden hebben eerder in beeld te krijgen en te bereiken met als doel verergering van de situatie te voorkomen

Wat hebben we gedaan?

De regionale projectgroep heeft de aansluiting op het landelijke project 'Vroegsignalering' voorbereid. Begin 2020 is het convenant getekend en per 1 maart 2020 wordt er gestart. Lokaal zijn we in 2019 al gestart met de inzet van vroegsignalering van schulden vanuit het Zorgteam Koggenland. Vanuit het Zorgteam Koggenland zijn er door de inzet van vroegsignalering grotere achterstanden voorkomen doordat een aantal inwoners via de Kredietbank schuldenregelingen zijn aangegaan. Daarnaast is er één huisuitzetting voorkomen.

Activiteit: Experimenteren met Werk laten lonen

Wat wilden we doen?

In samenwerking met de regio Westfriesland en WerkSaam Westfriesland experimenteren met de mogelijkheden binnen de Participatiewet om werk zoveel mogelijk te laten lonen.

Wat hebben we gedaan?

De enige beperkte beleidsvrijheid die er binnen de Participatiewet is om te experimenteren, wordt optimaal benut. WerkSaam Westfriesland maakt gebruik van de maximaal toegestane inkomensvrijlating en geeft in voorkomende gevallen een uitstroompremie (maatwerk). Ook zijn regionaal afspraken gemaakt over het beter informeren en ondersteunen van inwoners bij het doorgeven van een verhoging van het inkomen aan de Belastingdienst. Dit om terugvorderingen van toeslagen te voorkomen. Hierbij is afgesproken dat wanneer er zich onverhoopt toch terugvorderingen voordoen, inwoners bij de eigen gemeente een beroep op de bijzondere bijstand kunnen doen.

Beleidsveld: Jeugd 0-23 jaar

Maatschappelijk effect

Ieder kind groeit op in goede gezondheid, in een veilige omgeving en is goed voorbereid op het onderwijs. Het leerplichtige kind kan rekenen op passend onderwijs om vervolgens door te stromen naar een vervolgopleiding en/of werk. Optimaliseren van het voorzieningenniveau en passend zorgaanbod om ernstige opvoed- en opgroei problemen te verminderen en voorkomen.

Overige ontwikkelingen

Kindcentrum Avenhorn

In mei zijn door de raad twee belangrijke vervolgbesluiten genomen over het Kindcentrum Avenhorn. Het bestemmingsplan is vastgesteld en onherroepelijk geworden en de raad heeft een krediet van € 3,2 miljoen beschikbaar gesteld voor inrichting van de openbare ruimte, wegen en parkeergelegenheid. Via het schetsontwerp en het voorlopig ontwerp is eind 2019 het definitief ontwerp goedgekeurd en is de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend. Ook is de aanbestedingsprocedure voor bouw en installaties gestart, betrokkenen zijn hierover via een nieuwsbrief geïnformeerd. De start van de bouwactiviteiten staat gepland voor april/mei 2020 zodat medio 2021 het gebouw geopend kan worden.

Activiteit: Inzetten op Vroegsignalering, preventie en samenwerking

Wat wilden we doen?

Inzetten op vroegsignalering, preventie en samenwerking tussen voorschoolse instellingen en onderwijs waarbij de doorgaande lijn centraal staat. Op deze manier ieder kind optimaal voorbereiden op het basisonderwijs en vervolgens het voortgezet onderwijs. Daarnaast voorkomen dat jongeren problemen krijgen of bestaande problemen verergeren op gebied van gezondheid, opvoeding, financiën en dergelijke. De uitvoering van het plan van aanpak 'Jeugd op straat in Koggenland' wordt voortgezet.

Wat hebben we gedaan?

Gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOAB)

In 2019 is in samenwerking met de voorschoolse instellingen, onderwijs en gemeente een begin gemaakt met de ontwikkeling van lokaal beleid gericht op de doelgroep 0-6 jaar. Onderdeel van dit beleid richt zich met name op taalondersteuning en een goede doorgaande lijn waarbij de leerling, taalvaardigheid, overdracht en een goede voorbereiding op de basisschool centraal staat.

Uitvoering plan van aanpak 'Jeugd op straat in Koggenland'

Het plan van aanpak is inmiddels structureel van aard en maakt onderdeel uit van de integrale werkwijze van het jongerenwerk (Zorgteam), leerplicht, politie, Openbare Orde en Veiligheid en jeugdbeleid. Door voortzetting van het plan van aanpak 'Jeugd op straat' wordt jeugdoverlast beperkt en slagen we er in om vroegtijdig met jongeren in contact te komen. De activiteiten die in 2019 hebben plaats gevonden in alle kernen waren zeer divers zoals bijvoorbeeld sportactiviteiten, info-avonden met een preventief karakter, sociale bijeenkomsten, etc.

Het aantal ontvangen (jongeren)overlastmeldingen bij het Meldpunt Koggenland laat de volgende cijfers zien:

2015: 162

2016: 70

2017: 51

2018: 24

2019: 39

(Meldpunt Koggenland)

Van deze 39 meldingen had het overgrote deel te maken met vuurwerkoverlast, meer dan voorgaande jaren.

Ook de jeugd gerelateerde meldingen (incl. overlast en baldadigheid) binnen gekomen bij de politie laten afgelopen jaren een daling zien. Zie hieronder een weergave van het aantal meldingen per jaar:

2015: 197

2016: 202

2017: 159

2018: 130

2019: 102

(Politie meldingen)

Activiteit: Doorontwikkeling (taal)onderwijs vergunninghouders

Wat wilden we doen?

De regionale nieuwkomersvoorziening voortzetten en professionaliseren.

Wat hebben we gedaan?

We bieden een regionale voorziening aan waarbij op vier locaties in Westfriesland, een nieuwkomersklas is ingericht in een basisschool. Aan de nieuwkomers in groep drie tot en met acht die nog onvoldoende de Nederlandse taal beheersen, wordt onderwijs gegeven. Naast het taalonderwijs wordt er ingezet op een goede verbinding met het schoolmaatschappelijk werk en het trainen van vaardigheden op het gebied van fietsen en zwemmen voor genoemde doelgroep.

Op basis van het aantal leerlingen dat gebruik kan maken van de voorziening wordt beoordeeld hoeveel groepen en op welke locaties de regionale voorziening in stand kan blijven. Het aantal leerlingen voor deze voorziening laat in 2019 een dalende lijn zien op grond waarvan de locatie Ursem met ingang van 1 januari 2020 is stopgezet.

Beleidsveld: Kunst, cultuur & ontwikkeling

Maatschappelijk effect

Een bibliotheekaanbod dat bekend is bij, toegankelijk is voor en voorziet in de behoefte van inwoners. Basisschoolleerlingen kunnen aanspraak maken op de regeling stimulering muziekonderwijs.

Activiteit: Evalueren regionaal convenant Stichting Westfrieze Bibliotheken

Wat wilden we doen?

De (werk)afspraken gemaakt in het convenant tussen de zes Westfrieze gemeenten (Hoorn heeft een eigen bibliotheek) en de Stichting Westfrieze Bibliotheken worden geëvalueerd. De uitkomsten nemen wij mee in de toekomstige te maken gezamenlijke afspraken.

Wat hebben we gedaan?

De evaluatie van de (werk) afspraken tussen de zes Westfrieze gemeenten en de Stichting Westfrieze Bibliotheken heeft geleid tot een nieuw convenant voor de periode 2020-2021 met de mogelijkheid tot verlenging. De afspraken over de gezamenlijke financiering van de bibliotheek garanderen een bibliotheekvoorziening met ruimere openingstijden voor alle inwoners.

Beleidsveld: Sport, recreatie & sportaccommodaties

Maatschappelijk effect

De gemeente verleent subsidie ten behoeve van jeugdleden en accommodaties. Dit stelt de verenigingen mede in staat hun maatschappelijke taak/verantwoordelijkheid te nemen om inwoners actief deel te laten nemen aan activiteiten of zich in te zetten als vrijwilliger.

Regelmatig ondersteunt de gemeente verenigingen bij de uitvoering van hun maatschappelijke taak. Voorbeelden hiervan zijn het aanbieden van een Energiescan om sportaccommodaties te verduurzamen en de instelling van een lokale sportraad.

Verenigingen zijn het cement van de samenleving zij hebben te maken met

- teruglopende leden aantallen met als gevolg minder inkomsten
- minder vrijwilligers
- meer maatschappelijke taken

Naar aanleiding hiervan is een onderzoek uitgevoerd naar de vitaliteit onder de sportverenigingen.

Overige ontwikkelingen

De inventaris/materialen van de sportzalen dient onderhouden en periodiek vervangen te worden. Daartoe bestond geen meerjarenplan. Ook verschilde de inrichting van de verschillende sportzalen. In de loop van 2019 is daarom een meerjarenplan opgesteld en zijn de verschillen in inrichting tussen de verschillende sportzalen in beeld gebracht.

Naar aanleiding daarvan is een financieel overzicht gemaakt dat door de raad is vastgesteld en inmiddels met ingang van 2020 structureel in de begroting is verwerkt.

Er is een Landelijk Sportakkoord vastgesteld met de volgende ambities:

- Inclusief sporten (niemand staat buitenspel)
- Duurzame sportinfrastructuur
- Vitale sport- en beweegaanbieders
- Positieve en veilige sportcultuur
- Vaardig in bewegen (gekwaliceerde trainers)

De recent ingestelde Sportraad gaat dit vertalen naar een Lokaal Bewegakkoord. Daarna zal zij in nauwe samenwerking met een buurtsportcoach verbindingen zoeken met verenigingen, maatschappelijke partners, commerciële partners en de gemeente.

Hiervoor is een landelijke subsidie beschikbaar.

Activiteit: Opstellen regelarm legesbeleid

Wat wilden we doen?

Lokale initiatieven vanuit het verenigingsleven of de samenleving stimuleren door een nieuw op te stellen regelarm legesbeleid. Dit onderwerp raakt ook de andere beleidsvelden en beperkt zich niet alleen tot sportverenigingen.

Wat hebben we gedaan?

In 2019 is de legesverordening aangepast zodat er vanaf 2020 geen leges meer geheven worden voor het organiseren van evenementen.

Activiteit: Uitvoering plan van aanpak sportkennisteam

Wat wilden we doen?

Het sportkennisteam werkt als vertegenwoordiger van onze sportverenigingen aan een plan van aanpak dat de sportverenigingen gaat ondersteunen richting 2030 om ervoor te zorgen dat sportverenigingen toekomstbestendig zijn met voldoende leden en vrijwilligers. Het sportkennisteam bewaakt de voortgang van het plan van aanpak en ondersteunt verenigingen bij de uitwerking ervan. Tevens zijn zij namens de gemeente aanspreekpunt voor verenigingen.

Wat hebben we gedaan?

De voorbereidingen zijn getroffen om een Sportraad in te stellen. Zij worden een zelfstandige stichting die de intermediairfunctie krijgt in de contacten tussen de gemeente, maatschappelijke partners en verenigingen.

Om het werk te doen is een convenant afgesloten en ontvangen zij een uitvoeringsbudget.

De Sportraad:

- bestaat uit vrijwilligers die vanuit hun intrinsieke motivatie uitvoering geven aan het Koggenlandse Sportakkoord;
- dient voldoende draagvlak te verdienen onder de maatschappelijke partners en verenigingen;
- is een autonome stichting die jaarlijks achteraf de budgetten verantwoordt.

Activiteit: Lokale verenigingen ondersteunen in hun bestaan
--

Wat wilden we doen?

De verenigingen dienen voldoende capaciteit en inzet te kunnen leveren om de gesprekken met de gemeente aan te gaan en een verbeteringsplan op te stellen.

De gemeente dient voldoende capaciteit en inzet te kunnen leveren om de gesprekken met de verenigingen aan te gaan om hen te helpen een verbeteringsplan op te stellen.

De gemeente dient in samenwerking met de Sportraad voldoende middelen beschikbaar te stellen om de verenigingen te ondersteunen met bijvoorbeeld het volgen van cursussen ter verbetering van de vitaliteit.

Het sportkennisteam werkt als vertegenwoordiger van onze sportverenigingen aan een plan van aanpak dat de sportverenigingen gaat ondersteunen richting 2030. De sportverenigingen moeten toekomstbestendig zijn, met voldoende leden en vrijwilligers. Het sportkennisteam bewaakt de voortgang van het plan van aanpak en ondersteunt verenigingen bij de uitwerking ervan. Tevens zijn zij namens de gemeente aanspreekpunt voor verenigingen.

Wat hebben we gedaan?

De gemeente ontwikkelt samen met diverse maatschappelijke partijen, waaronder de recent ingestelde Sportraad, een sportakkoord. De Sportraad zal daaraan uitvoering geven.

Om tot een goede uitvoering van het Sportakkoord te komen is het nodig dat de verenigingen vitaal zijn.

Om daarin inzicht te verkrijgen is een vitaliteitsonderzoek in de vorm van een schriftelijke enquête gehouden onder alle Koggenlandse sport- en jeugdverenigingen.

Naar aanleiding van de uitkomsten wordt contact gelegd met de verenigingen die hebben gereageerd. In samenwerking met de Sportraad wordt bekeken welke acties nodig zijn om de verenigingen te ondersteunen om hun vitaliteit te verbeteren.

Beleidsveld: Zorg & voorzieningen

Maatschappelijk effect

Onze inwoners kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat.

Waarderen en waar nodig (onder)steunen van mantelzorgers en vrijwilligers zodat deze in staat zijn én blijven om zich belangeloos in te zetten voor mede-inwoners.

Overige ontwikkelingen

Regionaal is een team van toezichthouders opgezet om de kwaliteit van de Wmo-zorg te bewaken.

Inkoop

In 2019 is regionaal gewerkt aan de implementatie van de resultaat gestuurde inkoop. Er zijn verschillende resultaten opgeleverd welke in de zeven Westfriese gemeenten zijn geïmplementeerd. Denk hierbij aan verordeningen, maar ook werkprocessen en afspraken over onderwerpen, zoals bijvoorbeeld hoe om te gaan met de overgangssituatie van jeugdige naar volwassene i.r.t. zorg. Op 1 januari zijn alle Westfriese gemeenten gestart met de nieuwe resultaat gestuurde werkwijze. Deze werkwijze betekent meer keuzevrijheid voor de inwoners omdat er nieuwe contracten zijn afgesloten met nieuwe aanbieders. Daarnaast wordt samen met de inwoner een perspectiefplan ingevuld. Waarbij het resultaat van de ondersteuning duidelijk omschreven wordt.

In 2019 is er een start gemaakt met het zoeken naar een partner die de begeleiding en waardering van het vrijwilligerswerk, waaronder de matching tussen vraag en aanbod, voor de gemeente kan uitvoeren.

De decentralisatie van MO&BW is door het Rijk een jaar uitgesteld. Doel van de decentralisatie is de ondersteuning van kwetsbare inwoners dichterbij de eigen woonomgeving te organiseren.

Activiteit: Plan van aanpak toekomst vrijwilligers en mantelzorgers

Wat wilden we doen?

Om te zorgen dat er in de toekomst voldoende vrijwilligers zijn en zij zich kunnen blijven inzetten, zal er een behoefteonderzoek plaats vinden. Op basis van de onderzoeksresultaten stellen wij een plan van aanpak op.

Wat hebben we gedaan?

In 2019 is onderzocht welke knelpunten er werden ervaren bij het werven en inzetten van vrijwilligers door de gemeente. Op basis van de uitkomsten is een plan van aanpak opgesteld. Belangrijkste activiteit in het plan is een grotere inzet op de begeleiding en waardering van het vrijwilligerswerk door een professionele partnerorganisatie, met als doel het bestaande potentieel aan vrijwilligers beter te benutten.

Activiteit: Behalen predicaat 'dementievriendelijke gemeente'

Wat wilden we doen?

Om te zorgen dat inwoners met dementie zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving, willen we voldoen aan en handelen conform de criteria voor het behalen van het predicaat 'dementievriendelijke gemeente'.

Het opzetten van (online) trainingen en bijeenkomsten is in eerste instantie gericht op de eigen medewerkers met een publieksfunctie, inwoners en zorgaanbieders. Het bespreekbaar maken van het onderwerp dementie en faciliteren van lotgenotencontact.

Wat hebben we gedaan?

In 2019 zijn de medewerkers van de gemeente geschoold in het dementievriendelijk dienst verlenen. Ook is voor de bedrijven en inwoners van de gemeente een informatieavond over dementievriendelijk zijn georganiseerd. Afgelopen jaar is weer een succesvolle editie geweest van het Alzheimercafé. Voor iedereen die met dementie te maken heeft is in 2019 een lotgenoten groep opgezet, hierin kunnen de verschillende ervaringen met dementie met elkaar gedeeld worden. Mede hierdoor is in september 2019 het predicaat dementievriendelijke gemeente behaald.

Activiteit: Uitvoeren regionaal plan ondersteuning kwetsbare inwoners

Wat wilden we doen?

Uitvoeren van het regionale (Westfriese 7) plan om kwetsbare inwoners binnen en uitstromend vanuit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MO/BW) te ondersteunen. Dit met als doel dat zij weer onderdeel uitmaken van de samenleving. Er zullen in 2019 verschillende thema's regionaal worden uitgewerkt ten einde de kwetsbare inwoners optimaal te kunnen ondersteunen. Een onderdeel van het regionale plan is de pilot uitstroom vanuit MO/BW naar een reguliere woning. Er worden regionaal 100 woningen beschikbaar gesteld om de doorstroom in de maatschappelijk opvang te bevorderen. Koggenland levert elf woningen.

Wat hebben we gedaan?

Het regionale plan van de Westfriese gemeenten is doorlopend uitgevoerd. De voorbereiding van de doordecentralisatie van taken van centrumgemeente Hoorn naar de individuele gemeenten is in volle gang. Door de decentralisatie zullen de voorzieningen en begeleiding van kwetsbare inwoners dichterbij de eigen woonomgeving en beter op maat kunnen worden ingericht.

Vanaf de start van het project pilot uitstroom (2018) tot oktober 2019 zijn er 83 kandidaten voor een woning aangemeld door de betrokken zorginstellingen (Parlan, Leviaan, Dno doen en Leger des Heils). Er zijn in die periode 49 woningen beschikbaar gesteld dus er staat nog een groot aantal personen op de wachtlijst. Grootste knelpunt bij het project is de beperkte beschikbaarheid van

woningen. Het gemeentelijk Woningbedrijf Koggenland heeft drie van de aan hen gestelde norm van zeven woningen geleverd. De overige woningen worden door de Woonschakel geleverd.

Activiteit: Beleidsplan gezondheid uitvoeren
--

Wat wilden we doen?

Om een optimale basis te leggen voor de gezondheid van onze inwoners, voeren we het nieuwe vierjarige beleidsplan 'Gezondheid' uit, met daarin de wettelijke taken en de (op moment van schrijven) nog door de raad nog aan te geven ambities op het gebied van gezondheid.

Wat hebben we gedaan?

Er zijn resultaten behaald op het gebied van:

- Preventie alcohol en drugs: uit het nalevingsonderzoek van de GGD blijkt dat in Westfriesland én in Koggenland het aantal geslaagde aankoop pogingen door een mysteriешopper (17 jarigen) is gedaald. Met andere woorden, in sportkantines en supermarkten komen jongeren minder makkelijk aan alcohol. Dit is mede het gevolg van gesprekken die er in het kader van preventiebeleid met sportorganisaties zijn gevoerd. Ondanks de daling is het aantal voor het college nog te hoog en om die reden zetten we hier extra op in.
- Preventie eenzaamheid: een belangrijke partner bij het bestrijden van eenzaamheid is het Wijkleercentrum Avenhorn. Zorgleerlingen lopen stage bij mensen aan huis en ondersteunen hen bij het aangaan van ontmoetingen. Daarnaast is onderzoek gedaan naar de stand van zaken rondom eenzaamheid in Koggenland. Geconcludeerd werd dat Koggenland een rijk sociaal leven kent met veel mogelijkheden voor ontmoeting. Er zijn ook doelgroepen die speciale aandacht behoeven zoals jongeren, mensen met een beperking en mantelzorgers. De aanbevelingen uit het onderzoek worden meegenomen in de nieuwe Nota Sociaal Domein.
- Gezondheid als thema binnen het ruimtelijk beleid: de GGD is uitdrukkelijk betrokken bij ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet. In het voorjaar 2019 zijn in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio, van de GGD en van de Omgevingsdienst (toen nog RUD) de bestuurlijke kaders vastgesteld voor een gezamenlijk programma van deze diensten ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet.
- Bevorderen van gezond gedrag: het project Jongeren op Gezond Gewicht heeft door personele problemen een moeizaam verloop gehad. Binnen dat kader is wel het project "Gezonde keuzes" uitgevoerd. Enkele tientallen ouders in Koggenland hebben deelgenomen aan een onderzoek waarbij jonge kinderen werden gestimuleerd om gezonde keuzes op het gebied van voeding en beweging te maken.

Beleidsindicator

Een beleidsindicator is een meetbaar fenomeen dat een signalerende functie heeft en een aanwijzing geeft over de mate van kwaliteit en doelstelling. Met de beleidsindicatoren in het onderstaande overzicht kunnen raadsleden zich een beeld vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten en eventueel het beleid bijsturen .

Het opnemen van beleidsindicatoren in de jaarrekening is verplicht. Het BBV schrijft voor dat de verantwoording per programma inzicht biedt in de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd. Dit dient ten minste toegelicht te worden aan de hand van de bij de ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. In de 'Regeling beleidsindicatoren gemeenten' zijn deze beleidsindicatoren opgenomen.

Per programma geven we de meest recente beleidsindicatoren aan die een vergelijking met andere gemeenten mogelijk maken. De meeste beleidsindicatoren kunt u vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. Als voor een beleidsindicator geen relevante gegevens (van het jaar 2018 en verder) door de bronhouder kunnen worden verstrekt dan wordt dit bij de beleidsindicator in de onderstaande tabel met '-' weergegeven.

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Trend*	< 25.000 inw.**	Nederland
Sociaal domein						
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners (15-64 jaar)	2018	215,2	↓	190,3	305,2
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	8,1	↓	9,2	10
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2019	<0,05	→	0,4	0,3
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	1,3	↑	0,9	1,1
Cliënten met maatwerkarrangement WMO	per 1.000 inwoners	2019	370	↑	506	610
Banen	per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	2018	551,8	↑	648	774
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking	2018	70,9	↑	68,7	67,8
Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inwoners	2019	12,8	↑	20,6	38,2
Onderwijs						
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	0,0	↓	1,2	1,9
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	15	→	17	23

* vergelijking met voorgaand jaar.

** vergelijkbare gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden	Jaarrekening	Primaire begroting	Begroting	Jaarrekening
<i>Bedrag in euro's</i>	2018	2019	2019 na wijziging	2019
Inkomensvoorzieningen	5.087.635	4.933.921	5.163.437	5.070.538
Jeugd 0-23 jaar	7.584.915	6.893.912	7.668.040	8.619.569
Kunst, cultuur & ontwikkeling	400.196	414.729	414.729	414.355
Sport, recreatie & sportaccomm.	1.321.743	1.323.277	1.513.401	2.157.763
Zorg & voorzieningen	3.842.560	4.385.671	4.499.916	4.535.203
Totaal lasten	18.237.049	17.951.510	19.259.523	20.797.428
Inkomensvoorzieningen	2.744.178	2.429.157	2.656.295	2.654.440
Jeugd 0-23 jaar	52.347	45.470	157.970	172.647
Kunst, cultuur & ontwikkeling	4.940	13.000	5.000	4.452
Sport, recreatie & sportaccomm.	854.884	914.500	1.090.000	1.120.718
Zorg & voorzieningen	210.868	153.228	125.228	243.763
Totaal baten	3.867.217	3.555.355	4.034.493	4.196.020
Saldo programma incl. mutaties reserves	14.369.832	14.396.155	15.225.030	16.601.409

Financiële toelichting

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2019 binnen dit programma zijn hieronder toegelicht.

Algemeen

Open einde regelingen

Binnen het programma Welzijn & Zorg hebben de beleidsvelden Inkomensvoorzieningen, Jeugd 0-23 jaar en Zorg en voorzieningen te maken met open einde regelingen. Bij de meeste regelingen zien we een toename van het aantal aanvragen en toegekende voorzieningen. De rijksbudgetten voor het uitvoeren van de Participatiewet en de Jeugdwet zijn net als in 2018 ook in 2019 niet toereikend. Hier is de raad in de zomernotitie 2019 over geïnformeerd

Bedragen x € 1.000

Inkomensvoorzieningen		91	V	
		Resultaat	Reserve	
Bijzondere bijstand	Vergunninghouders die geplaatst worden in het kader van de taakstelling huisvesting vergunninghouders doen altijd een groot beroep op de bijzondere bijstand. Doordat de taakstelling is gedaald in verband met de veranderende samenstelling van de instroom van vluchtelingen (lagere aantallen en meer uit veilige landen) en daardoor minder vergunninghouders zijn geplaatst zijn de uitgaven bijzondere bijstand afgenomen. Daarnaast zijn de uitgaven bijzondere bijstand gedaald door de verhuizing van een gezin naar een andere gemeente, het gezin deed een groot beroep op de bijzondere bijstand.	61		V

Participatiebudget	De middelen 'couleur locale' over 2016 t/m 2018 waren nog niet besteed. Eind 2018 is besloten om dit geld in te zetten voor de plustaak re-integratie bij WerkSaam. Een gedeelte van het budget 2019 is ook naar dit project gegaan. Het overige gedeelte naar het project wat gericht is op laagtaalvaardigheid van ouders van schoolgaande kinderen uitgevoerd door Westfriese Bibliotheken. In afwachting van de subsidieaanvraag door de bibliotheek heeft dit project heeft in 2019 vertraging opgelopen en is het geld nog niet besteed. Zoals eerdere jaren worden de middelen 'couleur locale' van 2019 voor dit doeleinde overgeheveld naar 2020.	24	V
Wet werk en bijstand (inkomen)	De verklaring voor het overschot is drieledig: 1) Er zijn meer baten ontvangen dan verwacht. De taak van het invorderen van de terugvorderingen bijzondere bijstand is in de loop van 2019 overgeheveld aan WerkSaam. Hier was in de begroting nog geen rekening mee gehouden. 2) Daarnaast was de Rijksbijdrage in de begroting nog niet aangepast aan de hand van de laatste beschikking van het ministerie. 3) De vangnetuitkering van 2018 is gecorrigeerd in 2019. Er was in 2018 meer begroot dan is ontvangen. Dit tekort is in 2019 gecorrigeerd. Voor het jaar 2019 zal de Vangnetregeling wederom aangevraagd worden. De aanvraag zal voor een bedrag van € 45.078 zijn. Het gaat hier om een tegemoetkoming op het totale tekort van 11% op de BUIG. Er is een eigen risico voor de gemeente. Gemeenteraad ontvangt voor de zomer 2020 een raadsvoorstel omtrent de aanvraag van de Vangnetregeling.	52	V

		Resultaat	Reserve	
Lokaal gezondheidsbeleid	Met de vaststelling van de nota lokaal volksgezondheidsbeleid 2018-2021 is voor 2019 een budget beschikbaar gesteld voor activiteiten. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden, onder andere op het gebied van de preventie van alcohol en drugsgebruik, gezonde leefstijl en preventie eenzaamheid. Er is bijvoorbeeld nader onderzoek gedaan naar het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren in Koggenland. En er is lokaal aanvullend onderzoek gedaan naar de naleving van regels bij de verkoop van alcohol. De kosten van deze activiteiten konden binnen andere budgetten worden gedekt.	25		V
Lokaal onderwijsbeleid	In 2019 is in samenwerking met de voorschoolse instellingen een start gemaakt met de ontwikkeling van gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Onderdeel van dit beleid is de realisatie van VVE-gecertificeerde peuteropvang op alle locaties voor peuteropvang. Een deel van de rijksvergoeding is in 2019 hiervoor ingezet. Het restant willen we gebruiken voor de verdere ontwikkeling van achterstandenbeleid voor de periode tot 2022. Hier zal een apart voorstel voor worden ingediend zodra het beleidsplan gereed is.	78		V
Overige bijdragen lokaal onderwijsbeleid	Door afname van het aantal leerlingen gedurende 2019 is de nieuwkomersklas locatie Ursem met ingang van 1 januari 2020 gesloten. Hoewel de kosten hiermee zijn gedaald, dient de regionale bijdrage gehandhaafd te blijven om eventuele toekomstige leerlingengroei op te kunnen vangen en de locaties daarop af te stemmen.	18		V
Schoolkinderenvervoer	De uitgaven voor leerlingenvervoer fluctueren jaarlijks sterk. Van tevoren kan niet exact worden ingeschat hoeveel aanvragen, ritten en welk soort ritten (lange afstand, individueel vervoer) noodzakelijk zijn. In 2019 waren er minder kinderen die gebruik hebben gemaakt van het leerlingenvervoer dan het jaar er voor.	54		V

Jeugdhulp	<p>In de begroting voor 2019 is rekening gehouden met het beschikbare budget van € 4.070.000,-.</p> <p>De totale uitgaven over 2019 bedragen € 6.317.000,-. Het totale tekort op de jeugdzorg komt hiermee uit op € 2.247.000,- waarvan op begrotingsbasis al rekening is gehouden met € 1.130.000.</p> <p>In dit tekort is ook al rekening gehouden met de extra incidentele inkomsten van € 372.000,- die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen voor het jaar 2019. De totale overschrijding van het budget jeugdzorg ten opzichte van de begroting komt hiermee uit op € 1.117.000,-.</p> <p>De voornaamste reden van de overschrijding is te verklaren door hogere zorgkosten die de (tweedelijns) zorgaanbieders aan onze inwoners hebben geleverd (€ 1.000.000,-). Deze grootste overschrijdingen zitten in de kosten voor jeugd en opvoedhulp (€ 430.000,-), persoonlijke begeleiding, verzorging en kort verblijf (€ 280.000,-), jeugdzorgplus (€ 60.000,-), pleegzorg (€ 50.000,-), specialistische ggz (€ 50.000,-) en pgb (€ 50.000,-).</p> <p>In algemene zin is er meer 'multiproblem' problematiek. Daarnaast is er sprake geweest van een toestroom van vergunninghouders die aanspraak hebben gemaakt op jeugdzorg.</p> <p>Deze hogere zorgkosten komen onder andere door een aanzienlijke toename van de aanvragen en het aantal toegekende individuele voorzieningen in 2019 ten opzichte van 2018. Voor een groot deel heeft de gemeente hier minimale tot geen invloed op. In 2019 is ten opzichte van 2018 zowel een stijging te zien van het aantal jeugdzorgmeldingen dat bij het Zorgteam Koggenland binnen is gekomen (38%; zie ook overzicht instroomdata pag. 41) als het aantal aanvragen die is ontvangen via een wettelijke verwijzer (lees: (huis)arts/gecertificeerde instelling).</p> <p>Op grond van de Jeugdwet beschikken (huis)artsen en gecertificeerde instellingen (gedwongen kader) over het autonome verwijfsrecht. Dit betekent dat zij rechtstreeks mogen doorverwijzen naar een jeugdhulpaanbieder dan wel mogen bepalen welke jeugdhulp noodzakelijk is. De gemeente heeft hier minimale tot geen invloed op.</p>		1.117 N
-----------	--	--	---------

		Resultaat	Reserve	
Koggenhal en gymnastieklokalen	De onderuitputting in de budgetten van de Koggenhal en gymnastieklokalen worden voornamelijk veroorzaakt door: - Hogere kosten voor legionella beheersmaatregelen voor de gymnastieklokalen naar aanleiding van aanbevelingen voortvloeiend uit de uitgevoerde keuringen. - Hogere energiekosten Koggenhal en gymnastieklokalen: Met de energieleverancier wordt uitgezocht wat de oorzaak hiervan is.	46		N
Subsidiebeschikkingen	In de begroting was € 20.000 opgenomen om het legesbeleid regelarm te maken. Inmiddels heeft de afdeling financiën de legesverordening aangepast. Daarin is nu opgenomen dat verenigingen geen leges meer hoeven te betalen als zij een evenement organiseren. Het vergunningenbeleid behoort tot het takenpakket van de afdeling Wonen en Ondernemen. Door eigen mensen wordt uitvoering gegeven aan het zoveel mogelijk regelarm maken van het vergunningenbeleid. Externe kosten zijn hierbij niet meer van toepassing.	20		V
Kapitaallasten sportcomplexen SC Dynamo en Tennisvereniging Ursem	In de raadsvergadering van 30 november 2015 is de Beleidsregel Accommodatiebeleid 2016 vastgesteld. Hierin heeft de raad o.a. de overdracht geregeld van de opstallen van de sportaccommodaties naar de verenigingen. Bij de overdracht van de sportaccommodaties wordt de boekwaarde ineens afgeschreven en ten laste gebracht van de algemene reserve. Eind 2018 is er een overeenkomst gesloten met de besturen van SC Dynamo in Ursem en Tennisvereniging Ursem. Doel van deze overeenkomsten was dat de kleedaccommodaties van de beide verenigingen per 1 januari 2019 in eigendom van de verenigingen werden overgedragen. De gronden waarop deze opstallen staan zijn en blijven wel in eigendom aan de gemeente. Door het ineens afschrijven van de boekwaarden komen hogere kapitaallasten tot uitdrukking in jaarrekening. Het nadeel wordt opgevangen door de algemene reserve waardoor het effect op het resultaat na bestemming nihil is.	539		N

Koggenbad en zwembad Buitenmeere	<p>De onderuitputting in de budgetten van het Koggenbad en zwembad Buitenmeere wordt voornamelijk veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het buitenzwembad Buitenmeere is zeer afhankelijk van het weer. Bij een mooie zomer worden er meer losse baden-tickets verkocht en is er meer belangstelling voor de abonnementen. Er is begroot op 25.000 bezoeken en in 2019 waren er 32.000 bezoeken. - Waterverbruik: nota's lopen niet conform het verbruiksjaar. Tevens hebben we veel aandacht voor waterbesparend werken. Hierdoor zijn de kosten voor vastrecht gehalveerd. - In het Koggenbad is door de landelijke én gemeentelijke aandacht voor gezond leven, extra belangstelling voor ons zwemaanbod. Groepen zitten vol en er is zelfs voor een aantal doelgroepen een wachtlijst. - De kosten voor inhuur van extern personeel voor het Koggenbad zijn lager dan begroot omdat er minder ziekteverzuim was dan van te voren is ingeschat. 	37		V
----------------------------------	---	----	--	---

Zorg & Voorzieningen	83	V
---------------------------------	-----------	----------

		Resultaat	Reserve	
Begeleiding en dagbesteding	Het totaal aantal toekenningen begeleiding (individuele begeleiding en dagbesteding) is in 2019 fors toegenomen ten opzichte van het aantal in 2018 en hoger dan werd verwacht. De totale uitgaven PGB's voor begeleiding is juist gedaald ten opzichte van de uitgaven in 2018 omdat deze hulp meer vanuit ZIN-aanbod (Zorg in Natura) is toegekend. De toename in dagbesteding is het gevolg van de wet Wmo waarbij inwoners langer thuis blijven wonen en daarbij dagbesteding en begeleiding nodig hebben. Daarnaast heeft het door u gekozen speerpunt mantelzorg tot gevolg dat het beperken van de belasting van de mantelzorger tot meer dagbesteding heeft geleid.		410	N
Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen	Incidentele bate als gevolg van middelen die centrumgemeente Hoorn voor de hele regio heeft ontvangen van het Rijk voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Deze middelen zijn de afgelopen jaren niet uitgegeven. In de regio is afgesproken dat met het oog op een aankomende stelselwijziging, waarbij het Rijk de middelen niet meer aan de centrumgemeente bedeed maar aan de individuele gemeenten, de middelen apart worden gehouden		107	V

Cliëntondersteuning (GGZ)	De voorziening cliëntondersteuning is voor iedereen toegankelijk en een voorliggende voorziening die wij verplicht moeten faciliteren. Omdat ons Zorgteam zeer laagdrempelig werkt en goed bereikbaar is en bovendien stimuleert dat een inwoner familie bij een keukentafelgesprek betreft, is hier minder behoefte aan.		43	V
PGB	Het Zorg in Natura (ZIN) aanbod is getoetst door de regio en voldoet aan alle kwaliteitseisen. Het ZIN-aanbod is voor de meeste zorgvragen toereikend genoeg. Wij stimuleren ZIN in plaats van PGB omdat dit beter te monitoren is dan PGB.		29	V
Rolstoelen	In 2019 zijn door de toenemende vergrijzing, meer rolstoelvoorzieningen toegekend dan in 2018.	38		N
Woonvoorzieningen	Voor de woonvoorzieningen is jaarlijks een ruime begroting noodzakelijk omdat de wettelijk verplichte woningaanpassingen kostbaar kunnen uitvallen. In 2019 zijn minder woningaanpassingen toegekend dan verwacht werd.	78		V
Huishoudelijke ondersteuning	Vanwege de wijziging in de eigen bijdrage (niet meer inkomensafhankelijk) is geanticipeerd op een flinke toename in het aantal toekenningen huishoudelijke ondersteuning. Hoewel het totaal aantal toekenningen licht is toegenomen, is de verwachte flinke toename uitgebleven.	238		V
Huishoudelijke hulp toelage	De huishoudelijke hulp toelage (HHT) is onder andere bedoeld om mantelzorgers een extra steun in de rug te geven door inzet van uren huishoudelijke ondersteuning. Hoewel er toename is in het aantal toekenningen HHT blijft het aantal toekenningen lager dan verwacht	22		V
Individuele vervoersvoorzieningen	Het totaal aantal toekenningen voor vervoersvoorzieningen is in 2019 toegenomen ten opzichte van het aantal in 2018. Dit komt doordat participatie en sociale activering worden gestimuleerd.	38		N
Vrijwilligers	Het inkooptraject voor de uitbesteding van het uitvoeren van het vrijwilligersbeleid is lopend, waardoor de kosten nog niet volledig zijn gemaakt.	42		V

Financieel overzicht sociaal domein

(x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Ontvangsten			
Jeugd	3.562	4.070	4.070
Wmo nieuw	2.414	2.455	2.455
Participatiewet - re-integratie	143	184	222
Participatiewet - WSW	680	684	695
Totaal ontvangsten	6.799	7.393	7.442
Uitgaven			
Jeugd	4.415	5.200	6.317
Wmo nieuw	1.763	1.891	2.161
Participatiewet - re-integratie		184	203
Participatiewet - WSW		684	684
Totaal uitgaven	6.178	7.959	9.364
Mutaties reserve sociaal deelfonds			
Onttrekking jeugd			2.247
Storting Wmo			294
Per saldo onttrekking 2019			1.953

Reserve sociaal deelfonds

x € 1.000	Af	Bij	Totaal
Stand per 1-1-2019			3.312
Resultaatbestemming 2018		270	
Storting Wmo		294	
Jeugd voorgaand jaar		48	
Onttrekking budget Jeugd	2.247		
Krediet Inkoop Sociaal Domein	48		
Automatisering Sociaal Domein	16		
PGB voorgaand jaar	8		
Subtotaal:	2.318	612	
Stand per 31-12-2019			1.606

Overzicht investeringen

	Beleidsveld	Datum besluit	Beschikbaar krediet in 2019	Realisatie 2019	Restant 2019	Afsluiten
Cijfers x € 1.000						
Kredieten						
t.l.v. reserves:						
Recreatieve paden bij dijkverzwaring	Sport, recr.acc.	RB 30-06-14	63	0	63	nee
Recreatieve vaarroute	Sport, recr.acc.	RB 09-03-06	52	0	52	nee
Wandelroutenetwerk Koggenland	Sport, recr.acc.	RB 16-01-12	258	1	257	nee
Keuzenotitie sociaal domein		RB 13-02-17	125	0	125	nee
Nota lokaal gezondheidsbeleid	Zorg & voorz.	RB 26-11-18	32	29	3	ja
Onderwijshuisvesting Avenhorn De Goorn *	Jeugd 0-23 jr	RB 29-01-18	12.550	51	12.499	nee
Inkoop sociaal domein	Zorg & voorz.	RB 05-11-19	100	48	52	nee
Activeren:						
Vorbereidingskrediet onderwijshuisvesting	Jeugd 0-23jr	RB 12-09-16	138	19	119	nee
Totaal			13.318	148	13.170	

* Investeringskrediet voor het Kindcentrum Avenhorn voor de nieuwbouw van de scholen leveling, Overhaal en Jozefschool in combinatie met een nieuwe gymzaal.

Recreatieve paden bij dijkverzwaring

Moet nog zeker drie jaar blijven staan. Het duurt zeker zo lang voordat men bij de dijkversterking toe is aan de recreatieve paden. In vroeg stadium is krediet gevraagd omdat de provincie een zekerheid wilde hebben om de recreatieve meekoppelkans mede te financieren. De daadwerkelijke betaling zal vlak voor of na de aanleg plaatsvinden.

Recreatieve vaarroute

Niet afsluiten. In 2019 zijn er geen werkzaamheden geweest om knelpunten op te lossing in de vaarroutenetwerk polder Westerkogge. Er zijn nog steeds knelpunten in de vaarroute polder Westerkogge die opgelost dienen te worden. De kosten die hier uit voort komen worden gedekt door dit krediet.

Wandelroutenetwerk Koggenland

Er wordt nog gewerkt aan uitbreiding van het wandelroutenetwerk. In 2019 zijn voorbereidende werkzaamheden door het Recreatieschap Westfriesland uitgevoerd om het wandelroutenetwerk uit te breiden. Het mooie resultaat hiervan is dat in 2020 een boerenlandpad wordt aangelegd. De kosten voor de uitvoering worden gedekt uit het krediet.

Keuzenotitie sociaal domein

Het krediet is beschikbaar gesteld voor het doen van onderzoek naar eenzaamheid, mantelzorg en vrijwilligersbeleid om de matching tussen vraag en aanbod van vrijwilligerswerk beter vorm te geven. Die onderzoeken zijn in 2019 uitgevoerd. De kosten hiervan zijn ten laste gebracht van andere budgetten waardoor het krediet nog niet is aangesproken. Het krediet moet worden aangewend voor de uitvoeringsplannen die op basis van de onderzoeken zullen worden opgesteld. Dit wordt in 2020 uitgevoerd.

Het krediet van € 35.000 voor mantelzorg moet in 2020 beschikbaar blijven voor de verdere uitwerking van het uitgevoerde onderzoek omtrent de behoeften van mantelzorgers. Het project vrijwilligerswerk, ten bedrage van € 50.000 van het krediet, is nog niet uitgevoerd. De aanbesteding heeft niet volgens oorspronkelijke planning kunnen plaatsvinden om formatie-technische redenen.

Nota lokaal gezondheidsbeleid

In 2019 zijn voorbereidingen getroffen om uitvoering te geven aan een aantal acties uit het lokaal gezondheidsbeleid. In 2020 zal er een combinatie worden gemaakt van gezondheidsbeleid en resultaat gestuurd werken. In die combinatie zullen deze gelden worden ingezet om extra capaciteit in te zetten om op efficiënte wijze de juiste zorg aan de cliënten te kunnen toewijzen.

Onderwijshuisvesting

In mei zijn door de raad twee belangrijke vervolgbesluiten genomen over het Kindcentrum Avenhorn. Het bestemmingsplan is vastgesteld en onherroepelijk geworden en de raad heeft een krediet van € 3.200.000 beschikbaar gesteld voor inrichting van de openbare ruimte, wegen en parkeergelegenheid. Via schetsontwerp, voorlopig ontwerp is eind 2019 het definitief ontwerp goedgekeurd en is de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend. Ook is de aanbestedingsprocedure voor bouw en installaties gestart en is iedereen via een nieuwsbrief voor kerst hierover geïnformeerd. Alles gericht op startbouw in april/mei 2020 en opening na de zomer van 2021.

Instroomdata en toelichting

Instroom zorgteam Koggenland	2019	2018	% 2e lijn 2019	% 2e lijn 2018
Wmo	737	621	75	73
Jeugd	529	382	50	55
Overige (niet Wmo/Jeugd)	254	265	6	5
Totaal	1.520	1.268		

Het totaal aantal nieuwe meldingen bij het Zorgteam Koggenland is in 2019 gestegen met 19,8% ten opzichte van 2018. Daarvan is het aantal jeugdzorgmeldingen het meeste gestegen ten opzichte van 2018 (38%). Ook het aantal Wmo meldingen is met 18% gestegen ten opzichte van 2018.

75% van de totale Wmo meldingen resulteert in een tweedelijnsvoorziening en 50% van de totale Jeugd-meldingen resulteert in een tweedelijnsvoorziening.

25% van de totale Wmo meldingen en 50 % van de totale Jeugd-meldingen worden in de 0e en 1e lijn opgelost.

Aantal klachten/bezwaarschriften	2019	2018
Klachten	0	0
Bezwaarschriften	7	4

Er zijn net als in 2018 in 2019 geen klachten voor het Zorgteam ontvangen. In 2019 zijn er wel zeven bezwaarschriften ontvangen, een stijging ten opzichte van 2018 (vier). Deze bezwaren zijn via pre-meditation naar tevredenheid opgelost en zijn dan ook alle zeven ingetrokken.

Aantal lopende Wmo voorzieningen	1-1-2019	31-12-2019
Rolstoel	365	352
Vervoer	793	826
Woonvoorzieningen	604	556
Huishoudelijke ondersteuning	295	384
Begeleiding	225	263
Totaal	2.282	2.381

Het aantal Wmo voorzieningen is in de loop van 2019 gestegen.

Het aantal Jeugd voorzieningen is in de loop van 2019 nagenoeg gelijk gebleven.

Aantal lopende Jeugd voorzieningen	1-1-2019	31-12-2019
	637	634

Wonen & Ondernemen

Doelstelling en missie

Koggenland staat voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige woon- en werkomgeving waar het prettig leven, werken en ondernemen is.

Wat wilden we in 2019 bereiken?

Handelen en denken vanuit duurzaamheid.

Ondernemend Koggenland: focus, aanjagen, verbinden en faciliteren ten behoeve van een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

Aantrekkelijk recreëren en verblijven: focus, aanjagen, verbinden en faciliteren met als resultaat een aantrekkelijke gemeente en een regio met een toenemend aantal toeristen en recreanten.

Beleidsvelden

Beleidsveld: Economie & toerisme

Maatschappelijk effect

Het voorzien in voldoende en bereikbare werkgelegenheid, in de behoefte aan economische en recreatieve voorzieningen en in de behoefte aan ontwikkelingsruimte en infrastructuur voor ondernemers.

Overige ontwikkelingen

Activiteit: Ondernemend Koggenland

Wat wilden we doen?

Dynamiek in een gemeente wordt mede bepaald door de bedrijvigheid. Beleidsmatig veelal aangevlogen vanuit de economie. Centraal staat het besef dat de lokale economie draait op het initiatief van vele ondernemers en dat de rol van de gemeente hierin beperkt is, maar wel van belang om kaders te stellen en bepaalde sectoren gericht te faciliteren.

Daarnaast beperkt 'de economie' zich niet tot de gemeentelijke grenzen. Vanuit dat gegeven werken wij regionaal samen en kennen wij het pact van Westfriesland waarin kansrijke sectoren voor West-Friesland zijn benoemd. Deze kansrijke sectoren hebben impact op onder meer leefbaarheid, infrastructuur en arbeidsmarkt. Op regionaal niveau wordt dit uitgevoerd en gemonitord.

Het college wil zich nadrukkelijk richten op de lokale economie en inzichtelijk maken welke kansen er zijn en welke nu mogelijk onbenut blijven. Dit doen we vanuit onder andere de volgende pijlers (visiedocument):

- Lokale economie (o.a. agrarische sector, bedrijventerreinen, ondernemers, arbeidsmarkt, SWOT analyse, ondernemersplatform)
- Bestaande samenwerking West-Friesland (o.a. detailhandel, kansrijke sectoren)
- Rol gemeente (dienstverlening / verbinding / aanjagen etc.)
- Actieplan

Vanuit dit kader willen we een focus bepalen en dát aanjagen, verbinden en faciliteren wat moet gaan bijdragen aan een dynamische gemeente en stevige lokale en regionale economie waarin ruimte is voor ondernemen.

Uiteraard liggen hier ook raakvlakken met de doelstelling 'Aantrekkelijk recreëren en verblijven'

Wat hebben we gedaan?

Regionaal-economische vraagstukken zijn wederom in 2019 op regionaal niveau, samen met regionale partners, opgepakt. Denk hierbij aan de regionale afstemming van de bedrijventerreinen

(o.a. toekomstbestendigheid bedrijventerreinen, afstemming van de afgifte en het aanbod en het organiseren van een regionale aanbestedingsworkshop) en het opzetten van de Agenda Duurzaam Ondernemend Westfriesland (o.a. verkennen van de verduurzamingsmogelijkheden op een van de bedrijventerreinen en de week van de circulaire economie, waarbij verschillende bijeenkomsten voor ondernemers werden georganiseerd).

In de regio Westfriesland heeft het programma Regionale Economische Agenda (REA)-WF van de zeven gemeenten ook in 2019 veel tot stand gebracht. Vanuit de aanjaagfunctie zijn (regionale) projecten tot stand gekomen. Denk aan de cursussen die gegeven werden door het Startersloket en de regionale Kom Binnen bij de bedrijvendagen. Verder is het regionale bedrijfsleven mede door het programma intensiever gaan samenwerken, de samenwerking tussen gemeenten onderling en met het Ontwikkelingsbedrijf NHN is op onderdelen geïntensiveerd. Tegelijkertijd zijn er door uitvoeringspartners ook verbeterpunten aangedragen in de (gezamenlijke) formulering van doelen en thema's, de uitvoering van projecten en het meten van resultaten. Deze verbeterpunten worden verwerkt in de voortzetting van de uitvoering van de regionaal economisch agenda in 2020.

Op lokaal niveau is de gemeente in 2019 o.a. bezig geweest met het opstellen van een verkenning op beleidsniveau. Dit heeft geleid tot denkrichtingen die meegenomen zijn in de participatie.

De participatie hebben we gedaan door middel van het uitvoeren van een ondernemerspeiling, een enquête en het houden van (kennismakings)gesprekken met (bijna) alle lokale ondernemersverenigingen. De input die opgehaald is tijdens de gesprekken wordt verwerkt in de kadervisie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. In de kadervisie komen de punten genoemd onder 'wat wilden we doen?' terug. Daarnaast is er, samen met de ondernemers, toegewerkt naar een Koggenlandse brede ondernemersvereniging.

In 2019 hebben we twee bijeenkomsten voor de ondernemers georganiseerd; de haringsparty en een Masterclass 'Cybercrime' dit in samenwerking met het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC). Daarnaast zijn er diverse ondernemerspreekuren gehouden waarbij lokale ondernemers bij de gemeente terecht konden met hun vragen.

Activiteit: Aantrekkelijk recreëren en verblijven

Wat wilden we doen?

De regio West-Friesland werkt samen aan de bevordering van het toerisme en in het bijzonder promotie en marketing van West-Friesland. Samen optrekken en versnippering tegengaan is belangrijk. Het doel is meer toeristen naar West-Friesland te brengen. We zijn aangesloten bij 'Holland boven Amsterdam' waarin wordt samen gewerkt aan de gebiedspromotie van Noord-Holland Noord.

Het college wil een overkoepelende visie op recreatie en toerisme, waarin regionale en lokale aspecten worden beschreven met een lokaal uitvoeringsprogramma. Met onder andere aandacht voor en visie op waterrecreatie, wandel-, ruiter- en fietspaden, toekomst/ontwikkeling haven Avenhorn, uitbreiden vaarroute polder Wester-Kogge, recreatief / toeristisch platform Koggenland. Vanuit dit kader en de daaruit bepaalde focus willen we dat aanjagen, verbinden en faciliteren wat moet gaan bijdragen aan een aantrekkelijke gemeente en regio met toenemend aantal toeristen en recreanten.

Uiteraard liggen hier ook raakvlakken met het onderdeel 'Ondernemend Koggenland'.

Wat hebben we gedaan?

In 2019 hebben we samen met de andere Westfriese gemeente, en samen met Holland Boven Amsterdam gewerkt aan de gebiedspromotie van Noord- Holland Noord. Zo is de regio Westfriesland tijdens diverse vakantie-, fiets- en wandelbeurzen gepromoot. In 2019 is op provinciaal niveau een onderzoek gestart naar de vitaliteit van de recreatieparken in Westfriesland, de resultaten van het onderzoek worden in 2020 gedeeld. Ook zijn de mogelijkheden voor een regionale toeristische app onderzocht, dit krijgt in 2020 een vervolg.

Op lokaal niveau is de gemeente in 2019 o.a. bezig geweest met het ontwikkelen van een verkenning op beleidsniveau. Dit heeft geleid tot denkrichtingen die meegenomen zijn in de participatie. De input die opgehaald is tijdens de gesprekken wordt gebruikt voor de kadervisie en het bijbehorende

uitvoeringsprogramma, dit krijgt in 2020 een vervolg. Daarnaast zijn er diverse gesprekken gehouden met de lokale recreatieve ondernemers. In 2019 is de monumentendag in Koggenland georganiseerd. Verder is met de vrijwillige sluiswachters de bedrijfsvoering herzien. Dit om de huidige vaarroute, genaamd Vaarroute polder Westerkogge open te houden.

Beleidsveld: Grondbedrijf

Maatschappelijk effect

Via het Grondbedrijf bijdragen aan locaties voor woningbouw en bedrijvigheid.

Beleidsveld: Omgevingstaken

Maatschappelijk effect

Voorzien in de gemeentelijke woningbehoefte en ruimtebehoefte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme.

Behouden van een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Borgen van de rechtszekerheid voor inwoners en ondernemers.

Activiteit: Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan

Wat wilden we doen?

Het verzoek aan het Rijk om de noodzakelijke herziening van het bestemmingsplan 'Kernen' uit te voeren in de vorm van 'Omgevingsplan Kernen verruimde reikwijdte' is gehonoreerd. Hiervoor is dit project opgenomen in de 'Crisis en Herstelwet 16e tranche'.

Met de start van dit 'Omgevingsplan' Kernen verruimde reikwijdte wordt ervaring opgedaan en vooruitgelopen op de nieuwe Omgevingswet.

Wat hebben we gedaan?

De voorbereidende werkzaamheden voor het Omgevingsplan zijn gestart.

Alle bestaande (juridische) regels zijn in kaart gebracht en geanalyseerd. Verder is er een aanzet gemaakt voor de Nota van Uitgangspunten.

En tot slotte is er een intensief participatietraject uitgevoerd en afgerond.

Activiteit: Handelen en denken vanuit duurzaamheid

Wat wilden we doen?

In 2010 is de notitie 'Duurzaamheid en uitvoeringsprogramma' vastgesteld. Het is gewenst om de balans op te maken. Daarnaast spelen er nieuwe ontwikkelingen zoals aardgasloos bouwen of ontwikkelingen die in stroomversnelling zijn gekomen. Denk aan de klimaatadaptatie en mobiliteit. De gemeente Koggenland heeft voor ogen dat duurzaamheid een integraal onderdeel wordt van ons denken en handelen. Het college wil hierover graag in gesprek met de raad om tot een gedragen aanpak te komen.

De verwachting is dat de raad tijdens de raadsbrede strategische agenda, waarbij de start voor het thema duurzaamheid gepland staat in november/december 2018, de ambities en focus zal bijstellen. Op basis hiervan zal het college het Duurzaamheidsbeleid alsmede het uitvoeringsprogramma kunnen herzien. Daarnaast zal waarschijnlijk direct uitvoering gegeven worden aan initiatieven die onderdeel zullen uitmaken van de uitvoeringsagenda.

Wat hebben we gedaan?

In 2019 werd op landelijk niveau het klimaatkkoord gesloten. Er speelden dan ook verschillende ontwikkelingen die rechtstreeks voortkomen uit dit klimaatkkoord. Op (boven)regionale schaal werden de eerste stappen gezet naar een (boven)regionale aanpak op gebied van mobiliteit, klimaatadaptatie en een regionale energiestrategie (RES). Voor de 'warmtetransitie' (van het gas af) werd landelijk een leidraad opgeleverd en lokaal een eerste verkenning gedaan. 2019 stond vooral in het teken van 'beleidsvoorbereiding', op bovenregionaal niveau werd gewerkt aan de kaders. In 2019 vond veel participatie plaats waarvan de opbrengst de kaders mede moeten gaan vormen. Zo vonden voor de aanpak klimaatadaptatie en de RES verschillende ateliers plaats met stakeholders en inwoners. Al deze onderwerpen krijgen de komende jaren een vervolg: in 2020 beleidsvormend en verder in de tijd een meer concreet op uitvoering gericht vervolg.

Op Westfriese schaal vond duurzaamheid als een van de zes maatschappelijke thema's een plek in het PACT 7.1 met als ambitie een energieneutraal Westfriesland in 2040. Er is gestart met de voorbereidingen om deze ambitie te vertalen naar een uitvoeringsprogramma.

Lokaal werd er een verkenning duurzaamheid opgesteld. Deze verkenning is gedeeld en besproken met de raad. Vervolgens is deze verkenning meegenomen in het participatieproces (enquête, straatinterviews en informatieavonden) voor de totstandkoming van de kadervisie, als voorloper voor de toekomstige omgevingsvisie. De uitkomsten van de participatie kunnen worden gebruikt om richting te geven aan de lokale ambities en focus op gebied van duurzaamheid. De kadervisie inclusief een globaal uitvoeringsprogramma duurzaamheid wordt in 2020 voor vaststelling aangeboden aan de raad.

Ook werd een eerste start gemaakt met het opstellen van een toetsingskader voor opstellingen van zonnepanelen. In 2019 gaf de raad de voorkeursrichting aan: kleinschalig en lokaal. In 2020 krijgt dit een vervolg, in de vorm van het toetsingskader.

Op gebied van mobiliteit is in 2019 de verdere uitrol van de laadinfra op aanvraag gerealiseerd.

Beleidsveld: Openbare ruimte

Maatschappelijk effect

Het in stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

Activiteit: Onderzoek naar een effectieve huisvesting buitendienst
--

Wat wilden we doen?

De Buitendienst is ondanks het afstoten van één locatie, decentraal georganiseerd met twee uitvalsbasisen en een opslagruimte. Mede ingegeven door de kwantiteit en kwaliteit van de huidige huisvesting, vraagt het college zich af of deze werkwijze recht doet aan de beoogde kwaliteit van dienstverlening. In 2019 start een onderzoek naar de effectiviteit van decentrale huisvesting van de Buitendienst.

Wat hebben we gedaan?

Een onafhankelijk ingenieurs- en adviesbureau heeft in 2019 opdracht gekregen de mogelijkheden van decentrale en centrale huisvesting te onderzoeken. Op basis van een definitieve rapportage zal een vervolgvorstel aan de raad worden aangeboden.

Beleidsveld: Gemeentelijk Woningbedrijf

Maatschappelijk effect

Gemeentelijk Woningbedrijf Koggenland voorziet binnen de gemeente Koggenland in de woonvraag van woningzoekenden die op de markt van koopwoningen en commerciële huurwoningen niet terecht kunnen. In de praktijk is dit met name de sociale doelgroep met een (belastbaar) verzamelinkomen tot € 38.035,- (prijspeil 2019). Het Woningbedrijf exploiteert daartoe een duurzame woningportefeuille met kwalitatief goede woningen om nu en in de toekomst te zorgen voor voldoende, betaalbare en duurzame woningen voor de verschillende doelgroepen. Continuïteit in de bedrijfsvoering is van belang. Het Woningbedrijf voert een zodanig financieel beleid dat er voldoende vermogen is om ook in de toekomst in haar taken te kunnen voorzien (financiële continuïteit).

Overige ontwikkelingen

Wat hebben we gedaan?

Op basis van de vastgestelde missie en visie, aanbevelingen organisatie en procesvoering en transformatieopgave (raadsbesluit 17 juni 2019) is een Plan van Aanpak uitgewerkt en vastgesteld door het College (december 2019). Het Plan van Aanpak beslaat de periode 2019 t/m 2021 en is in uitvoering. Enkele zaken waaraan in 2019 gewerkt is zijn de aanstelling van een portefeuillemanager, eerste inventarisatie mogelijke nieuwbouw, inspectieprotocol conditiemetingen NEN 2767 etc. Verder ligt er een ontwerp klaar voor de appartementen Buitenplaats, in 2020 zal dit aanbesteed worden. Ook vordert de bouw van de Bavo-locatie. Deze zijn in 2019 verhuurt en deels verkocht. In 2019 waren er minder woningmutaties dan in voorgaande

jaren. Waarschijnlijk hebben huurders minder gereageerd omdat er niet voldoende aanbod was en daardoor de doorstroming stagneerde. In het laatste kwartaal is wel een inhaalslag geweest. Veelal seniorenwoningen.

Pilot verduurzaming acht woningen Zuidgouw Ursem.

Uit het haalbaarheidsonderzoek blijkt dat om te voldoen aan de gemeentelijke ambitie het aanbrengen van extra dakisolatie noodzakelijk is. Bij het aanbrengen van extra dakisolatie, de daaruit voortvloeiende aanpassing van de detaillering bij de dakgoten en het verwijderen van de dakpannen, gaan er mogelijk nestelplekken verloren. Uit de, door een ecologisch onderzoeks- en adviesbureau uitgevoerde QuickScan Wet natuurbescherming, blijkt dat het gebied en de woningen in potentie geschikt zijn voor beschermde vogels (huismus en gierzwaluw) en vleermuizen. Op grond van deze conclusie zijn we verplicht om vervolgonderzoek uit te laten voeren. Het vervolgonderzoek loopt en beslaat een periode tot eind augustus 2020. Dit resulteert in een vertraging van acht tot twaalf maanden voor de pilot Zuidgouw. In de periode tot aan de zomer 2020 gaan we wel door met het uitwerken van het projectplan, werkschrijving, tekeningen en voorbereiding van de aanbesteding. De eventuele maatregelen die volgen uit het vervolgonderzoek, nemen we mee in het definitieve plan. In de P&C cyclus zal op enig moment hier melding van worden gemaakt.

Beleidsindicator

Een beleidsindicator is een meetbaar fenomeen dat een signalerende functie heeft en een aanwijzing geeft over de mate van kwaliteit en doelstelling. Met de beleidsindicatoren in het onderstaande overzicht kunnen raadsleden zich een beeld vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten en eventueel het beleid bijsturen .

Het opnemen van beleidsindicatoren in de jaarrekening is verplicht. Het BBV schrijft voor dat de verantwoording per programma inzicht biedt in de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd. Dit dient ten minste toegelicht te worden aan de hand van de bij de ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. In de 'Regeling beleidsindicatoren gemeenten' zijn deze beleidsindicatoren opgenomen.

Per programma geven we de meest recente beleidsindicatoren aan die een vergelijking met andere gemeenten mogelijk maken. De meeste beleidsindicatoren kunt u vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. Als voor een beleidsindicator geen relevante gegevens (van het jaar 2018 en verder) door de bronhouder kunnen worden verstrekt dan wordt dit bij de beleidsindicator in de onderstaande tabel met '-' weergegeven.

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	KoggenlandTrend*	< 25.000 inw.**	Nederland
Economie					
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2019	147,8 	154	145,9
Functiemenging	%	2018	46,1 	48,3	52,8
Volksgezondheid en milieu					
Huishoudelijk restafval	kilogram per inwoner	2018	24 	25	31
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	26 	-	-

* vergelijking met voorgaand jaar.

** vergelijkbare gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Wat heeft het gekost?

Beleidsvelden	Jaarrekening	Primaire begroting	Begroting	Jaarrekening
<i>Bedrag in euro's</i>	2018	2019	2019 na wijziging	2019
Economie & Toerisme	87.747	124.000	124.000	97.956
Grondbedrijf	2.019.724	1.762.977	5.413.002	4.461.834
Omgevingstaken	794.644	1.685.094	1.435.894	975.125
Openbare ruimte	7.231.653	7.819.604	8.550.644	8.189.553
Woningbedrijf	4.916.842	5.152.735	5.194.335	5.357.000
Totaal lasten	15.050.610	16.544.410	20.717.875	19.081.468
Economie & Toerisme	6.183	4.400	4.400	14.166
Grondbedrijf	2.007.391	1.762.977	5.413.002	5.266.049
Omgevingstaken	777.072	428.750	597.500	833.344
Openbare ruimte	704.447	623.586	1.603.166	1.720.645
Woningbedrijf	6.159.964	5.694.992	5.694.992	6.492.000
Totaal baten	9.655.057	8.514.705	13.313.060	14.326.203
Saldo programma incl. mutaties reserves	5.395.553	8.029.705	7.404.815	4.755.265

Financiële toelichting

Bedragen x € 1.000

Economie en toerisme 36 V

		Resultaat	Reserve	
Lokale initiatieven	Dit jaar waren er een beperkt aantal recreatie ideeën en/ of casussen waarbij extra budget vereist was.	15		V
Promotie activiteiten	Een geplande cursus bleek geen extra geld te kosten. De kosten voor de cursus werden indirect betaald door middel van de belastingen aan het Rijk. Daarnaast werden er geen extra kosten in rekening gebracht door de organisatie Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC). Tevens waren er een beperkt aantal ideeën/ initiatieven van ondernemers waarvoor extra budget nodig was.	11		V
Overige voordelen	Overige kleine voordelen als doorberekende zakelijke lasten en baten marktgeden.	10		V

Grondbedrijf 804 V

		Resultaat	Reserve	
Tussentijdse winstneming Hofland II	Het college heeft op 8 oktober 2019 ingestemd met een tussentijdse winstneming van € 772.500 in de grondexploitatie van Hofland II. De winstneming is conform de in de vergadering van de raad van 17 juni 2019 vastgestelde nadere uitgangspunten voor de tussentijdse winstneming uit grondexploitaties.	773		V

Verliesvoorziening Langereis	Het bouw- en woonrijp maken is door planaanpassing lager uitgevallen. De begroting voor voorbereiding en toezicht was hoog ingezet in verband met het kleine oppervlakte en de complexe situatie. Uiteindelijk zijn er minder uren toegerekend aan dit project. Overige kosten zijn lager dan begroot in verband met planschade (geen claim gehad) en de post onvoorzien was niet geheel noodzakelijk. De rente viel lager uit dan begroot door lager kosten. Grondverkoop: er is meer ontvangen dan begroot omdat de bouwkaavel groter is verkocht dan geraamd.	58		V
Vennootschapsbelasting (VPB)	Voor het Grondbedrijf is in 2019 € 26.500 aan VPB betaald.	27		N

Omgevingstaken	697	V
-----------------------	------------	----------

		Resultaat	Reserve	
Leges omgevingsvergunningen	De hogere leges omgevingsvergunningen wordt veroorzaakt door een aantal grote bouwplannen waarvan de leges eind 2019 zijn gerealiseerd in plaats van begin 2020.	102		V
Bijdrage bestemmingsplannen	Betreft een eenmalig voordeel als gevolg van toepassing van de Grondexploitatiewet voor o.a. particuliere woningbouw-ontwikkeling. Vaak kleinere plannen maar nu incidenteel het grote plan Spierland.	52		V
Krediet omgevingswet	In de begroting 2019 was een krediet opgenomen ter grote van € 550.000 waarvan € 154.000 specifiek voor het jaar 2019. In 2019 is hier € 46.000 op uitgegeven. Het restant krediet blijft beschikbaar.		108	V
Krediet wegverkeerslawaaai	In de begroting 2019 was een krediet opgenomen ter grote van € 246.000 voor de (kleinschalige) aanpassingen in verband met verkeerslawaaai, met dekking vanuit de algemene reserve. Voor de begeleiding van dit project wordt extra inzet gevraagd van de Omgevingsdienst. In 2019 is € 14.000 uitgegeven. Het restantbudget blijft beschikbaar in 2020. Het betreft een project voor vijf jaar. Het project ligt op koers.		232	V
Handhaving	Dit betreft een aantal opgelegde dwangsommen. Overigens lopen hier nog beroepsprocedures tegen, hetgeen van invloed op het eindbedrag kan zijn.	57		V

Uitvoering duurzaamheid, milieutaken	In 2019 was op veel onderdelen nog sprake van beleidsvorming. Dit is veelal bovenregionaal en complex. De uitvoering staat daarom op onderdelen in de wacht, waardoor het budget niet volledig werd benut.	58		V
VTH taken Omgevingsdienst	De hoeveelheid zaken waarbij extra inzet van de Omgevingsdienst noodzakelijk was, waren afgelopen jaar minder dan vooraf verwacht.	32		V
Overige	Op dit budget is incidenteel minder uitgegeven. Hetgeen o.a. werd veroorzaakt doordat benodigde inhuur in de laatste maanden van 2019, door de krappe arbeidsmarkt, is verschoven naar 2020.	66		V

Openbare ruimte			479	V
------------------------	--	--	------------	----------

		Resultaat	Reserve	
Grondverwerving N23	In de begroting 2019 is een krediet opgenomen van € 125.000 voor Grondverwervingskosten van de N23. Overleg aangaande de koop loopt nog, op niet al te lange termijn verwachten wij uitsluitel en overeenstemming.		125	V
Bomenbeleidsplan	Bomenbeleidsplan wordt in 2021 opgepakt als er meer duidelijkheid is omtrent de overdracht van wegen door het HHNK. In 2019 zijn hier geen kosten voor gemaakt.		25	V
Inrichting werf Obdam	I.v.m. mogelijke herontwikkeling van de locaties buitendienst wordt alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.		25	V
30 km-zone Bobeldijk	In de raadsvergadering van 16 september 2019 is een krediet van € 340.000 beschikbaar gesteld voor de Herinrichting van Bobeldijk fase 2, een inrichting van een 30 km-zone. Naar verwachting wordt deze 30 km-zone in 2020 ingericht. In 2019 zijn hier nog geen kosten voor gemaakt.		340	V
Regionale bijdrage N23	Voor de regionale bijdrage aan de N23 is in de begroting 2019 een aanvullend krediet opgenomen van € 250.000. In 2019 is de financiële afwikkeling afgerond met financiële dekking vanuit het eerder beschikbaar gestelde krediet.		208	N
Onderhoud schouw- en baggerwerk	Uit de inspectieronde 2019 van het HHNK blijkt dat de huidige staat van schouw- en baggerwerk voldoet. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel in 2019.	70		V

Verkoop openbaar groen	Het bedrag aan verkopen openbaar groen welke zijn opgenomen in de begroting is gebaseerd op een gemiddelde van de afgelopen jaren. Dit jaar zijn minder kavels verkocht. Dit zorgt voor een incidenteel nadeel.	81		N
Kapitaallasten	Vanwege lagere kosten voor de aanschaf van machines voor de buitendienst is er een voordeel op de kapitaallasten. Daarnaast zijn er nog geen kapitaallasten voor de openbare ruimte van het Kindcentrum Avenhorn.	100		V
Overige	Incidentele voordelen op het onderhoud van bruggen, subsidie van de provincie en bijdrage van de nutsbedrijven.	63		V

Woningbedrijf	1.135	V
----------------------	--------------	----------

In de begroting 2019 is het bedrijfsresultaat van het Woningbedrijf begroot op € 501.000. Het bedrijfsresultaat is € 1.135.000,-. Dit levert een voordeel op van € 634.000,- ten opzichte van de begroting 2019, bestaande grotendeels uit:

		Resultaat	Reserve	
Huuropbrengst	De huuropbrengst bedraagt € 5.150.000,-. Dat is € 109.000,- lager dan begroot. In de begroting 2019 zijn de huurinkomsten van het verkochte complex Meerzicht nog meegenomen.	109		N
Boekwinst verkoop woningen	De boekwinst uit de verkoop van 9 woningen bedraagt € 1.322.000,- Dat is € 922.000,- hoger dan begroot.	922		V
Onderhoudslasten	De kosten voor reparatie-, mutatie-, contract- en planmatig onderhoud vallen dit jaar € 101.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het hogere aantal mutaties in het laatste kwartaal.	101		N
Verhuurdersheffing	Vanwege de verkoop van woningen is er een voordeel op de post verhuurdersheffing van € 48.217,-	48		V
Inhuur	Door het verwerken van het raadsbesluit (d.d. 17 juni 2019) m.b.t. de transformatieopgave/professionalisering van het Woningbedrijf, waaronder de inhuur van een interim portefeuillemanager en specialistisch advies, zijn de kosten € 118.000,- hoger dan begroot.	118		N
Huurderving	De huurderving door leegstand en oninbare huren bedraagt € 33.000,-. Dat is € 7.000,- lager dan begroot.	7		V

Overzicht investeringen

	Beleidsveld	Datum besluit	Beschikbaar krediet in 2019	Realisatie 2019	Restant 2019	Afsluiten
Cijfers x € 1.000						
Kredieten						
t.l.v. reserves:						
Realisatieovereenkomst Westfrisiaweg	Openb. ruimte	RB 5-11-2018	457	458	-1	ja
Verkeersveilige schoolomgevingen	Openb. ruimte	RB 26-05-14	15	-	15	ja
Financiële bijdrage N243	Openb. ruimte	RB 18-04-16	26	-	26	ja
Oeverzwaluwland waterberging Weijdermeer	Openb. ruimte	door naar 2019	7	-	7	ja
Onderzoek zonne-energie	Omgevingstaken	RB 17-09-18	16	-	16	nee
Vernieuwen speeltuin Regenboogforel	Openb. ruimte	RB 07-10-19	45	-	45	nee
Vorbereidingskrediet De Tuinen	Openb. Ruimte	RB 05-11-19	125	-	125	ja
Inrichting werf Obdam	Openb. Ruimte	RB 05-11-19	25	-	25	nee
Bomenbeleidsplan	Openb. Ruimte	RB 05-11-19	25	-	25	nee
Aanpassing wegverkeerslawaaï	Openb. Ruimte	CB 15-10-19	246	14	232	nee
Implementatie Omgevingswet	Omgevingstaken	RB 05-11-19	154	46	108	nee
Activeren:						
Aanvullend krediet startersleningen	Omgevingstaken	RB 11-02-13	450	-	450	nee
Vorbereidingskrediet De Tuinen	Grondbedrijf	RB 20-06-16	24	-	24	ja
Vier huurwoningen Langereis-locatie Noorddijkerweg	Woningbedrijf	RB 19-12-16	685	-	685	ja
Aankoop zes woningen Buitenplaats	Woningbedrijf	RB 10-07-17	997	-	997	nee

Woningen Bavo-locatie	Woningbedrijf	RB 18-12-17	3.151	1.779	1.372	ja
Machines buitendienst 2018	Openb. Ruimte	CB 06-08-18	16	10	6	ja
Machines buitendienst 2019	Openb. Ruimte	RB 05-11-18	250	258	-8	ja
Ontsluiting D. Kampstr. Ijsselmeerdijk	Openb. Ruimte	RB 08-10-18	56	-22	78	ja
Armaturen openbare verlichting 2019	Openb. Ruimte	RB 17-12-18	146	119	27	nee
Lichtmasten openbare verlichting 2019	Openb. Ruimte	RB 17-12-18	19	16	3	nee
Engeneringsplan openbare verlichting 2019	Openb. Ruimte	RB 17-12-18	39	9	30	nee
Aankoop gronden Staatsbosbeheer	Openb. Ruimte	RB 18-03-19	310	277	33	nee
Inrichting openbare ruimte Kindcentrum Avenhorn	Openb. Ruimte	RB 20-05-19	3.200	34	3.166	nee
Paden/infoborden dorpsbos Avenhorn De Goorn	Openb. Ruimte	RB 16-06-19	82	92	-10	nee
Totaal			10.566	3.090	7.476	

In 2019 zijn er verschillende investeringen afgerond. De volgende kredieten worden na vaststelling van de jaarrekening afgesloten:

- Realisatieovereenkomst Westfrisiaweg
- Verkeersveilige schoolomgevingen
- Financiële bijdrage N243
- Oeverwaluwland waterberging Weijdermeer
- Machines buitendienst 2018 en 2019
- Ontsluiting D. Kampstr. Ijsselmeerdijk
- Paden/infoborden dorpsbos Avenhorn De Goorn

Ook zijn er diverse investeringskredieten die doorlopen naar 2020. Hieronder geven we hier een korte toelichting op:

Onderzoek zonne-energie

Onderzoek loopt. Naar verwachting wordt het onderzoek in het 2^e kwartaal 2020 afgerond en wordt hiervoor een college en raadsvoorstel voor opgesteld.

Vernieuwen speeltuin Regenboogforel

In 2019 heeft uw raad hier €45.000 voor beschikbaar gesteld. De speeltuin is in april 2020 aangelegd.

Bomenbeleidsplan

Bomenbeleidsplan wordt in 2021 opgepakt als er meer duidelijkheid is omtrent de overdracht van wegen door het HHNK. In 2019 zijn hier geen kosten voor gemaakt.

Inrichting werf Obdam

I.v.m. mogelijke herontwikkeling van de locaties buitendienst wordt alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.

Aanpassing wegverkeerslawaaï

In de begroting 2019 was een krediet opgenomen ter grote van € 246.000 voor de (kleinschalige) aanpassingen in verband met verkeerslawaaï, met dekking vanuit de algemene reserve. Voor de begeleiding van dit project wordt extra inzet gevraagd van de Omgevingsdienst. In 2019 is € 14.000 uitgegeven. Het restantbudget blijft beschikbaar in 2020. Het betreft een project voor vijf jaar. Het project ligt op koers.

Omgevingswet

In de begroting 2019 was een krediet opgenomen ter grote van € 550.000 waarvan € 154.000 specifiek voor het jaar 2019. In 2019 is hier € 46.000 op uitgegeven. Het restant krediet blijft beschikbaar.

Openbare verlichting

Verdere uitvoering in 2020.

Vier huurwoningen Langereis-locatie Noorddijkerweg

De grondexploitatie kan worden afgesloten. De werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling zijn uitgevoerd. De woningen zijn eind juni 2019 opgeleverd. Samen met de huurders is een monitoring van de opbrengst van de PV panelen en het basis verbruik afgesproken. Tijdens het ontwerp- en bouwproces is gebleken dat de in woningen een aantal aanpassingen noodzakelijk waren die niet in de koop prijs inbegrepen waren. Naar verwachting zal het krediet in 2020 met een overschrijding van ca 10% afgesloten kunnen worden.

Aankoop zes woningen Buitenplaats

De 6 woningen Notenggaard zijn eind 2019 opgeleverd. Het krediet kan naar verwachting in 2020 afgesloten worden.

Vorbereidingskrediet De Tuinen

De werkzaamheden welke zijn opgenomen in het vorbereidingskrediet zijn uitgevoerd of niet nodig geweest. Het krediet kan worden afgesloten. Omdat de gemeente zelf de grondexploitatie uitvoert, is geen exploitatieplan nodig geweest.

De kosten welke zijn betaald uit het vorbereidingskrediet zijn opgenomen in de grondexploitatie overeenkomstig het raadsbesluit van 16 juli 2018.

Woningen Bavo-locatie

Naar verwachting zullen de woningen in juli 2020 opgeleverd worden waarna de 4 kopers en de 12 huurders hun woning kunnen betrekken.

Aankoop gronden Staatsbosbeheer

Is afgerond en het krediet kan worden afgesloten. De bijkomende kosten zijn lager uitgevallen dan verwacht. Hierdoor is het krediet niet volledig verbruikt.

Inrichting openbare ruimte Kindcentrum Avenhorn

Verdere uitvoering in 2020.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Bij de gemeentelijke belastingen zijn drie typen belastingen te onderscheiden:

1. algemene belastingen
2. bestemmingsbelastingen
3. retributies (rechten en leges)

Algemene belastingen

De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waarvoor. Onder de algemene belastingen vallen bijvoorbeeld de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting en de forensen- en toeristenbelasting.

Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente op begrotingsbasis niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

Retributies

Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsbelastingen mag er ook bij retributies geen winst worden gemaakt.

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Gemeentelijk beleid:

- de belastingdruk voor inwoners zo laag mogelijk te houden.
- retributies zoveel mogelijk kostendekkende tarieven vast te stellen
- de tarieven jaarlijks te verhogen met inflatie

Rioolheffing

Met ingang van 2019 is de rioolheffing omgezet van een gebruikersheffing naar een eigenarenheffing. De reden van deze wijziging was om binnen de Westfriese gemeenten de ongelijkheid in de verrekening van de rioolheffing met de woningcorporaties weg te nemen waardoor huurders niet meer meebetalen aan de rioolheffing van andere gemeenten.

Belastingdruk

Bij de vaststelling van de tarieven van de onroerende-zaakbelastingen wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ-waarden. Als de WOZ-waarde stijgt dan wordt het tarief naar beneden bijgesteld. Als de WOZ-waarde daalt dan wordt deze daling in het vast te stellen tarief gecompenseerd.

Kostendekking

Bij de berekening van de tarieven wordt rekening gehouden met de mate van de kostendekking. We streven naar een kostendekking van 100%. De geraamde inkomsten overschrijden daarbij de geraamde uitgaven niet.

Inflatiecorrectie

Bij de bepaling van het OZB tarief is rekening gehouden met de totale waardeontwikkeling van het onroerend goed. De waardeontwikkeling was in 2019 positief. Om tot dezelfde OZB opbrengst te komen zijn ondanks de indexatie (CPI index 1,3%) de tarieven voor de OZB naar beneden bijgesteld.

Tarieven

Tarieven diverse heffingen en belastingen		
	2018	2019
Onroerende zaakbelastingen		
eigenaren woningen	0,0839%	0,0792%
eigenaren niet-woningen	0,1262%	0,1187%
gebruikers	0,1034%	0,0960%
Afvalstoffenheffing in €		
eenpersoonshuishoudens	262,25	277,26
meerpersoonshuishoudens	350,46	372,74
Rioolheffing in €		
woningen	137,00	137,00
niet-woningen (< 3 M3)	35,00	35,00
niet-woningen (>= 5 personen)	274,00	274,00
niet-woningen (< 5 personen)	137,00	137,00
kamers verzorgingstehuis	35,00	35,00
vaste standplaats camping	100,00	100,00
passantenplaats camping	14,00	14,00
Hondenbelasting in €		
1e hond	15,17	15,37
2e hond	28,31	28,68
elke volgende hond	38,92	39,43
per hondenkennel	113,00	115,73
Forensenbelasting in €		
stacaravan / chalet	179,43	181,76
woning	364,72	369,46

Werkelijke opbrengsten

Onderstaand geven wij een overzicht van de baten uit de gemeentelijke belastingen en retributies.

Opbrengst belastingen en retributies				
	Werkelijk 2018	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Afwijking in %
algemene belastingen:				
onroerende-zaakbelasting gebruikers	372.929	368.000	349.690	-5,0%
onroerende-zaakbelasting eigenaren	2.372.840	2.368.000	2.369.509	0,1%
hondenbelasting	29.271	30.000	29.096	-3,0%
forensenbelasting	99.621	95.000	104.375	9,9%
<i>totaal algemene belastingen</i>	<i>2.874.661</i>	<i>2.861.000</i>	<i>2.852.670</i>	<i>-0,3%</i>
bestemmingsbelastingen				
rioolheffing	1.410.400	1.403.000	1.437.552	2,5%
afvalstoffenheffing	2.965.878	3.180.000	3.189.351	0,3%
<i>totaal bestemmingsbelastingen</i>	<i>4.376.278</i>	<i>4.583.000</i>	<i>4.626.903</i>	<i>1,0%</i>
retributies				
leges burgerlijke stand	14.535	30.000	15.038	-49,9%
leges huwelijken/partnerschap	13.566	20.000	23.150	15,8%
leges rijbewijzen	99.954	60.000	101.521	69,2%
leges reisdocumenten	117.261	17.300	54.641	215,8%
leges omgevingsvergunningen	639.919	575.000	676.891	17,7%
marktgeld	2.286	1.200	8.858	638,2%
<i>totaal retributies</i>	<i>887.521</i>	<i>703.500</i>	<i>880.099</i>	<i>25,1%</i>
totaal	8.138.460	8.147.500	8.359.672	

Belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2019.

Onroerende-zaakbelastingen

De onroerende-zaakbelasting gebruikers wordt alleen geheven van de gebruikers van niet-woningen. Het is altijd lastig de verhouding tussen OZB woning en niet-woning in juiste proporties te krijgen, want er worden minder niet-woningen gebouwd dan geschat. Het totaal van de OZB komt wel budgetneutraal uit. Het laatste kohier over 2019 levert € 10.000 op, maar wordt verwerkt in 2020.

Forensenbelasting

Er worden meer chalets verhuurd dan verwacht. Dit komt omdat het aantal investeerders groeit die een ingericht chalet kopen (geld op de bank levert niets op, op een te verhuren chalet wordt een rendement gegarandeerd van rond de 8%). Tevens worden er meer chalets aangeboden aan seizoenarbeiders.

Rioolheffing

Vanaf 2019 wordt de rioolheffing geheven van eigenaren in plaats van de gebruikers. Het tarief zou ten opzichte van 2018 en ouder niet worden aangepast omdat in het nieuwe gemeentelijk rioolplan (GRP) het advies staat om het tarief tot en met 2022 gelijk te houden op € 137,-.

Leges Burgerlijke stand

Voor de leges burgerlijke stand zien we de afgelopen jaren een lagere gemiddelde inkomst. Deze lagere inkomst is het gevolg van minder aanvragen van producten zoals akte Burgerlijke stand, uittreksels en Naturalisatie /Optie verzoeken. Hierop is de begroting van 2020 aangepast.

Leges Huwelijken/partnerschap

In 2019 is er een stijging van meer betalende huwelijken en geregistreerde partnerschappen (GP) geweest, hierdoor is de stijging van 15,8% zichtbaar. Aanvragen van betalende huwelijken en GP blijft wisselend per jaar.

Leges Rijbewijzen en reisdocumenten

De verwachting was landelijk dat er voor reisdocument en rijbewijzen minder aanvragen zouden zijn voor de komende jaren. Bij Koggenland is er wel een daling in aanvraag reisdocumenten maar minder dan landelijk werd verwacht. De aanvragen rijbewijzen viel hoger uit. Hierdoor zijn de opbrengsten voor 2019 hoger dan er was begroot.

Leges Omgevingsvergunningen

De hogere leges omgevingsvergunningen wordt veroorzaakt door een aantal grote bouwplannen.

Leges marktgeden

Doordat er meer vergunningen zijn afgegeven en de vergoeding van leges en standplaatsvergoedingen verhoogd zijn, is de opbrengst hoger uitgevallen dan in eerste instantie gedacht werd.

Kostendekkendheid

Met deze paragraaf geven wij inzicht in de mate van kostendekkendheid van de bestemmingsbelastingen en retributies.

Retributies

Voor de begroting 2019 is de kostendekking van de gemeentelijke tarieven berekend voor drie titels. Deze titels zijn:

Titel 1: Algemene dienstverlening

- reisdocumenten en rijbewijzen
- overige publiekszaken en verkeer & vervoer (parkeerkaarten)

Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

- omgevingsvergunningen
- vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag

Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstverlening

- horeca en marktgeden
- evenementen

De kostendekking op begrotingsbasis is als volgt:

Titel	Lasten	Baten	Percentage	
			2018	2019
1. Algemene dienstverlening / leges	202.380	178.822	87,0%	88,4%
2. Leefomgeving / omgevingsvergunning	533.256	415.083	81,5%	77,8%
3. Evenementen (horeca e.d.)	1.590	504	24,8%	31,7%
Totaal	737.226	594.409	83,6%	80,6%

Na sluiting van het boekjaar 2019 is de kostendekking op basis van de werkelijke cijfers berekend. Voor de drie genoemde titels is de werkelijke kostendekking als volgt:

Titel	Lasten rekening	Baten rekening	Percentage	
			begroting	rekening
1. Algemene dienstverlening / leges	303.672	234.313	88,4%	77,2%
2. Leefomgeving / omgevingsvergunning	872.248	800.278	77,8%	91,7%
3. Evenementen (horeca e.d.)	19.534	6.149	31,7%	31,5%
Totaal	1.195.454	1.040.740	80,6%	87,1%

Bij de samenstelling van de begroting 2019 gingen we van uit dat de aanvragen naar reisdocumenten sterk zou afnemen als gevolg van de verlenging van de geldigheidsduur van vijf naar tien jaar. De praktijk was echter anders. Het aantal aanvragen is, tegen de verwachting in, niet drastisch gedaald. Als gevolg van het hogere aantal aanvragen zijn de lasten naar verhouding toegenomen.

De toename van de lasten/baten leefomgeving/omgevingsvergunning komt door de stijging van het aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning. Daarnaast zijn de leges voor wijziging van de lokale bestemmingsplannen opgenomen, dit in tegenstelling tot de begroting.

De wijziging bij de "evenementen" is het gevolg van een aanpassing in de indeling van de legesverordening. De marktplaatsen en kansspelen vallen nu onder deze titel 3 in plaats van titel 1.

Bestemmingsbelastingen

De ontwikkeling van de kostendekking op begrotingsbasis van de diverse heffingen is in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	Lasten	Baten	Percentage	
			2018	2019
Begraafplaatsen	123.115	55.014	51,9%	44,7%
Rioolheffing	1.517.667	1.403.993	100,0%	92,4%
Afvalstoffenheffing	3.016.395	2.998.852	100,0%	99,4%

De kostendekking van begraafplaatsen is 44,7%. Doordat er steeds minder mensen kiezen voor begraven dalen de inkomsten, maar de kosten voor het onderhoud van de begraafplaatsen nemen nauwelijks af.

Ook voor de heffingen is de kostendekking op basis van de rekeningcijfers vastgesteld. Deze is als volgt:

Omschrijving	Lasten rekening	Baten rekening	Percentage	
			begroting	rekening
Begraafplaatsen	118.501	63.198	44,7%	53,3%
Rioolheffing	1.546.462	1.437.551	92,4%	93,0%
Afvalstoffenheffing	3.141.836	3.189.351	99,4%	101,5%

Het rijk verhoogde de tarieven voor het verbranden van afval van € 13,21 naar € 31,39 per ton. Daardoor zijn de lasten en baten sterk verhoogd ten opzichte van de primaire begroting.

Lokale lastendruk

Onder de lokale lastendruk verstaan we het bedrag dat een huishouden in de gemeente moet betalen aan belastingen en heffingen. We kijken daarvoor naar de meest voorkomende heffingen: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor de bepaling van de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde van objecten.

Koggenland ten opzichte van de regio

Gemeente	Gemiddelde woonlasten 2019 per gezin €
Koggenland	713
Medemblik	808
Opmeer	837
Hoorn	750
Noord-holland	746
Nederland	740

Bron: Coelo Atlas van de lokale lasten 2019

Kwijtscheldingbeleid

Voor de volgende belasting en heffingen kan om kwijtschelding worden verzocht:

- onroerendezaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing; en
- rioolheffing.

Inwoners met een laag inkomen kunnen onder voorwaarden kwijtschelding aanvragen. We werken samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). De aanvraag wordt ingediend bij de gemeente of het Hoogheemraadschap. Daarom hoeft de aanvraag maar één keer te worden ingediend door de aanvrager. Gegevens van de aanvrager worden uitgewisseld en beslissingen op een aanvraag worden van elkaar overgenomen.

Het aantal toegekende aanvragen afvalstoffenheffing is ten opzichte van 2018 toegenomen, zie onderstaand overzicht. Dit komt doordat eind 2018 voor nieuwe inwoners aanslagen zijn verzonden, waarbij een deel kwijtschelding van toepassing is. Dit is uiteindelijk in 2019 toegekend, waardoor er een stijging in kwijtschelding te zien is.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen						
jaar	rioolheffing		afvalstoffenheffing		totaal	
	toekenningen	kwijtschelding	toekenningen	kwijtschelding	toekenningen	kwijtschelding
		€		€		€
2017	193	25.773	198	55.002	391	80.775
2018	190	25.300	190	55.858	380	81.158
2019	-*	-*	230	70.449	230	70.449

* Als gevolg van de omzetting van een gebruikersrecht naar een zakelijk recht. Hierdoor komen de eigenaren van een woning niet meer in aanmerking voor kwijtschelding.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Dit onderdeel gaat met name in op het onderhoudsniveau en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, infrastructurele kunstwerken en dergelijke. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting

Wegen

Het huidige meerjarenonderhoudsplan wegen loopt van 2017 tot en met 2021. Het is goed om te zien dat de ingestoken weg om te werken met meerjarenonderhoudsplannen zijn vruchten afwerpt. Door een goed totaal- en inkoopoverzicht is er zelfs ruimte om enkele wegen in de rubriek "uitgesteld onderhoud" op te pakken. Door de inspecties te verschuiven van het najaar naar het voorjaar zal nog beter op de actuele schades kunnen worden ingespeeld die zijn ontstaan na de winterperiode. Aandachtspunt is de overdracht wegen van het HHNK die op dit moment wordt onderzocht en die bij overname worden meegenomen in het nieuwe MJOP 2022-2025.

Riolering

De geplande rioleringswerkzaamheden (rioolrenovatie zonder graaf-, hak- en/of breekwerk) is uitgesteld vanwege de samenwerking met de Westfriese gemeenten. In 2019 is het geplande relining werk uitgevoerd. Ook voor 2020 zal deze samenwerking worden voortgezet.

De reinigings- en inspectieronden die regionaal zijn aanbesteed en uitgevoerd lopen in 2019 af. Gezien de positieve resultaten heeft opnieuw een regionale aanbesteding plaatsgevonden voor een periode van 4 jaar.

Groen

Het huidige meerjarenonderhoudsplan groen loopt van 2018 tot en met 2022. Het meerjarenonderhoudsplan heeft effect. Niet alleen het reguliere onderhoud is op orde, maar ook achterstallig groen is gerenoveerd. In samenspraak met de buitendienst wordt bepaald welk openbaar groen in aanmerking komt voor renovatie.

Gemeentelijke gebouwen

In 2019 is het onderhoud uitgevoerd dat is doorgeschoven vanuit 2018 (€ 130.000). Daarnaast is een deel van het geplande onderhoud voor 2019 uitgevoerd (€ 129.000), wat totaal uitkomt op een bedrag van € 259.000. Ten opzichte van de begroting 2019 is er een onderuitputting van € 41.000. Een deel van de geplande werkzaamheden in 2019 is niet uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2020 (€ 171.000).

Openbare verlichting

Eind 2018 is het nieuwe beleidsplan 2019 tot en met 2023 en het nieuwe meerjarenonderhoudsplan 2019 tot en met 2023 voor de openbare verlichting vastgesteld. Voor de komende jaren gaan we verder met het vervangen van de openbare verlichting naar ledverlichting. Ook wordt er de komende beleidsperiode een inhaalslag gemaakt op het uitgestelde onderhoud. Op dit moment is de geplande vervanging van 2019 afgerond inclusief het uitgestelde onderhoud.

Water

Qua overdracht stedelijk water van gemeente naar HHNK is op dit moment nog geen nieuws te melden. Alles in het licht van de overdracht wegen waar dit aan gekoppeld is, en met de gedachte: eerst de wegen dan het water. De op 10 juli 2017 getekende intentieverklaring is nog steeds de basis voor de toekomstige overdracht. Inmiddels zijn alle Westfriese raden geïnformeerd en zal de business case verder worden uitgewerkt om na de goedkeuring van de raad te komen tot de feitelijke overdracht.

Machines Buitendienst

In 2019 is € 249.500 begroot voor vervanging machines buitendienst. Totaal is € 258.000 besteed waarvan alle beoogde machines zijn aangeschaft.

Bijlage: onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Vaststelling	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Looptijd	Financiële gevolgen (€)*	Achterstallig onderhoud
Wegen**	- Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	Raad, 16-09-2013	CROW, niveau B	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (2013-2023)	10 jaar	992.000	Geen
	- Besluit omtrent kwaliteitsniveau wegen	Raad, 24-01-2012	CROW, niveau B		onbepaald	zie GVVP	Geen
	- MJOP Wegen	Raad, 28-11-2016	CROW, niveau B	Beheerplan wegen (2017-2021)	5 jaar	zie GVVP	Geen
	- Beleidsplan Openbare Verlichting (2019-2023)	Raad, 17-12-2018		MJOP Openbare Verlichting (2019-2023)	5 jaar	125.000	Geen
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan	Raad, 17-12-2018	Leidraad riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (2019-2022)	4 jaar	830.000	Geen
Water***	Begroting (2015)	Raad, 10-11-2014	Waterschapskeur	Jaarlijkse inspectie	1 jaar	117.000	Geen
Groen	- MJOP Groen	Raad, 28-12-2017	Geen achterstallig onderhoud*****	MJOP Groen (2018-2022)	5 jaar	623.200	Geen
	- Accommodatiebeleid	Raad, 30-11-2015		Accommodatiebeleid (2016)	onbepaald	0	Geen
Gebouwen****	MJOP Gebouwen	Raad, 01-05-2017	Geen achterstallig onderhoud	Financiële prognose (2017 -2031)	15 jaar	300.503	Geen

* de bedragen in de kolom financiële gevolgen zijn conform de plannen in 2020 (stand van zaken per juli 2019)

** inclusief kunstwerken en openbare verlichting

*** inclusief baggeren, beschoeiing, schouwerk

**** exclusief onderwijs

***** kapitaalvernietiging, onveiligheid, aansprakelijkheid

Verbonden partijen

Inleiding

Algemeen

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Is er alleen een financieel belang of alleen een bestuurlijk belang? Dan is er geen sprake van een verbonden partij. De gemeente heeft bij een verbonden partij bestuurlijke invloed.

De gemeente neemt ook deel in gemeenschappelijke regelingen, waarbij geen nieuw orgaan in het leven is geroepen, maar waarbij is aangesloten bij de bestuursorganen van de centrumgemeente. De bestuurlijke invloed ontbreekt, waardoor we deze niet aanmerken als een verbonden partij.

Het betreft hier de volgende regelingen:

- ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland
- archeologie West-Friese gemeenten

Deze regelingen voert de gemeente Hoorn uit. De gemeente draagt evenredig bij in de kosten bij de bestuurlijke ondersteuning. Bij de archeologie betaalt de gemeente alleen voor de afgenomen diensten.

Gemeentelijk belang

Een belang van of in een verbonden partij komt veelal voort uit het publieke belang van de gemeente. De verbonden partij voert een publieke taak uit voor de gemeente als verlengt lokaal bestuur. In een aantal gevallen heeft de Rijksoverheid de gemeenten verplicht dat de verbonden partij dit belang voor de gemeenten uitvoert, zoals de Veiligheidsregio.

Verantwoordelijkheid

De gemeente is en blijft echter verantwoordelijk voor de taken die de verbonden partij namens de gemeente uitvoert. Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen vermindert de (directe) sturing door de gemeente. Verbonden partijen worden immers gezamenlijk door alle deelnemende gemeenten aangestuurd.

Bijdragen en risico's

Met regelmaat moet worden nagegaan of de doelstellingen van de verbonden partij en die van de gemeente nog gelijk zijn. Het is daarom van belang dat er een beeld is van de bijdrage die de verbonden partij namens de gemeente levert en de risico's die daarmee gepaard gaan. Daarbij letten we op de bestuurlijke kant, de organisatorische en de financiële risico's.

Visie en beleidsvoornemens

Kaderbrief financieel toezicht

In zijn kaderbrief financieel toezicht 2018 heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Holland ook aandacht besteed aan specifiek de verbonden partijen. Verbonden partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen, kunnen van majeure betekenis zijn voor zowel de realisatie van beleid als de financiële gevolgen daarvan. De Commissie BBV ging in de notitie "verbonden partijen" van oktober 2016 in op een bewustwording van de gemeenten van de governance aspecten en het optimaal benutten van instrumenten voor bestuur en toezicht.

Een goed meerjarenbeleidsplan en een daarop gebaseerde meerjarenbegroting is daarbij essentieel voor de deelnemende gemeenten. Er kan rekening worden gehouden met de ontwikkelingen en daarop sturen als het nodig is.

Goed inzicht in de risico's van de verbonden partij is van belang voor het totale overzicht van de risico's die de gemeente loopt. Daarom adviseert Gedeputeerde Staten in de paragraaf risico's op te nemen met betrekking tot sturing op financiële risico's op gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen. Daaronder vallen ook de partijen met onvoldoende weerstandsvermogen en het al dan niet deels afwenden van de risico's op de deelnemers in de regeling.

In de kaderbrief financieel toezicht 2019 wees Gedeputeerde Staten er op dat er sprake moet zijn van structureel en reëel evenwicht. De structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten. De begrote bedragen zijn daarbij volledig, realistisch en haalbaar. Bij het beoordelen van het reëel evenwicht let Gedeputeerde Staten onder andere op de volgende punten:

- er is voldoende zekerheid om taakstellingen, bezuinigingen en ombuigingen te realiseren;
- er is bestuurlijk vastgelegd dat de ombuigingen/bezuinigingen worden uitgevoerd
- er inzicht is in de mate van achterstallig onderhoud

In 2019 is er geen aanleiding geweest deze punten bij de beoordeling van het reële evenwicht te betrekken.

Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat de regelingen vóór 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers indient. De raden van de deelnemende gemeenten bereiden daarover hun zienswijze voor, plegen (onderling) overleg en maken tenslotte hun zienswijze kenbaar aan het dagelijks bestuur. Die neemt de zienswijze mee in de voorstellen tot vaststelling van de jaarrekening, de beleidsvoornemens, de begroting voor het komende jaar en het meerjarenperspectief. Deze wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

In de raadsvergadering van 11 juni 2018 heeft de raad de zienswijze over o.a. het voorgenomen beleid en de begroting 2019 van de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. In het overzicht van de regelingen komen we op de afgegeven zienswijzen terug. We geven aan wat de doelstelling(en) van de gemeenschappelijke regeling was voor het jaar 2019 en in hoeverre deze zijn gerealiseerd. Daarnaast geven wij aan hoe het eigen en vreemd vermogen zich in het jaar heeft ontwikkeld en in hoeverre de mogelijke risico's zich in 2019 hebben gemanifesteerd.

Project informatievoorziening

De presidia van de gemeenten in de regio Noord-Holland Noord stemde in met een project met als doel producten te leveren die leiden tot verbetering van de informatievoorziening vanuit de gemeenschappelijke regelingen. In 2017 werd een advies uitgebracht om de informatievoorziening te verbeteren om zo de raden meer grip te geven op de gemeenschappelijke regelingen. Het advies bestond uit:

- het vóór 1 januari insturen van een kadernota of kaderbrief met beleids- en financiële kaders voor de begroting van het daaropvolgend jaar. Vóór 1 maart geeft de raad zijn zienswijze af;
- het afgeven van een handreiking bestuursrapportage waarin wordt aangegeven welke informatie voor de raad van belang is;
- een handreiking waarmee de raden tijdig worden betrokken bij de beleidsontwikkeling gespreid over drie fasen: initiatief, ontwikkeling en evaluatie;
- vaststellen van uitgangspunten voor publicaties van agenda's van algemene bestuursvergaderingen, het vergaderschema en werk bezoeken.

In de raadsvergadering van 5 februari 2018 zijn deze voorstellen door de raad vastgesteld.

Overzicht verbonden partijen

In deze paragraaf wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende verbonden partijen:

- gemeenschappelijke regelingen
- vennootschappen en coöperaties
- stichtingen en verenigingen
- overige verbonden partijen

In de lijst met verbonden partijen is per verbonden partij minimaal de volgende informatie te raadplegen:

- het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt gediend en de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij
- het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en aan het einde van het jaar
- de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het jaar
- het financiële resultaat
- de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie voor de gemeente
- de zienswijze op de begroting 2019

(x € 1.000)				
Verbonden partij	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2019 na wijziging	rekening 2019
Gemeenschappelijke regelingen:	7.710	7.826	7.860	7.954
Bijdrage Centraal afvalverwijderingsbedrijf	-	-	-	
Recreatieschap Westfriesland	119	114	114	124
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.388	1.407	1.407	1.477
Westfries Archief	157	182	182	185
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden	411	422	456	467
Shared Service Center DeSom	827	1.108	1.108	1.130
WerkSaam Westfriesland	4.363	4.394	4.394	4.377
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (vh. RUD NHN)*	390	138	138	136
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	55	61	61	58
Vennootschappen en corporaties:	74	49	49	49
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	74	49	49	49
Alliander	-	-	-	-
Bank Nederlandse Gemeenten	-	-	-	-
totaal gemeentelijke bijdragen	7.784	7.875	7.909	8.003

* Er is vanaf 2019 een onderscheid gemaakt in het vaste bedrag aan de Gemeenschappelijke regeling en de af te nemen taken (uitvoeringsprogramma). Er is dus geen sprake van minder kosten. De kosten voor de af te nemen taken zijn elders geraamd en verantwoord.

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD HN)

Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur en het dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • bewaken door gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden • beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting • bevorderen individueel en collectief gezond gedrag • preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een negatieve zienswijze afgegeven. Zie verder onder "risico's".
Doelstelling 2019	Er is in 2019 geen sprake van nieuw beleid. Wel zal de decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) in 2019 geëffectueerd worden. De gemeente krijgt daarvoor een bijdrage in de algemene uitkering die wordt doorgezet naar de GGD.
Realisatie doelstelling 2019	In 2019 zijn de vaccinaties toegenomen. De uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma is inmiddels opgenomen in de concepttekst voor de herziene Gemeenschappelijke Regeling (GR). Verwacht wordt dat de herziene GR in 2020 wordt vastgesteld.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 2 Welzijn en Zorg
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2019	241.000
Eigen vermogen 31-12 2019	1.600.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	12.542.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	15.447.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	1.373.000 voordeel

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>De genoemde risico's in de jaarstukken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • financiering Veilig Thuis; • voorontwikkeling digitaal dossier GGD/JGZ; • uitbreiding aanvullende taken van gemeenten; • verschuiving van aanvullende taken naar basispakket; • Lagere inkomsten voor private concurrentie (zoals reizigersvaccinatie). <p>De GGD heeft onvoldoende reserves om deze risico's zelf op te vangen.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.ggdhollandsnoorden.nl

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Burgemeester heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan voor de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • de uitvoering van de taken die bij of krachtens de Wet Veiligheidsregio's zijn opgedragen • het uitvoeren van de ambulancezorg • het in stand houden van het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord • uitvoering van de overige door de deelnemers opgedragen taken
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Voortzetting van het bestaande beleid ten aanzien van de Regionale Meldkamer, de brandweerschool en het invullen van het plan Brandweer 2016.
Realisatie doelstelling 2019	De Brandweerschool Noord-Holland en de nieuwe meldkamer Noord-Holland zijn gerealiseerd.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 1 Dienstverlening en bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2019	5.010.000
Eigen vermogen 31-12 2019	5.327.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	53.311.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	51.688.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	636.000 voordeel
(Financiële) risico's voor gemeente	De grootste genoemde risico's in de jaarstukken zijn: <ul style="list-style-type: none"> • brandweervrijwilligers gaan van rechtswege over naar deeltijdwerk; • langdurige uitval; • tekort ambulanceverpleegkundigen.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.vrnhn.nl

Westfries Archief	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • doel de belangen van de deelnemers met betrekking tot de zorg, het beheer, de bewaring en het ter beschikking stellen van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden en collecties van de deelnemende gemeenten te behartigen • het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht • het in het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis middels het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal • deze op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar stellen aan en dienstbaar maken voor een breed publiek
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • het vervullen alle taken die de Archiefwet aan de deelnemers en hun bestuursorganen toekent • het bepalen of en in welke omvang taken voor een derde gaat uitvoeren • een stelsel van algemene voorwaarden "dienstverlening aan derden" vaststellen
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Verdere ontwikkeling van het E-depot: het digitaliseren en beschikbaar stellen van de archiefbestanden.
Realisatie doelstelling 2019	Er is uitvoering gegeven aan de genoemde doelstellingen in de begroting 2019.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 1 Dienstverlening en bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2019	358.000
Eigen vermogen 31-12 2019	426.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	41.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	153.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	68.000 voordeel

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>De genoemde risico's in de jaarstukken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diefstal; • storingen klimaatbeheersingsinstallaties; • onvoldoende kwaliteit op het gebied van authenticiteit, betrouwbaarheid of duurzame toegang van digitale archiefgegevens. <p>De stand van de algemene reserve is voldoende om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://www.westfriesarchief.nl

Shared Service Center DeSom (SSC DeSom)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Wognum
Bestuurlijke relatie	Burgemeester heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken • de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT • het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering • een efficiënte en klantgerichte dienstverlening
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • beheer en helpdeskfunctie • inkoop van middelen voor ICT • informatiebeveiliging • architectuur • ondersteuning van informatiemanagement; • ICT-projectmanagement • inkoop van ICT-opleidingen <p>De basistaken worden in jaarlijks door het dagelijks bestuur in een bij de begroting behorend jaarwerkplan nader uitgewerkt en vastgesteld.</p>
Zienswijze begroting 2019	Er is in de raadsvergadering van 11 juni 2018 een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Missie: verzorgen ICT-netwerk van de deelnemende gemeenten. Het jaar 2019 staat in het teken van een digitale transformatie, de voorbereiding tot het ombouwen van de infrastructuur die in staat is applicaties die "in de cloud draaien" aan te bieden, de beveiliging van de systemen en het beheren van de privacy.
Realisatie doelstelling 2019	Er is hard gewerkt aan de corebusiness 'het beheer' en de interne processen. Op verzoek van de deelnemers is de uitrol Digitale werkomgeving verzet naar 2020. Het project 'cloudgang' liep vertraging op.
Relatie met beleidsveld begroting	programma 1 Dienstverlening en bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland, Opmeer en Medemblik
Eigen vermogen 1-1 2019	616.000
Eigen vermogen 31-12 2019	1.054.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	2.290.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	2.161.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	727.000 voordeel

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>Enkele risico's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gevolgen cyberaanvallen; • incompliance door wijziging leveringsvoorwaarden; • beëindiging/faillissement leveranciers, e.d. <p>Het aantal risico's waarvoor het weerstandsvermogen moet worden aangesproken is beperkt.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.sscdesom.nl

Recreatieschap Westfriesland (RSW)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Bovenkarspel
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur en het dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen en uitvoeren van het recreatieve beleid, met name het Landschapsplan West-Friesland en het Natuur- en Recreatieplan West-Friesland • Het beheren van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Verdere uitvoering van het in 2016 vastgestelde Natuur- en Recreatieplan Westfriesland en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.
Realisatie doelstelling 2019	Alle genoemde doelstellingen in de begroting 2019 zijn behaald.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 2 Welzijn en Zorg
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2019	€ 2.534.000
Eigen vermogen 31-12 2019	€ 2.121.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	€ 2.088.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	€ 2.131.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	€ 12.000 voordeel
(Financiële) risico's voor gemeente	<p>De genoemde risico's in de jaarstukken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gevolgen arbeidsongeschiktheid van het personeel; • ontbreken van vastgestelde beheerplannen; • de uittreding van de deelnemer(s); • oplopen van imagoschade. <p>Deze risico's hebben zich in 2019 niet voorgedaan. Er is voldoende weerstandsvermogen om de risico's op te kunnen vangen.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://recreatieschapwestfriesland.nl

WerkSaam Westfriesland	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder en burgemeester hebben zitting in het bestuur Wethouder eveneens in dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Samenwerking op het gebied van uitvoering van de Participatiewet Verbeteren van dienstverlening aan werkgevers en werknemers
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • zorg dragen voor het zo snel mogelijk aan werk helpen van werkzoekenden • het goed bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten waaronder beleidsontwikkeling en -vaststelling • uitvoering van de volgende regelingen: <ul style="list-style-type: none"> -Wet werk en bijstand (WWB) -Wet sociale werkvoorziening (WSW) -Wet participatiebudget -Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW) -Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) -Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) -Wet educatie en beroepsonderwijs (alleen volwasseneneducatie) • het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie, huisvesting en ICT-dienstverlening
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is besloten een negatieve zienswijze af te geven. De GR is gevraagd inzicht te geven over de stijging van de apparaatskosten (hoger dan de indexering) en (de dekking van de) gemeentelijke bijdrage vanaf 2020
Doelstelling 2019	Zoveel mogelijk cliënten aan werk helpen, indien nodig aanbieden taaltrajecten, minder in- en meer uitstroom uitkeringsgerechtigden en het aanbieden van beschutte werkplekken.
Realisatie doelstelling 2019	In 2019 is het aantal uitkeringen opnieuw gedaald en op de BUIG gelden een positief resultaat behaald. Daarnaast is de taakstelling beschut werk behaald.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 2 Welzijn en Zorg
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2019	7.470.000
Eigen vermogen 31-12 2019	7.144.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	12.067.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	15.201.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	1.000 voordeel

(Financiële) risico's voor gemeente	<p>De genoemde risico's in de jaarstukken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bepaling hoogte over te dragen participatiebudget; • commerciële activiteiten (wegvallen (grote) klanten (geen gemeenten)); • taakstellig re-integratie budget; • kosten bedrijfsvoering (afhankelijk van de in- en uitstroom). <p>De genoemde risico's hebben zich niet voorgedaan. WerkSaam kan de risico's opvangen.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.werksaamwf.nl

Centraal Afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Het vaststellen en (doen) uitvoeren van beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen
Opgedragen taken	Het CAW beheert de voormalige stortplaats in Westwoud en oefent de rechten en plichten uit die aan het aandeelhouderschap van de HVC zijn verbonden
Zienswijze begroting 2019	Er is in de raadsvergadering van 11 juni 2018 een positieve zienswijze afgegeven
Doelstelling 2019	Voortzetting van het bestaande beleid.
Realisatie doelstelling 2019	De in de begroting 2019 opgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn in december 2019 de nieuwe individuele Dienstverleningsovereenkomsten ondertekend.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 3 Wonen en ondernemen, beleidsveld Openbare ruimte
Financieel belang	Jaarlijkse provisie uitkering HVC
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2019	889.000
Eigen vermogen 31-12 2019	167.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	3.420.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	1.855.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	109.000 voordeel
(Financiële) risico's voor gemeente	Voor de nazorg over de vuilstortplaats in Westwoud is een onderhouds- c.q. egalisatievoorziening opgebouwd. Het (kleine) risico is aanwezig dat deze voorziening onvoldoende middelen bevat.
Garantstelling	Voor leningen van de HVC: per 31-12-2019 een saldo van € 7.812.000
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.gr-caw.nl

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het taakveld milieu, gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • verdere professionalisering • efficiency door bundeling uitvoeringstaken • kwaliteitsverbetering door bundeling kennis • vermindering kwetsbaarheid • gelijke behandeling • betere afstemming strafrecht en ketenpartners
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Integraliteitskader van de Omgevingswet, verminderen of vermeederen milieutaken naast de opgedragen basistaken, outputfinanciering versus lumpsumbedragen.
Realisatie doelstelling 2019	De genoemde doelstellingen zijn bijna allemaal gerealiseerd. De Omgevingsdienst heeft de gemeenten ondersteund bij de energietransitie en verduurzaming en er heeft een intensievere voorbereiding op de start van de Omgevingswet plaatsgevonden.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 3 Wonen en ondernemen
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten
Overige deelnemers regeling	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Schagen, Texel en Provincie Noord-Holland
Eigen vermogen 1-1 2019	2.595.000
Eigen vermogen 31-12 2019	3.142.000
Vreemd vermogen 1-1 2019	4.118.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	4.966.000
Financieel resultaat boekjaar 2019	32.000 voordeel
(Financiële) risico's voor gemeente	De genoemde risico's in de jaarstukken zijn: <ul style="list-style-type: none"> • claims; • data lek van geregistreerde gegevens; • aanbestedingsrisico's; • projecten ten laste van het rekeningresultaat; • pandemie; • omgevingswet. Er is onvoldoende weerstandsvermogen om bovengenoemde risico's te dragen.

Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.rudnhn.nl

Vennootschappen & coöperaties

NV Alliander	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Arnhem
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 125.049 aandelen
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • netwerkbedrijf energievoorziening • voorbereiding op de toekomst voor duurzame energie • hoogwaardige kennis van energienetwerken, -techniek en innovaties
Opgedragen taken	Alliander voert het netwerkbeheer uit in de energievoorziening. De aandelen moeten in handen blijven van de overheid en zijn dus niet verhandelbaar.
Zienswijze begroting 2019	Niet van toepassing
Doelstelling 2019	
Realisatie doelstelling 2019	
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 1 Dienstverlening en bestuur
Financieel belang	Uitkering dividend Alliander
Overige deelnemers regeling	Niet van toepassing
Eigen vermogen 1-1 2019	4.129 miljoen
Eigen vermogen 31-12 2019	4.224 miljoen
Vreemd vermogen 1-1 2019	4.216 miljoen
Vreemd vermogen 31-12 2019	4.516 miljoen
Financieel resultaat boekjaar 2019	251 miljoen voordeel
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de aandelen. Deze bedraagt € 45.378.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	

NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Den Haag
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 29.016 aandelen
Doel openbaar belang	bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank wil kosten laag houden voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Opgedragen taken	optreden op de geld- en kapitaalmarkt als centrale inkooporganisatie voor overheden met een groter inkoopvolume het geen zich vertaalt in scherpere tarieven
Zienswijze begroting 2019	Niet van toepassing
Doelstelling 2019	
Realisatie doelstelling 2019	
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 1 Dienstverlening en bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse dividenduitkering
Overige deelnemers regeling	Niet van toepassing
Eigen vermogen 1-1 2019	4.991 miljoen
Eigen vermogen 31-12 2019	4.887 miljoen
Vreemd vermogen 1-1 2019	132.518 miljoen
Vreemd vermogen 31-12 2019	144.802 miljoen
Financieel resultaat boekjaar 2019	163 miljoen voordelig
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de aandelen. Deze bedraagt € 70.287.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.bng.nl

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 1 aandeel
Doel openbaar belang	publiek belang is de stimulering van de economische structuur en daarmee de werkgelegenheid in de regio Noord-Holland Noord
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • afstemmen en zo nodig begeleiden van de ontwikkeling, uitgifte en/of herstructurering van bedrijventerreinen • behouden en stimuleren van de groei van het bestaande bedrijfsleven en het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven • stimuleren van de ontwikkeling en innovatie bij bedrijven en samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en kennisinstututen • versterking van de economische structuur op het gebied van met name agribusiness, energie, marien/maritiem en offshore, health en vrije tijdseconomie
Zienswijze begroting 2019	Niet van toepassing
Doelstelling 2019	
Realisatie doelstelling 2019	
Relatie met beleidsveld begroting	Programma 3 Wonen en ondernemen
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers regeling	Niet van toepassing
Eigen vermogen 1-1 2019	843.000
Eigen vermogen 31-12 2019	Niet bekend
Vreemd vermogen 1-1 2019	2.545.000
Vreemd vermogen 31-12 2019	Niet bekend
Financieel resultaat boekjaar 2019	Niet bekend.
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van € 1 per aandeel. Bij faillissement is de gemeente ook haar jaarlijkse bijdrage kwijt.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Jaarlijks betaalt de gemeente een bijdrage
Website	http://www.nhn.nl

Financiering

Inleiding

Voor de uitvoering van onze opgaven en ambities zijn financiële middelen nodig. Voor de uitvoering van de financieringsfunctie is het nodig dat er snel beslissingen kunnen worden genomen op de geld- en de kapitaalmarkt. Daaraan hebben wij en de wetgever strenge eisen gesteld. De bepalingen over financiering van gemeenten zijn onder andere opgenomen in:

- de Gemeentewet
- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- Verordening ex artikel 212 Gemeentewet (financiële verordening)
- Treasurystatuut

De financiële verordening is op 18 december 2017 geactualiseerd en vastgesteld. Het treasurystatuut is in de vergadering van de raad van 17 december 2018 geactualiseerd en vastgesteld.

Doelstelling

In deze paragraaf gaan we nader in op de financieringsportefeuille. We geven inzicht in de wijze waarop de rente is verwerkt en toegekend aan de taakvelden, de reguliere exploitatie en het grondbedrijf. Verder geven we een toelichting op de (wijzigingen in de) financieringsbehoefte van onze gemeente. Ook kijken we terug naar de ontwikkelingen in de treasury, het risicobeheer, de financieringspositie en de leningenportefeuille.

Onder 'treasury' verstaan we het sturen op en het beheersen van de financiële vermogenswaarden en geldstromen. En de hieraan verbonden risico's op een zodanige wijze sturen en beheersen, dat de risico's en de kosten zo klein mogelijk worden (gehouden).

In deze paragraaf gaan we in het vervolg verder in op de volgende onderdelen:

- financiering
- beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer
- inzicht rentelasten
- inzicht renteresultaat
- renteberekening
- wijze van toerekening rente aan de taakvelden
- financieringsbehoefte

Financiering

Onder 'financiering' verstaan we de activiteiten die gericht zijn op het beheersen van de liquiditeitspositie en de voorziening in de benodigde liquide middelen. De financiering met vreemd vermogen wordt zoveel mogelijk beperkt. Eerst spreken we onze eigen liquide middelen aan voor het beste renteresultaat.

Bij het aantrekken van leningen gelden de volgende uitgangspunten:

- het aantrekken van geld is alleen gericht op het uitoefenen van de publieke taak
- externe financiering wordt zoveel mogelijk beperkt voor een zo gunstig mogelijk renteresultaat
- het aantrekken van onderhandse leningen is toegestaan

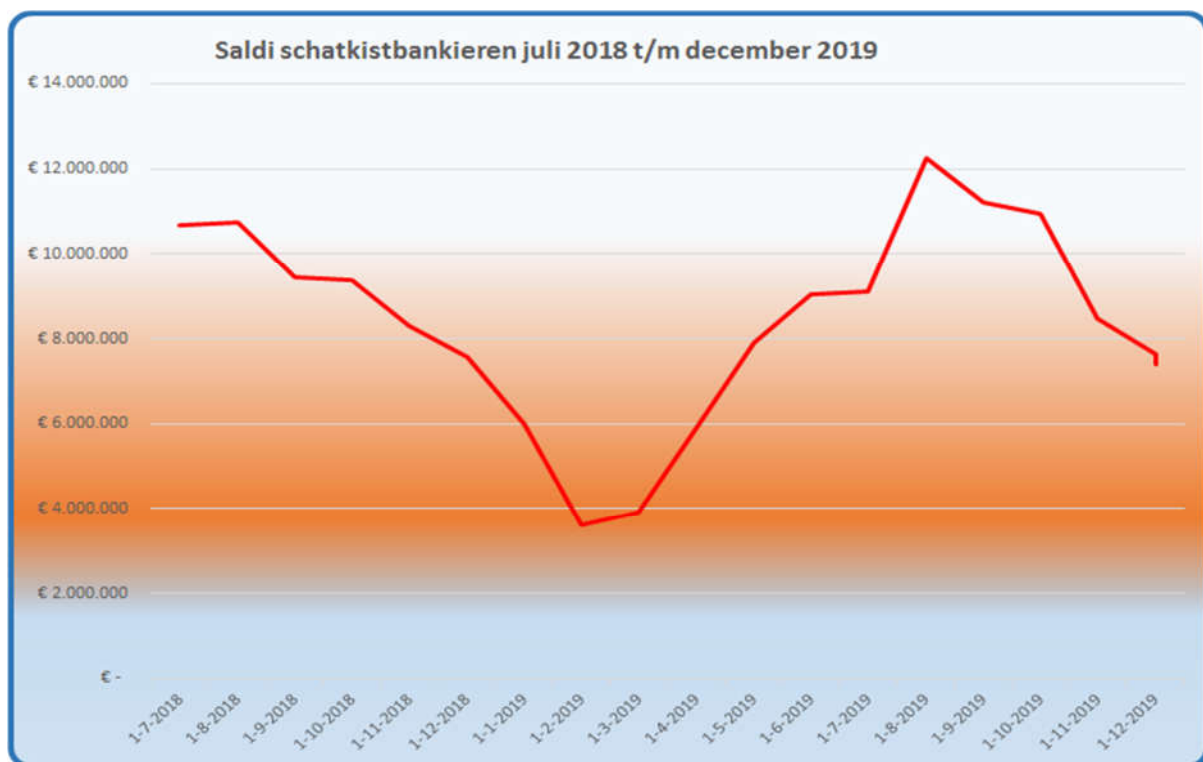
Voorwaarde voor het aantrekken van onderhandse leningen is dat er minimaal twee offertes zijn opgevraagd. De praktijk laat echter zien dat financiële instellingen alleen een offerte willen uitbrengen, als zij informatie krijgen over al lopende aanbiedingen. Dat doen we niet. Daardoor bestaat de mogelijkheid dat niet aan de voorwaarde van twee offertes kan worden voldaan. Hierin is in het laatst vastgestelde treasurystatuut van 17 december 2018 voorzien. Mocht deze situatie zich voordoen, dan kan met één offerte worden volstaan mits het rentepercentage marktconform is.

Steeds vaker zijn we dan ook aangewezen op onze huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten. Het grote voordeel hierbij is dat de afhandeling van de gesloten leningovereenkomst veel soepeler en sneller verloopt, dan bij reguliere geldmakelaars.

De gemeente heeft beperkingen in de financiering door de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Liquiditeit 2019

Onderstaand overzicht laat zien dat er in 2019 steeds een overschot aan liquide middelen aanwezig was. De overtollige liquiditeit werd steeds geparkeerd bij de rijksoverheid op grond van de regeling van het schatkistbankieren. In het algemeen neemt in het tweede half jaar de liquiditeit af door lagere inkomsten en hogere uitgaven, veelal het gevolg van de uitvoering van investeringen. In het eerste halfjaar stijgt de liquiditeit door de inkomsten uit de heffing van de gemeentelijke belastingen en de compensatie van de BTW uit het BTW Compensatiefonds.

Kasgeldlimiet

De gemeente mag haar ambities en opgaven niet onbeperkt met kort geld financieren. In de Wet Fido is de kasgeldlimiet opgenomen die een maximum stelt aan de kortlopende schuld. De kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van het begrotingstotaal. De limiet mag in drie opeenvolgende kwartalen niet overschreden worden. Is dit wel het geval dan moet de toezichthouder geïnformeerd worden en een plan worden overgelegd hoe dit wordt opgelost. Veelal betekent dit dat de gemeente niet ontkomt aan het consolideren van de schuld: het omzetten van kortlopende financiering in langlopende geldleningen.

De kasgeldlimiet bedroeg voor 2019 8,5% van het begrotingstotaal van ca. € 56 miljoen en was dus afgerond € 4,7 miljoen. Deze limiet is in het gehele jaar 2019 niet overschreden. Gedurende het hele jaar had de gemeente, zoals eerder aangegeven, een overschot aan liquide middelen.

Renterisiconorm

Bij de structurering van de lange schuld moet de gemeente voldoen aan de wettelijke vereisten in de Wet Fido. Bij het aantrekken van langlopende geldleningen moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm. Deze heeft als doel toekomstig renterisico te beperken door het spreiden van de aflossingen van de leningen en de herziening van de rente van lopende geldleningen. Er moet worden voorkomen dat er in enig jaar een (te) grote concentratie plaats vindt van aflossingen en renteherzieningen.

Het renterisicobedrag wordt berekend als de som van de aflossingen en de renteherzieningen. Het renterisicobedrag mag niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In 2019 was dit afgerond € 11,2 miljoen (20% van € 56 miljoen). De som van de aflossingen en de renteherziening bedroeg slechts € 824.000. Dit bedrag was 1,47% van het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens t.a.v. het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Voor het jaar 2019 waren er geen voorgenomen beleid met betrekking tot de kortlopende financiering en de huidige langlopende geldleningen. Er is geen lening volledig afgelost. Op de twee nog lopende geldleningen is alleen regulier afgelost. Het saldo van de leningen nam af van € 6,3 miljoen naar € 5,4 miljoen eind 2019. De aflossing in 2019 bedroeg ruim € 0,8 miljoen.

In 2019 was een rentelast begroot van € 94.301. De werkelijke rentelast bedraagt € 94.535, namelijk:

- rente over de opgenomen langlopende geldleningen : € 88.028
- rente over de opgenomen kortlopende geldleningen: € -
- rente over waarborgsommen woningbedrijf : € 6.205
- rente over beschikbare krediet in rekening courant (overeenkomst BNG) : € 302
- Totaal: € 94.535

De werkelijke rente over het jaar 2019 was € 234 hoger en week dus ca. 0,25% af van de begrote rentelast.

De gemiddelde rente over de langlopende geldleningen bedroeg ca.1,4%. Vervroegde aflossing van de nog lopende geldleningen gaf geen financieel voordeel voor de gemeente. Enerzijds door de lage gemiddelde rente op deze leningen, anderzijds op grond van een eerder aanbod van de geldverstrekker.

Inzicht rentelasten

De Commissie BBV schrijft voor hoe de gemeente met rente in de exploitatie moet omgaan. De belangrijkste voorschriften zijn:

- de externe rentebaten en externe rentelasten staan op het taakveld treasury
- rentevergoeding over het eigen vermogen (reserves) is niet (meer) toegestaan
- de renteomslag is het totaal van de externe rentelasten en rentebaten gedeeld door de integraal gefinancierde activa, waarbij een afronding op 0,5% is toegestaan
- als de werkelijke rentelast 25% of meer afwijkt van de voorcalculatie, is aanpassing van de rente verplicht

Inzicht renteresultaat

Het saldo van de externe rentelasten en rentebaten wordt verdeeld over de activa. Daarvoor gebruiken we de boekwaarde per 1 januari 2019. De werkelijk toe te rekenen rente kan afwijken onder andere doordat de werkelijke rentelasten anders zijn. Daardoor kan er een renteresultaat ontstaan op het taakveld treasury.

Het renteresultaat bedraagt het verschil tussen de begroting en de rekening. Het resultaat is € 234 nadelig.

Renteberekening

Renteomslag

Renteomslag berekenen we door de toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde van de activa. De renteomslag wordt op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa. Daarbij wordt de toerekening van de rente over de boekwaarde van de gronden algemeen buiten beschouwing gelaten.

Rente bouwgrond

De rente over de BIE's (bouwgronden in exploitatie) berekenen we in overeenstemming met de voorschriften van de commissie BBV. Deze methode is ook toegelaten voor de toepassing van de berekening van de verschuldigde vennootschapsbelasting.

De rente wordt berekend door het saldo van de externe rentelasten en rentebaten af te zetten tegen het saldo van de externe financiering. Deze uitkomst wordt vervolgens vermenigvuldigd met de factor "totaal vreemd vermogen / totaal vermogen" uit de (geprognosticeerde) balans. Het verkregen percentage wordt vermenigvuldigd met de boekwaarde van de BIE's per 1 januari van het jaar.

Wijze toerekening rente van taakvelden

Onderstaand volgt een overzicht van de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de taakvelden.

Rentescema (€)	
externe rentelasten langlopende geldleningen	94.233
externe rentelasten kortlopende geldleningen	302
externe rentebaten	-
	94.535
doorberekende rente:	
aan grondexploitatie	-4.238
projectfinancieringen	-
	-4.238
aan taakvelden toe te rekenen rente	98.773
rente over eigen vermogen	-
rente over voorzieningen	-
	-
aan taakvelden toe te rekenen rente	98.773
aan taakvelden toegerekende rente	92.254
renteresultaat (positief)	6.519

Financieringsbehoefte

In 2019 is er geen kortlopende of langlopende externe financiering aangetrokken. Gedurende het gehele jaar hadden we een overschot aan liquide middelen. Deze middelen zijn op grond van de regeling schatkistbankieren bijgeschreven op de rekening van de rijksoverheid. Daarover is geen rente ontvangen.

Bedrijfsvoering

Informatievoorziening

Wat hebben we gedaan?

Informatiebeveiliging

Inwoners en bedrijven verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie, in de meest brede zin van het woord. Het waarborgen van de betrouwbaarheid van informatie zorgt voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen. In 2019 hebben we het Informatiebeveiligingsbeleid 2019-2023 opgesteld en een informatiebeveiligingsplan 2020-2023 opgesteld. Via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) dienen we verantwoording af te leggen op onze informatiebeveiliging.

ENSIA

Gemeente Koggenland heeft in 2019 voldaan aan ENSIA. Het college van burgemeester en wethouders heeft, op basis van ENSIA, met een collegeverklaring verantwoording afgelegd over geselecteerde informatiebeveiligingsnormen inzake DigiD en SUWInet. Een externe IT-auditor heeft de collegeverklaring op getrouwheid gecontroleerd en zijn assurance afgegeven. Het college heeft verklaard dat bij gemeente Koggenland op 31 december 2019 de interne beheersingsmaatregelen in opzet en bestaan voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en SUWInet. Bovendien heeft gemeente Koggenland tijdig en accuraat de verantwoording over DigiD en SUWInet opgeleverd aan de verticale toezichthouders.

AVG

De Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG) stelt eisen aan de omgang met en het verwerken van persoonsgegevens. Binnen de gemeente Koggenland wordt veel gewerkt met persoonsgegevens van inwoners, medewerkers en (keten)partners. Deze persoonsgegevens worden voornamelijk gebruikt voor het goed uitvoeren van de gemeentelijke (wettelijke) taken.

Voorafgaand en na inwerkingtreding van de AVG in 2018 is hard gewerkt aan het implementeren van de AVG. Zo is er tijdig privacybeleid geïmplementeerd en zijn verantwoordelijkheden in de organisatie belegd. In 2019 zijn er verdere stappen gezet naar het voldoen aan de AVG, zoals:

- het verder en verdiepend uitwerken van de formele verplichtingen van de AVG;
- het aanbesteden en implementeren van een AVG-beheertool;
- het per afdeling aanwijzen van privacy medewerkers. De privacy medewerkers ondersteunen de privacy officer bij het onder controle krijgen van de nieuwe regels;
- het uitvoeren van verschillende privacy onderzoeken op werkprocessen en digitale systemen.
- het organiseren van bewustwordingsacties (In 2019 zijn er verschillende bewustwordingsacties georganiseerd); en
- het vaststellen van een nieuw privacy protocol voor de omgang met persoonsgegevens in het sociaal domein.

De Functionaris Gegevensbescherming heeft in zijn jaarrapportage geconstateerd dat de gemeente Koggenland in 2019 goed privacybeleid heeft gevoerd. Tevens wordt geconstateerd dat de gemeente goed werkende procedures heeft voor de omgang met datalekken en de privacy verzoeken van inwoners. De Functionaris Gegevensbescherming constateert dat de gemeente ruimte tot verbetering heeft op de onderwerpen als fysieke en digitale toegang en het 'privacy proof' inrichten van digitale systemen.

Digitale werkomgeving

In samenwerking met SSC DeSom hebben we de nieuwe digitale werkomgeving ontwikkeld voor alle medewerkers. Het project voor de uitrol van deze werkomgeving naar onze medewerkers is eind 2019 gestart.

Klachten

Jaarlijks informeren we u ook over de klachten die bij ons zijn ingediend. Door dit in de jaarrekening op te nemen voldoen we tevens aan het voorschrift om dit te publiceren. In 2019 zijn zestien klachten ingediend. Hiervan zijn er drie ongegrond verklaard. De overige zijn informeel afgehandeld.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) geeft voor de gemeente specifiek aan wie als topfunctionaris c.q. moet worden aangemerkt. Voor wat betreft de secretaris en de griffier zijn wij verplicht de volgende gegevens in de jaarrekening op te nemen:

Bezoldiging topfunctionarissen 2019			
Functie	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier	Raadsgriffier
Naam	A. Beuker	P. Tromp	G. Kager
Duur dienstverband in 2019	1-1-2019 t/m 31-12-2019	1-1-2019 t/m 01-10-2019	9-9-2019 t/m 31-12-2019
Fte	1,00	0,89	0,78
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee
Dienstbetrekking	ja	ja	nee
Individueel WNT-maximum	194.000	129.613	47.262
Bezoldiging:			
Beloning	96.008	49.373	38.298
Belastbare onkostenvergoedingen	753	100	
Beloningen betaalbaar op termijn	16.212	8.181	
Totaal bezoldiging	112.972	57.652	38.298

Bezoldiging topfunctionarissen 2018		
Functie	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Naam	A. Beuker	P.Tromp
Duur dienstverband in 2018	1-1-2018 t/m 31-12-2018	1-1-2018 t/m 31-12-2018
Fte	1,00	0,89
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
Echte dienstbetrekking	ja	ja
Individueel WNT-maximum	189.000	168.000
Bezoldiging:		
Beloning	92.240	64.873

Belastbare onkostenvergoedingen	547	63
Beloningen betaalbaar op termijn	15.157	10.218
Totaal bezoldiging	107.944	75.152

Naast de vermelde topfunctionarissen waren er in 2019 geen overige functionarissen waarvoor een vermelding op grond van de WNT had moet plaatsvinden. Er zijn in 2019 geen ontsluitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Grondbeleid

Visie grondbeleid

Visie

In het programma Wonen & Ondernemen is aangegeven dat Koggenland wil voorzien in de huisvesting van de eigen woningbehoefte en in ruimte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme, zoals vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie. Via het gemeentelijk grondbeleid initieert en faciliteert Koggenland ruimtelijke ontwikkelingen om zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende aanbod (woningen, bedrijfsruimte, voorzieningen) te realiseren.

Tuindersweijde-Zuid

In de raadsvergadering van 18 maart 2019 werd de grondexploitatie Tuindersweijde-Zuid geactiveerd en een krediet beschikbaar gesteld van € 3,65 miljoen voor de gemeentelijke grondexploitatie. De ontwikkeling van Tuindersweijde-Zuid wordt voorbereid op basis van een Privaat Publieke Samenwerking (PPS) met Vos'Obdam B.V.

Spierland

In de raadsvergadering van 1 juli 2019 is het bestemmingsplan Spierland vastgesteld. Belanghebbenden hebben naar aanleiding van het besluit beroep ingediend bij de Raad van State. De Raad van State heeft het beroep ongegrond verklaard zodat met de ontwikkeling kan worden begonnen.

Wijze waarop gemeente het grondbeleid uitvoert

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Bij de BIE zijn de gronden in eigendom van de gemeente. De raad heeft een exploitatiebegroting vastgesteld. Voor de kostentoekening aan de BIE moet worden aangesloten bij de kostensoortenlijst van de Wet en Besluit Ruimtelijke Ordening (Wro en Bro). Dit betekent een limitering van de toegestane kosten. Verder is er een beperking aan de toerekening van de rente.

In het verleden heeft de gemeente een vrij actief grondbeleid gevoerd. Dit houdt in dat de gemeente de grond koopt, het bouw- en woonrijp maakt en verkoopt. Deze actieve benadering resulteert in de nog lopende (zie tabel) gemeentelijke grondexploitatie.

Op dit moment hanteert de gemeente geen actieve grondaankoopstrategie. Wel kan het zijn dat grond vrijkomt voor ontwikkeling dat al eigendom van de gemeente is, of dat grondaankoop plaatsvindt als de markt een gewenste ontwikkeling niet kan of wil oppakken.

Faciliterend grondbeleid

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf geen grond in eigendom heeft en dus zelf geen grondexploitatie uitvoert, maar dit overlaat aan private ontwikkelaars. De gemeente faciliteert de grondexploitatie door te investeren in plankosten, zoals een bestemmingsplan, het treffen van voorzieningen in de openbare ruimte en/of de aanleg van nutsvoorzieningen. Deze kosten verhaalt de gemeente dan op betrokkene. Het verhaal van de kosten is wettelijk verplicht. Partijen sluiten hiervoor bij voorkeur een – vrijwillige - anterieure overeenkomst waarin wordt vastgelegd hoe de verrekening plaatsvindt en welke kosten aan de gemeente worden vergoed. Wordt vooraf geen overeenstemming bereikt? Dan baseert de gemeente de kostenverrekening op een exploitatieplan. Vervolgens verhaalt de gemeente de kosten via de omgevingsvergunning of alsnog via een (posterieure) overeenkomst. In de gemeente loopt momenteel het project woningbouwplan Spierland. Daarnaast zijn er vaak (kleinschalige) bouwplannen van derden waarin de gemeente faciliterend optreedt.

Polderwilde is in 2019 geheel afgerond. De openbare ruimte is door de initiatiefnemer definitief ingericht en heeft de werkzaamheden uitgevoerd conform de exploitatieovereenkomst. Het kostenverhaal is volledig afgerekend.

Overige gronden

Naast de in exploitatie genomen gronden heeft de gemeente gronden in eigendom die (nog) niet

voor exploitatie in aanmerking komen, de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG). Deze gronden worden opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa en gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Actualisatie

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording(BBV) zijn we verplicht jaarlijks de lopende BIE's te actualiseren. Hieronder staan de geactualiseerde exploitaties.

Prognose resultaten grondexploitaties

Actuele prognose te verwachten resultaten totale grondexploitatie				
(x € 1.000)				
Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2019	Verwachte lasten (resterende looptijd)	Verwachte baten (resterende looptijd)	Verwacht resultaat 31-12-2019
Lijsbeth Tijs	2.437 V	1.328 N	1.817 V	2.926 V
Hofland II*	1.362 V	394 N	1.699 V	2.667 V
Buitenplaats De Burgh	1.018 N	179 N	2.572 V	1.375 V
De Tuinen	577 V	6.317 N	7.542 V	1.802 V
Tuindersweijde-Zuid	1.628 N	2.023 N	3.656 V	5 V
	1.730 V	10.241 N	17.286	8.775 V

* In 2019 heeft winstneming plaats gevonden. Om zicht te houden op het totale eindresultaat is in deze tabel de winstneming niet gecorrigeerd op de boekwaarde per 31-12-2019

De grondexploitaties worden minimaal één keer per jaar geactualiseerd. Wanneer bij een ontwikkeling grote en/of risicovolle wijzigingen worden voorzien wordt de bijbehorende grondexploitatie tussentijds geactualiseerd. De actualisatie van de grondexploitaties geven de volgende resultaten met prijspeil 1-1-2020.

Actuele prognose te verwachten resultaten grondexploitaties (x € 1.000)				
Exploitatie	verwacht resultaat bij openen complex	Verwacht resultaat per 1-1-2020	Verwacht resultaat per 1-1-2019	Afdracht reserve bovenwijkse voorzieningen
Lijsbeth Tijs	1.570	-2.926	-2.847	217
Hofland II	190	-2.667	-2.723	128
Buitenplaats*	1.350	-1.375	-1.450	338
De Tuinen	880	-1.802	-1.074	446
Tuindersweijde-Zuid*	-	-5	-	
Totaal	3.990	-8.775	-8.094	1.129

* gemeentelijk deel van de grondexploitatie

Door de gewijzigde regelgeving vanuit de BBV mag vanaf 2017 de bijdrage aan Reserve Bovenwijkse voorzieningen niet meer als kostenpost in de grondexploitatie worden opgenomen en jaarlijks worden afgedragen. Dit gebeurt na vaststelling van het resultaat bij de afsluiting van de grondexploitatie. Dit beïnvloed het te verwachten resultaat ten opzicht van het in exploitatie nemen van de grond (openen van een complex) positief.

Hierbij volgt de onderbouwing van de actualisatie grondexploitaties.

Grondexploitatie Lijsbeth Tijs

Het plan Lijsbeth Tijs is in 2007 in exploitatie genomen. In het plan zijn totaal circa 100 woningen voorzien. Momenteel zijn 65 woningen opgeleverd / in aanbouw. Alle vrije kavels zijn verkocht. De resterende woningen worden in de 3^e (laatste) fase ontwikkeld. Fase 3 wordt in 2020 uitgewerkt naar aanleiding van een enquête, waarbij mogelijk het bestemmingsplan moet worden gewijzigd. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2022.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat van 2019 is hoger. Dit komt door het verhogen van de grondprijs na collegebesluit op 10 maart 2020. Het te verwachten resultaat is beduidend hoger dan bij aanvang van de grondexploitatie. Dit komt hoofdzakelijk door verhoging van de grondprijs door het volgen van de markt en de gunstig uitgevallen aanbesteding van fase 1 en 2.

Grondexploitatie Hofland II

Het plan Hofland II is in 2005 in exploitatie genomen. In het plan zijn ca. 35 woningen en ca. 5 bedrijfskavels voorzien. Momenteel zijn 24 woningen opgeleverd / in aanbouw. De planning is om de resterende woonkavels uit te geven voordat de verkoop start van plan Tuindersweijde - Zuid. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2022.

Financieel is de grondexploitatie gezond. In 2019 is een tussentijdse winstneming genomen op basis van het raadsbesluit over dit onderwerp. Het te verwachten resultaat ten opzichte van 2019 is lager door planwijziging rond huurwoningen. De grondprijs voor de woonkavels en bedrijfskavels is niet gewijzigd ten opzichte van 2019. Het te verwachten resultaat is beduidend hoger dan bij aanvang van de grondexploitatie. Dit komt hoofdzakelijk door verhoging van de grondprijs door het deel wijzigen van het bestemmingsplan van Wonen/werken naar Wonen en het volgen van de markt. Daarnaast is de dekking voor de investering in de randweg vervallen in de grondexploitatie.

Grondexploitatie Langereis Ursem

Deze grondexploitatie is in 2019 afgesloten na de verkoop van de kavel. De realisering is heel anders verlopen dan bij de ontwikkeling werd ingeschat. Er was weinig tot geen belangstelling voor de kavels in dit plan. Ook kwam er na de sloop van de school goed zicht op de karakteristieke bebouwing en het kerkje. Het niet bebouwen van deze locatie werd door velen als aangename verrassing ervaren. De exploitatie sluit af met een nadelig resultaat van € 193.000. Er was medio 2018 al een voorziening getroffen van het verwachte nadelig resultaat van € 251.000 ten laste van de reserve grondbedrijf.

Grondexploitatie Buitenplaats de Burgh

Het plan Buitenplaats de Burgh is in 2013 in exploitatie genomen. In het plan zijn ca. 300 woningen voorzien. Momenteel zijn 245 woningen opgeleverd / in aanbouw. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2023.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat ten opzichte van 2019 is lager. Dit komt onder andere door het verhogen van de post voorbereiding en toezicht.

Grondexploitatie De Tuinen

Het plan De Tuinen is in 2018 in exploitatie genomen. In het plan zijn ca. 170 woningen voorzien. Een deel van de bouwkavels wordt voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) uit gegeven. In 2019 zijn 30 woningen in aanbouw en 14 woningen opgeleverd. Naar verwachting zal de grondexploitatie lopen tot en met 2033.

Financieel is de grondexploitatie gezond. Het te verwachten resultaat ten opzichte van 2019 is fors hoger. Dit komt door het aanpassen van de grondprijs conform collegebesluit 10 maart 2020.

Tuindersweijde-Zuid

Het plan Tuindersweijde-Zuid is in 2019 in exploitatie genomen. Het betreft een samenwerking met Vos Obdam B.V. Voor de gezamenlijke kosten en baten zal een aparte grondexploitatie worden opgezet. Momenteel wordt gewerkt aan het beeldkwaliteitsplan en bestemmingsplan. De planning is dat begin 2021 de eerste woningen in verkoop kunnen gaan.

Onderbouwing van de geraamde winstnemingen

De commissie BBV was bij de grondexploitatie van mening dat terughoudend moest worden omgegaan met een tussentijdse winstneming c.q. -uitkering. Daarbij moest rekening worden gehouden met de beginselen van zekerheid, de toerekening, realisatie en voorzichtigheid. Wij namen het standpunt in dat een tussentijdse winstuitkering niet plaatsvindt. De commissie BBV heeft haar standpunt ten aanzien van het nemen van de tussentijdse winst aangepast.

Uitgangspunt van het stelsel van baten en lasten is dat de baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten houdt dit in dat de gerealiseerde winst gedurende de looptijd tot stand komt. Wel houdt men rekening gehouden met drie beginselen:

- toerekeningsbeginsel: de gevolgen worden toegerekend op het moment dat deze zich voordoen
- voorzichtigheidsbeginsel: er is voldoende zekerheid dat de resultaten ook daadwerkelijk worden behaald
- realisatiebeginsel: het resultaat wordt pas geboekt wanneer deze is gerealiseerd

Het verantwoorden van tussentijdse winst is een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Daarbij wordt rekening gehouden met de beginselen. Er is sprake van een degelijke onderbouwing van de nog te maken kosten en de te realiseren opbrengsten.

Percentage of completion (Poc)

Afhankelijk van de voortgang van een project wordt de winst verantwoord. Dit wordt berekend per grondexploitatie en naar de mate waarin de lasten en baten zijn gerealiseerd en de mate van onzekerheden in deze realisatie.

In het raadsbesluit van 17-6-2019 heeft de raad regels vastgesteld hoe tussentijdse winstneming berekend wordt. Op basis van het raadsbesluit is bij de grondexploitatie Hofland II een tussentijdse winst genomen van €772.500.

Reserve en risico's grondzaken

De (geraamde) grondprijs is voor 2019 niet verhoogd. Vanwege de huidige positieve ontwikkeling op de huizenmarkt, zullen de vooral vrije kavels hierdoor minder lang te koop staan. In 2019 heeft het geen effect op projectmatige woningen, omdat hier contractuele afspraken voor zijn gemaakt met indexering.

De reserve grondbedrijf moet voldoende zijn om (onvoorziene) negatieve resultaten op te kunnen vangen. De grootste risico's bij planontwikkeling liggen veelal in de voorbereiding (vertraging in de planvorming, planologische procedures), het bouwrijp maken (bodemgesteldheid, materiaalkosten) en vertraging in de verkoopfase (renterisico).

Van de zes gemeentelijke grondexploitaties verkeren er twee (Buitenplaats en Tuindersweijde-Zuid) in de fase waarin eventuele vertraging in de verkoop tot hogere rentelasten leidt. Nu de huizenmarkt aantrekt en de rente laag is, is dit risico beperkt te noemen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De "weerstandscapaciteit" geeft weer of de gemeente in staat is de (financiële) gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat de uitvoering in gevaar komt. De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Deze middelen bestaan onder andere uit structurele dekking en incidentele dekking. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd.

In de begroting 2019 is de volgende weerstandscapaciteit berekend (x € 1.000):

Structureel:

Onvoorziene uitgaven	-
Budgettaire ruimte	101
Ruimte belastingcapaciteit OZB	<u>682</u>
	783

Incidenteel:

Algemene reserves	<u>28.660 *</u>
-------------------	-----------------

Totale weerstandscapaciteit **29.443**

*inclusief reserve sociaal domein

Benodigde weerstandscapaciteit werd begroot op € 997.500 en de werkelijke risico's 2019 zijn € 2.216.015. In de risico top 10 zijn deze per risico toegelicht.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's

De weerstandscapaciteitsratio drukt de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit uit. De hoogte van de benodigde capaciteit is afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt. Voor de overige risico's worden beheersmaatregelen genomen, voorzieningen getroffen of verzekeringen afgesloten.

Bij de jaarrekening worden de 10 belangrijkste financiële risico's in beeld gebracht.

Top 10 risico's

Overzicht inventarisatie van de risico's 2019:

Rente risico en financieringsbehoefte

De afgelopen jaren is de rente op de geld- en kapitaalmarkt historisch laag. Verwacht wordt dat door de aantrekkende economie de rente stijgt.

Een rentestijging heeft zich in 2019 niet voorgedaan. De rentes op de kort geld en de langlopende leningen is verder gedaald. Daarnaast had de gemeente over het gehele jaar 2019 meer dan voldoende liquide middelen om aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Er was dus ook geen noodzaak om externe financiering aan te trekken.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 120.000	€ -

Gemeentelijke gezondheidsdienst Holland Noorden

In de begroting van de GGD is als risico opgenomen: de realisatie van de in de begroting 2019 opgenomen taakstelling, de bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis en de aanbesteding van het GGD dossier. Daarnaast zijn er twee reserves met een negatief saldo.

De GGD heeft een herstelplan gepresenteerd waardoor er jaarlijks een positief rekeningresultaat wordt gerealiseerd en de negatieve reserve wordt aangevuld en daarmee het weerstandsvermogen wordt verbeterd. De GGD is zelfstandig tot verbetering van de financiële positie gekomen. Daardoor is een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van de baan.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 25.000	€ -

Gemeentefonds

De koppeling van de uitkering uit het Gemeentefonds is niet meer gebaseerd op de netto gecorrigeerde rijksuitgaven maar over de gehele rijksbegroting. Mede door de plannen van het kabinet Rutte III en de doorrekening daarvan neemt de algemene uitkering fors toe. Echter, een lagere stijging van de loon- en prijscompensatie en de wijziging in de realisatie kan (grote) gevolgen hebben voor de uitkering.

Het rijk geeft naar verwachting minder uit dan begroot. Dit betekent dat het Gemeentefonds lager uitvalt en de gemeenten dus minder uit het gemeentefonds ontvangt. Dit bedrag wordt verrekend met de uitkering in het jaar 2020. Voor 2019 heeft dit geen gevolgen. De definitieve onderuitputting wordt bekend gemaakt in het Financieel jaarverslag 2019 en in de meicirculaire 2020 van het Gemeentefonds.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 100.000	€ -

Contractmanagement

Inzicht in de voorwaarden en de looptijd van contracten is noodzakelijk.

Gemeente Koggenland heeft in 2019 een module aangeschaft om contracten in onder te brengen. Behalve registratie van de contracten zou hiermee ook bewaking van termijnen mogelijk worden. De module is in de testomgeving geplaatst, maar door onvoorziene ICT technische omstandigheden (Oracle database), is de plaatsing in productie en daarmee daadwerkelijke ingebruikname tot nader order uitgesteld. Er is dus op dit moment nog geen goed inzicht in de voorwaarden en looptijd van contracten. Echter is de gemeente in 2019 niet geconfronteerd met financiële tegenvallers en aansprakelijkheidstellingen die hieruit voort komen.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 50.000	€ -

Decentralisatie WMO (integratie-uitkering)

De uitgaven voor jeugdzorg en Wmo in 2019 zijn gebaseerd op de uitgaven die we hebben gedaan in 2017. Het risico bestaat dat er meer wordt uitgegeven, aangezien dit open einde regelingen zijn. De levering van zorg staat hierbij voorop.

Het beschikbare budget jeugdzorg is overschreden met € 2.246.705. Het beschikbare budget Wmo laat een overschot zien van € 294.036. De raad heeft besloten om tekorten sociaal domein te dekken uit de reserve sociaal deelfonds.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 500.000	€ 1.952.669

BUIG, WSW en re-integratie

Budget Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) en het budget voor re-integratie en WSW vanuit de integratie sociaal domein.

Het risico heeft zich voorgedaan. De rijksbijdrage bedroeg € 2.517.847. De uitgaven waren € 2.743.193. Dit is een verschil van € 225.346.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 300.000	€ 225.346

Ict ontwikkelingen

Landelijke ICT eisen voor het sociaal domein zijn nog niet bekend en kunnen invloed hebben op de facturenstroom. Webased applicaties in plaats van berichtenverkeer kunnen zorgen voor extra lasten. In het informatieplan 2019 wordt hier al deels rekening mee gehouden.

Web-services zijn in 2019 gerealiseerd. Kosten zijn uit I en A budget betaald.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 60.000	€ -

(Grote) zorgaanbieders die omvallen

De mogelijkheid bestaat dat er een gecontracteerde zorgaanbieder failliet gaat.

Risico heeft zich niet voorgedaan, geen zorgaanbieders failliet gegaan.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 1.000.000	€ -

Invoering VPB

Invoering Vpb brengt extra administratieve lasten met zich mee.

Voorziening VPB

Er is niet duidelijk of het woningbedrijf onder de vennootschapsbelasting valt. De gemeente gaat uit van "normaal vermogensbeheer". De belastingdienst niet en acht het woningbedrijf belastingplichtig. Om rente kosten te voorkomen wordt belasting afgedragen. De betaalde bedragen

en de toekomstige betalingen worden met ingang van 2020 uit de algemene reserve gehaald en ondergebracht in de voorziening VPB. Er is immers wellicht sprake van toekomstige verplichtingen. De raad heeft via het vaststellen van de notitie reserves en voorzieningen 2020 een besluit tot instelling van deze voorziening vastgesteld.

Fiscale ondersteuning

In 2019 hebben wij fiscale ondersteuning gehad voor de VPB met name voor het vraagstuk wel of geen belaste prestaties vanuit het Woningbedrijf. De kosten die hiervoor zijn gemaakt drukken op het rekeningresultaat van 2019.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 100.000	€ 38.000

Invoering van de omgevingswet

Invoering van de omgevingswet brengt (veel) onzekerheden met zich mee aangaande de implementatie hiervan. Dit kan leiden tot aanvullende investeringen om kosten te dekken.

De kans bestond dat de invoering van de Omgevingswet door het Rijk zou worden uitgesteld. Dat risico heeft zich niet voorgedaan in 2019.

In april 2020 is besloten dat de wet uitgesteld wordt. Wanneer die in werking zal treden is nog niet bekend.

Dit betekent dat bepaalde zaken pas later kunnen worden afgerond. Waardoor we zaken die we nu nagenoeg gereed hebben, dan deels opnieuw moeten doen hetgeen extra kosten met zich brengt.

Stand van zaken ultimo 2019:

Begroting 2019 financieel risico	Effect risico in €
€ 250.000	€ -

Berekening weerstandsvermogen

Risico's (€)	Begroting 2019	Jaarrekening 2019
Algemene dienst	997.500	2.216.015
Woningbedrijf	-	-
Grondbedrijf	-	-
Totaal	997.500	2.216.015

Werkelijke risico's hebben zich niet voor gedaan bij het Woningbedrijf en het Grondbedrijf. Bij de Algemene Dienst zijn de werkelijke risico's hoger dan in de begroting werd geïnventariseerd, maar deze zijn volledig afgedekt met de beschikbare weerstandscapaciteit.

Financiële kengetallen

De gemeente is volgens de BBV regelgeving verplicht vijf financiële kengetallen in de rekening op te nemen. De kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de gemeente. Deze kengetallen zijn vooral voor de gemeenteraad bedoeld. Het gaat om de volgende kengetallen uitgedrukt in percentages:

Kengetal	Risico		
	Laag	Gemiddeld	Hoog
Netto schuldquote			
- <i>zonder correctie verstrekte leningen</i>	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote			
- <i>met correctie verstrekte leningen</i>	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Netto schuldquote

Geeft een percentage aan van de verhouding saldo van schulden en vorderingen ten opzichte van inkomsten voor bestemming. Hoe lager dit percentage hoe beter.

De gemeente heeft een lage schuld ten opzichte van de eigen middelen. Het saldo van de kortlopende vorderingen is lager ten opzichte van de begroting.

Solvabiliteit

Geeft de verhouding van eigen vermogen t.o.v. totaal vermogen. Hoe hoger dit percentage hoe beter. De gemeente heeft ruim voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het valt binnen de laagste risico's. Het totale vermogen bestaat voor meer dan de helft uit eigen vermogen.

Grondexploitatie

Geeft de verhouding aan tussen de inbreng van de grondwaarde en de totale baten van de grondexploitaties. Hoe lager dit percentage hoe beter.

De gemeente heeft relatief weinig grond en daardoor loopt zij minder risico. De verwachte opbrengsten zullen de komende jaren stijgen, omdat de vraag naar grond voor woningbouw weer aantrekt.

in 2019 is de exploitatie Tuindersweijde Zuid geopend. Deze exploitatie kent een hoge grondwaarde. Hierdoor is het risico gestegen. Het kengetal 'grondexploitatie' komt net boven de 20% waardoor het risico de classificatie 'gemiddeld' heeft.

Structurele exploitatieruimte

Geeft de verhouding tussen de structurele baten en structurele lasten. Hoe hoger dit percentage hoe beter.

De gemeente loopt risico om de structurele baten met de structurele lasten te dekken. De structurele lasten zijn in 2019 lager dan de structurele baten. De verwachting dat dit risico af neemt voor de komende jaren is hiermee ingezet.

Belastingcapaciteit

Geeft een verhouding aan van de gemiddelde woonlasten van Koggenland t.o.v. landelijk gemiddelde. In de paragraaf lokale heffingen is een overzicht opgenomen van de lokale belastingdruk.

omschrijving	Rekening 2017	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019	Risico Koggenland
netto schuldquote	7,6%	5,0%	5,6%	6,9%	Laag
netto schuldquote gecorrigeerd	7,6%	5,0%	5,6%	6,9%	Laag
solvabiliteitsratio	61,0%	62,1%	61,6%	62,3%	Laag
grondexploitatie	23,5%	15,3%	17,1%	20,7%	Gemiddeld
exploitatieruimte	0,2%	1,0%	-1,1%	8,6%	Laag
belastingcapaciteit	95,7%	95,2%	95,9%	96,4%	Gemiddeld

De netto schuldquote gecorrigeerd is de netto schuldquote verminderd met de uitgezette geldleningen. De gemeente Koggenland heeft geen uitgezette geldleningen. Daardoor zijn de netto schuldquote en de schuldquote gecorrigeerd aan elkaar gelijk.

Relatie kengetallen en financiële positie

Uit deze cijfers kunnen we afleiden dat de financiële positie van de gemeente gezond is. Drie van de vijf kengetallen vallen onder het laagste risico. De belastingcapaciteit en de grondexploitatie vallen onder een gemiddeld risico.

Fiscale Paragraaf

Inleiding

Sinds 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelasting (Vpb) overheidsondernemingen van kracht. Gemeenten moeten nu voor de ondernemingsactiviteiten aangifte vennootschapsbelasting doen. In deze paragraaf gaan we in op de gevolgen hiervan en wordt de Vpb verder toegelicht.

Vennootschapsbelasting

De aangifte vennootschapsbelasting heeft betrekking op de onderdelen Algemene Dienst, het grondbedrijf en het gemeentelijk woningbedrijf.

Algemene Dienst

De Algemene Dienst heeft allerlei economische activiteiten, zoals onderhoud wegen, exploitatie zwembad, sporthal, kermissen, kinderopvang begraafplaatsen. Deze economische activiteiten moeten wel jaarlijks worden doorgenomen en getoetst of deze in de Vpb aangifte moeten worden meegenomen.

We hebben de belastingplicht over de jaren vanaf 2016 doorgenomen en getoetst. De uitkomst daarvan is dat we over deze jaren geen belasting hoeven af te dragen. De activiteiten kosten mer dan ze opbrengen.

Grondbedrijf

Het Grondbedrijf heeft diverse lopende grondexploitaties. Met de Belastingdienst en de regionale projectgroep heeft afstemming plaatsgevonden om het Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) rekenmodel te gebruiken.

Inmiddels is met behulp van fiscale ondersteuning aangifte gegaan over de jaren 2016 tot en met 2018. Over de jaren tot en met 2017 is een herziene aangifte ingediend en voor 2018 en 2019 een voorlopige aanslag ontvangen. Over de jaren 2016 tot en met 2018 levert het grondbedrijf geen fiscale winst op. De voorlopige aanslag over de jaren 2018 en 2019 is gebaseerd op de aanslag 2017. Over deze jaren is dus ook geen vennootschapsbelasting voor het grondbedrijf afgedragen.

Woningbedrijf

Voor het woningbedrijf stellen we ons op het standpunt dat er geen sprake is van een economische activiteit, maar van normaal vermogensbeheer, waarmee we niet Vpb plichtig zijn. De belastingdienst heeft ons verzoek voor normaal vermogensbeheer nog steeds in behandeling. Om heffingsrente te voorkomen bij een afwijkend standpunt van de belastingdienst is aangifte Vpb gedaan en hebben we de aangiften betaald.

Als definitieve aanslagen zijn ontvangen maakt onze fiscale adviseur bezwaar tegen de aangifte van het woningbedrijf.

Inmiddels zijn over de jaren 2016 tot en met 2018 de aangiften ontvangen en betaald. Over de jaren 2019 en 2020 zijn de voorlopige aanslagen ontvangen. Deze aanslagen zijn eveneens betaald om heffingsrente (8% van het aanslagbedrag) te voorkomen..

Ontwikkelingen

Het Ministerie van Financiën heeft de Belastingdienst laten weten dat het uitgangspunt moet zijn dat de gemeentelijke woningbedrijven een onderneming drijven in de zin van de Vpb. Een afwijkende behandeling van woningcorporaties op dit gebied ziet het Ministerie, politiek gezien, niet zitten. In de Wet Vpb zijn er wel verschillen tussen corporaties en gemeentelijk woningbedrijven.

De inspecteur heeft laten weten dat de Belastingdienst als uitvoeringsorganisatie vervolgens de feiten verzamelt om de algemene stelling van het Ministerie te onderbouwen. Voor het benodigde feitenonderzoek ging de inspecteur in gesprek met de gemeentelijke woningbedrijven om zich een beter beeld te kunnen vormen van de werkzaamheden. Begin 2019 is een overleg geweest met de fiscale adviseur en de vijf gemeentelijk woningbedrijven om een gezamenlijk standpunt hierover te bepalen.

In de maand september van 2019 vonden er gesprekken plaats met de medewerkers van ons gemeentelijke woningbedrijf. Dit om te bepalen welke werkzaamheden worden verricht en in hoeverre deze al dan niet gelinieerd kunnen worden aan het aan het woningbedrijf gebonden werk. Hebben de uitgevoerde werkzaamheden betrekking op en zijn die het gevolg van de basistaak: verhuur van woonruimte. Verhuur van woningen houdt immers ook in dat er geadministreerd wordt, mutaties worden verwerkt, huur wordt geïnd en dat woningen worden onderhouden. Van de gesprekken zijn verslagen opgesteld. Hierna hebben wij geen informatie meer ontvangen van de belastingdienst en weten dus niet in hoeverre de gemeente al dan niet onder normaal vermogensbeheer valt.

Proces Vpb

Over de periode 2016 tot en met 2019 zijn de volgende aanslagen betaald:

2016	definitieve aanslag	€	620.713
2017	definitieve aanslag	€	571.557
2018	voorlopige aanslag	€	580.919
2019	voorlopige aanslag	€	578.919
Totaal: € 2.352.108			

Conclusie

De gemeente opteert voor "normaal vermogensbeheer" op grond waarvan geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Het ministerie van Financiën heeft als uitgangspunt dat de gemeentelijke woningbedrijven ondernemingen zijn in de zin van de Vpb. De belastingdienst heeft de opdracht gekregen dit uitgangspunt te onderbouwen. Of en in hoeverre er een deugdelijke onderbouwing komt is nog afwachten.

Voor de betaalde vennootschapsbelasting blijft het voorlopig nog onzeker of deze wordt terug ontvangen van de Belastingdienst. Omdat er nog geen uitsluitsel is over de belastingplicht voor woningbedrijven, is er in 2019 een voorziening getroffen ten laste van de algemene reserve van het Gemeentelijk Woningbedrijf. Daarin worden de betaalde bedragen aan Vpb opgenomen.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(x € 1.000)		
ACTIVA	31-12-2018	31-12-2019
Vaste activa		
<i>1 Materiële vaste activa</i>		
Gronden en terreinen	5.666	4.333
Investerings met economisch nut	52.483	50.504
Investerings met economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden geheven	1.803	1.625
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	67	98
<i>2 Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	117	117
Overige langlopende leningen u/g:	2.589	2.554
Totaal vaste activa	62.725	59.230
Vlottende activa		
<i>3 Voorraden</i>		
	-940	895
<i>4 Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
	9.207	12.466
<i>5 Liquide middelen</i>		
	2.547	3.360
<i>6 Overlopende activa</i>		
	3.545	1.234
Totaal vlottende activa	14.358	17.955
TOTAAL ACTIVA	77.083	77.185

(x € 1.000)		
PASSIVA	31-12-2018	31-12-2019
Vaste passiva		
<i>7 Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	25.459	8.632
Bestemmingsreserves	19.849	36.034
Resultaat algemene dienst na bestemming	1.343	2.282
Resultaat woningbedrijf na bestemming	1.243	1.135
<i>8 Voorzieningen</i>		

Onderhoudsvoorzieningen	14.263	13.014
Overige voorzieningen	775	472
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwending	60	58
9 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	6.508	5.687
Totaal vaste passiva	69.500	67.314
Vlottende passiva		
10 <i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	3.785	5.105
11 <i>Overlopende passiva</i>	3.797	4.766
Totaal vlottende passiva	7.582	9.871
TOTAAL PASSIVA	77.083	77.185
<i>Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen</i>	12.185	11.044

Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling

Grondslagen voor waarderingen en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. In dit hoofdstuk gaan we in op de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke. Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is de zelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van schok effecten wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

De balans geeft een getrouw beeld van de omvang en samenstelling van het vermogen op de balansdatum en geeft daarmee inzicht in de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente. Uiteraard is het eindsaldo van de balans 2018 het startpunt voor de balans 2019.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft:

- Alle investeringen worden geactiveerd (economisch- en maatschappelijk nut).
- In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen onder bepaalde voorwaarden in 4 jaar worden afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan op 1 januari van het jaar volgende op die van ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht (verordening ex artikel 212).

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De investeringen worden volgens de zogenaamde nettomethode verantwoord.

Slijtende investeringen worden vanaf 1 januari van het jaar volgende op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende een periode die is vastgesteld in de verordening ex artikel 212, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Een dergelijke vermindering vond in het rekeningjaar niet plaats.

De meest gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- 50 jaar nieuwbouw woningen, opstallen en bouwkundige constructies
- 50 jaar persleidingen
- 40 jaar voor nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 25 jaar voor drukrioleringen;
- 25 jaar voor renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 20 jaar armaturen openbare verlichting, aanleg en renovatie speelterreinen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen en riool gemalen;

- 10 jaar voor veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair, speeltoestellen;
- 8 jaar voor tractoren en bedrijfswagens buitendienst
- 8 jaar voor zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- 5 jaar droogpakken brandweer
- 5 jaar automatiseringsapparatuur
- activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd, er wordt echter niet op afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Op grond van de gewijzigde BBV moeten met ingang van 1 januari 2017 investeringen met een maatschappelijk nut geactiveerd worden. Alleen die investeringen komen daarvoor in aanmerking die geen inkomsten voor de gemeenten genereren of verkoopbaar zijn en die betrekking hebben op de openbare ruimte en waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Dit zijn infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken. Een investering met een maatschappelijk nut dat kleiner of gelijk aan € 15.000 of met een meerjarig nut dat zich over minder dan drie jaar uitstrekt wordt niet geactiveerd.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen nominale waarde. Indien nodig is vanuit een voorziening voor verwachte oninbaarheid een afboeking in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden kunnen (in overeenstemming met artikel 61 BBV) worden geactiveerd, maar zullen zoveel als mogelijk ineens worden gedekt ten laste van de reservepositie. Indien de bijdragen worden geactiveerd zullen deze worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen zullen dan worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien er sprake is van grote projecten welke zijn onderverdeeld in duidelijk herkenbare delen en pas op het moment dat alle verkopen hebben plaatsgevonden en de nog te maken kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Conform artikel 41 van het BBV wordt onder de vaste passiva verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.

Reserves

De raad heeft een nieuwe Notitie Reserves & Voorzieningen vastgesteld in 2019, deze notitie volgt het BBV wat betreft het onderscheid in algemene reserves, bestemmingsreserves en overige bestemmingsreserves. Ook het begrip voorzieningen wordt hierin nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Aan de voorzieningen wordt geen rente toegerekend, alleen aan de "voorziening onderhoud begraafplaatsen", welke tegen contante waarde is opgenomen kan rente worden toegerekend. De voorzieningen gevormd door middelen van derden met een specifiek bestedingsdoel mogen niet langer als voorziening worden gezien, maar moeten in de balans worden opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Indien nodig is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeente is aangegaan maar die niet uit de balans blijken.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van raadsbesluiten, het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door de raad genomen besluit.

Toelichting op de balans

Per onderdeel lichtten we de opvallende wijzigingen toe.

Immateriële vaste activa

Er zijn in 2019 geen immateriële vaste activa op de balans die aan deze voorwaarden voldoen.

Financiële vaste activa

(x €1.000)	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerderingen	Verminderings	Afschrijvingen/ aflossingen	Boekwaarde 31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen					
Aandelen Alliander	45				45
Aandelen ontwikkelingsbedrijf NHN	1				1
Aandelen BNG	70				70
<i>Totaal</i>	117	-	-	-	117
Overige langlopende leningen u/g					
Stimuleringsfonds koopwoningen	2.313				2.313
Duurzaamheidsmaatregelen	276			35	240
<i>Totaal</i>	2.589	-	-	35	2.554
Totaal	2.706	-	-	35	2.670

Aandelen Alliander

Koggenland heeft sinds 2017 125.049 aandelen Alliander (was GKNH). De waarde van deze aandelen zijn opgenomen op de balans.

Materiële vaste activa

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit de immateriële vaste activa, materiële vaste activa en de financiële vaste activa. Per onderdeel lichtten we de opvallende wijzigingen toe. De immateriële vaste activa bestaan uit de kosten voor onderzoek en ontwikkeling. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze geactiveerd worden. Er zijn in 2019 geen immateriële vaste activa die aan deze voorwaarden voldoen.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2018	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	5.666	277	1.611	-	4.333
Woonruimten	31.005	647	471	987	30.195
Bedrijfsgebouwen	17.714	29	-	1.540	16.204
Vervoersmiddelen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	1.898	504	-	218	2.184
Overige materiële vaste activa	1.865	410	-	354	1.921
Totaal	58.149	1.867	2.081	3.099	54.837

De investeringen bestaan uit:

(x € 1.000) Omschrijving	Besteed in 2019
Aankoop gronden staatsbosbeheer	277
Investerings woningbedrijf	647
West 108 Avenhorn	10
Vorbereiding Kindcentrum Avenhorn	19
Machines buitendienst	268
Openbare verlichting	236
Overige speeltuinen, machines en automatisering	410

Investerings met economisch nut waarvoor heffing kan worden geheven						
	Boekwaarde 31-12-2018	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	
Hondenoverlast	7	-	-	4	4	
Riolering	1.783	-	-	173	1.610	
Begraafplaatsen	12	-	-	1	11	
Totaal	1.803	-	-	178	1.625	

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut						
	Boekwaarde 31-12-2018	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2019	
Investerings maatschappelijk nut	67	34	-	2	98	
Totaal	67	34	-	2	98	

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit de bouwgronden in exploitatie en overige gronden in bewerking. De niet in exploitatie genomen gronden staan onder de materiële vaste activa. Het totaaloverzicht van de voorraden ziet er als volgt uit:

(x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2018	Inv./kosten	Opbrengsten	Winstneming	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Grond- en hulpstoffen:						
In exploitatie genomen gronden	-1.038	2.572	3.072	773	193	-959
Overig	98	1.807	51	-	-	1.853
Totaal	-940	4.379	3.123	773	193	895

Het verloop van de in exploitatie genomen bouwgronden zijn als volgt gespecificeerd:

(x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2018	Inv./kosten	Opbrengsten	Winstneming	Verliesneming	Boekwaarde 31-12-2019
Lijsbeth Tijs	-1.779	75	733			-2.437
Hofland II	-1.490	127	-	773		-590
Buitenplaats de Burgh	1.378	187	547			1.018
De tuinen	621	519	1.717			-577
Locatie Langereis	232	35	75		193	0
Tuindersweijde zuid	-	1.628	-			1.628
Totaal	-1.038	2.572	3.072	773	193	-959

Bij nagenoeg alle complexen hebben grondverkoop plaats gevonden.

Op basis van het verwachte eindresultaat van Hofland II is in 2019 een winstneming toegepast van € 772.500. De winstneming komt tot uiting in het jaarrekeningresultaat van 2019. De boekwaarde op de balans is met het zelfde bijgesteld.

De exploitatie Langereis is in 2019 afgesloten. Op basis van het verwachte negatieve resultaat was een voorziening getroffen van € 251.000. De voorziening is verrekend met de negatieve boekwaarde van 193.000. De boekwaarde en voorziening lopen hierdoor op 0. Het restant van de voorziening (€ 251.000 -/- € 193.000 = € 58.000) komt ten gunste van het rekeningresultaat. Voor meer informatie (onder andere nog te maken kosten en geraamde opbrengsten) over bovengenoemde complexen verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder bestaan uit:

(x €1.000)				
Omschrijving	Balanswaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen				
- Debiteuren	300	300	-	3.142
<i>Subtotaal</i>	<i>300</i>	<i>300</i>	-	<i>3.142</i>
Overige vorderingen				
- Debiteuren belastingen	284	284	-	413
- Debiteuren woningbedrijf	1.873	1.873	-	2.411
- Debiteuren bijstand	84	118	5	112
- Overige debiteuren	421	650	189	461
<i>Subtotaal</i>	<i>2.663</i>	<i>2.925</i>	<i>194</i>	<i>3.398</i>
Overige uitzettingen				
- Rekening courant Werksaam	252	581	412	169
- Schatkistbankieren	5.992	5.791		5.758
<i>Subtotaal</i>	<i>6.244</i>	<i>6.372</i>	<i>412</i>	<i>5.927</i>
Totaal	9.207	9.597	606	12.466

De post debiteuren algemeen bestaat uit diverse vorderingen en inclusief de algemene vorderingen Woningbedrijf. De gemeente hanteert een betaaltermijn van 30 dagen. Indien de vordering niet binnen de betaaltermijn ontvangen is start het invorderingstraject. Wanneer de verwachting is dat een vordering oninbaar is, verklaren we deze post dubieus met het oog op het voorzichtigheids-principe.

Het openstaande bedrag per 31-12-2019 is € 650.000. Hiervan is € 189.000 dubieus verklaard. Het bedrag aan dubieuze debiteuren bestaat voor het grootste gedeelte uit vorderingen die open staan op basis van faillissement. Daarnaast zijn er een aantal kleine dwangsommen als dubieus opgenomen. Voor de overige openstaande debiteuren geldt dat ze in 2019 betaald hebben, een betalingsregeling hebben getroffen of in het invorderingstraject zitten. De vorderingen op openbare lichamen zijn vorderingen van het Ministerie, de provincie en andere gemeenten.

Schatkistbankieren

Uitzettingen in 's Rijks Schatkist

Onder Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar vallen de schatkist middelen. Omdat we moeten voldoen aan Wet verplicht schatkistbankieren, zijn we verplicht om overtollige middelen te storten in de schatkist van het Rijk.

Gelden boven het drempelbedrag worden dagelijks uitgezet bij het Rijk. Het drempelbedrag is 0,75% van het begrotingstotaal. Per kwartaal berekenen we wat we hebben uitgezet bij het Rijk. Deze berekening ziet er als volgt uit:

(x €1.000)	1e kwartaal 2019	2e kwartaal 2019	3e kwartaal 2019	4e kwartaal 2019
Verloopoverzicht schatkistbankieren				
Drempelbedrag 2019	420	420	420	420
Buiten de schatkist gehouden	251	280	294	214
Ruimte onder drempelbedrag	169	140	126	205
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

(x €1.000)	Saldo 1-1-19	Saldo 31-12-19
Kassaldo	2	3
Banksaldo	2.545	3.357
Totaal	2.547	3.360

Overlopende activa

(x €1.000)	Saldo 1-1-19	Saldo 31-12-19
Vooruitbetaalde bedragen	687	786
Nog te ontvangen bedragen	535	397
Nog te ontvangen BCF	2.257	-
Overige overlopende activa	65	51
Totaal	3.545	1.234

Toelichting opgenomen bedragen:

Vooruitbetaalde kosten

Vooruitbetaalde kosten zijn facturen geboekt met factuurdatum 2019, waarvan de kosten betrekking hebben op 2020. Dit zijn kosten voor licenties, abonnementen, dienstverlenings overeenkomsten en verzekeringen.

Nog te ontvangen bedragen

- De gemeente Koggenland had tot voor kort 147 aandelen in de NV Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH). De aandeelhouders in deze NV hebben medio juni 2017 besloten de NV te liquideren. Het bedrag aan dividend 2016 € 58.000 is nog niet ontvangen. De NV in liquidatie wil eerste de verplichtingen afhandelen, waaronder de definitieve aanslag voor de vennootschapsbelasting.
- Afrekening kwijtschelding van € 84.000.
- Overige bedragen bestaande uit onder andere afrekeningen voor BBZ en BUIG.

Overige overlopende activa

Overige overlopende posten bestaan uit onder andere kosten IZA zorgverzekering en Zorgteam Koggenland voorschotten.

Eigen vermogen

(x € 1.000)						
Eigen vermogen	1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemmingsresultaat 2018	Dekking kapitaallasten	31-12-2019
Algemene reserve	25.459	997	19.759	2.004	68	8.632
Overige bestemmingsreserves	19.850	19.063	3.449	570	-	36.034
Resultaat algemene dienst na bestemming	1.343	2.282	1.343	-	-	2.282
Resultaat woningbedrijf na bestemming	1.243	1.135	1.243	-	-	1.135
	47.894	23.476	25.794	2.574	68	48.083

(x € 1.000)						
Algemene reserve	1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemmingsresultaat 2018	Dekking kapitaallasten	31-12-2019
Algemene dienst	8.199	997	991	495	68	8.632
Woningbedrijf	14.173	-	15.416	1.243	-	-
Grondbedrijf	3.088	-	3.353	266	-	-
	25.459	997	19.759	2.004	68	8.632

(x € 1.000)						
Bestemmingsreserves	1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemmingsresultaat 2018	Dekking kapitaallasten	31-12-2019
Bevordering vitaal platteland	927	-	69	-	-	858
Korting gemeentefonds 2018	-	-	200	200	-	-
Bootoverhaal Burghtlanden	-	-	-	100	-	100
Onderwijshuisvesting	12.550	-	51	-	-	12.499
Digitale transformatie SSC DeSom	350	-	179	-	-	171
Woningbedrijf	-	15.416	-	-	-	15.416
Grondbedrijf	-	3.353	-	-	-	3.353
Bovenwijkse voorzieningen	1.221	-	508	-	-	713
Ruimtelijke ontwikkelingen	1.319	-	-	-	-	1.319
Deelfonds sociaal domein	3.312	294	2.270	270	-	1.606
Stads- en dorpsvernieuwing	171	-	171	-	-	-
	19.850	19.063	3.449	570	-	36.034

Aard en reden van de reserves

Algemene reserve

De algemene reserve vormt het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente en heeft geen specifieke bestemming. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. Tekorten en overschotten in de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve, tenzij de gemeenteraad een ander besluit neemt.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven en is alleen te besteden aan het doel waarvoor deze is ingesteld. De bestemming kan door de raad worden gewijzigd en is dus vrij besteedbaar. Zolang de raad de bestemming kan wijzigen is sprake van een bestemmingsreserve. Als de bestemming niet meer gewijzigd kan worden (bijvoorbeeld door het aangaan van verplichtingen) dan is er sprake van een voorziening.

Nieuw ingestelde reserves:

Reserve korting gemeentefonds 2018:

Ingesteld via de resultaatbestemming jaarrekening 2018.

Reserve bootoverhaal Burghtlanden:

Ingesteld via de resultaatbestemming jaarrekening 2018. Op 16 december 2019 heeft uw gemeenteraad ingestemd met een krediet van €100.000 beschikbaar te stellen ter realisatie van de Botenoverhaal.

Bestemmingsreserve Woningbedrijf:

Via de notitie Reserves & Voorzieningen hebben wij u voorgesteld de algemene reserve Woningbedrijf om te zetten naar een bestemmingsreserve. Dit omdat deze reserve specifiek gericht is om de exploitatieresultaten van het Woningbedrijf op te vangen.

Bestemmingsreserve Grondbedrijf:

Via de notitie Reserves & Voorzieningen hebben wij u voorgesteld de algemene reserve Grondbedrijf om te zetten naar een bestemmingsreserve. Dit omdat deze reserve specifiek gericht is om de exploitatieresultaten van het Grondbedrijf op te vangen.

Lopende reserves:

Reserve bevordering vitaal platteland:

Voor de vitaliteitsimpuls van de kleine kernen voor het versterken van de samenleving in alle facetten.

Reserve onderwijshuisvesting Avenhorn:

Reserve voor realisatie Kindcentrum Avenhorn.

Reserve Digitale transformatie De Som:

Ingesteld via de resultaatbestemming jaarrekening 2017. Reserve ter dekking van de kosten voor de digitale transformatie van 2020 en 2021.

Reserve bovenwijkse voorzieningen:

Financiering van projecten teneinde de leefbaarheid in de dorpen van de gemeente te behouden en vergroten

Reserve ruimtelijke ontwikkelingen:

Een bijdrage leveren aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

Reserve deelfonds sociaal domein:

Via deze reserve monitoren we financiële effecten van de transities Wmo, jeugd en participatie t.b.v. verantwoording naar het rijk om de effecten per gemeente in beeld te krijgen.

Opgeheven reserves:

Reserve stads- en dorpsvernieuwing:

Via de notitie Reserves & Voorzieningen heeft uw gemeenteraad besloten om deze reserve op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Algemene reserve Woningbedrijf:

Zoals hierboven weergegeven is de algemene reserve omgezet naar een bestemmingsreserve.

Algemene reserve Grondbedrijf:

Zoals hierboven weergegeven is de algemene reserve omgezet naar een bestemmingsreserve.

Voorzienen

(x € 1.000)					
Voorzienen	1-1-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2019
Onderhouds- en overige voorzieningen	15.037	1.489	825	2.215	13.486
Door derden bekleemde middelen met een bestedingsverplichting	60	-	-	1	58
	15.097	1.489	825	2.217	13.544

(x € 1.000)					
Voorzienen	1-1-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2019
Onderhoudsvoorzienen					
Fonds onderhoud huurwoningen	94	16			110
Gemeentelijke gebouwen	1.783	258		283	1.758
Begraafplaatsen	237	25		15	246
Wegen	586	941		918	609
Openbaar groen	33	205		141	97
Openbare verlichting	825		825		-
Bruggen (achterstallig onderhoud)	134			134	-
Riolering	10.570			376	10.194
Overige voorzieningen					
APPA gewezen wethouder	119			11	108

APPA pensioenverplichtingen	208	45			253
APPA voormalig personeel	31				31
Provinciale gelden Dorpsstraat	167			86	80
Grondexploitaties	251			251	-
	15.037	1.489	825	2.215	13.486

(x € 1.000)						
Door derden bekleemde middelen met een bestedingsverplichting	1-1-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2019	
Wijksteunpunt Spierdijk	60	0	0	1	58	
	60	-	-	1	58	

Aard en reden van de voorzieningen

Lopende voorzieningen:

Onderhoud fonds huurwoningen Woningbedrijf:

Financiële buffer ter voorziening in de kosten van (glas)schade & servicekosten van woningen van het woningbedrijf.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Egalisatie en financiële buffer voor de kosten van (groot) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.

Onderhoud begraafplaatsen:

Egalisatie van kosten van onderhoud in exploitatie van de begraafplaatsen

Voorziening onderhoud wegen:

Egalisatie en financiële buffer voor de kosten van onderhoud wegen.

Voorziening onderhoud openbaar groen

Egalisatie van de kosten van onderhoud openbaar groen

Riolering:

Ingesteld n.a.v. de notitie BBV. Het saldo van de baten en lasten riolering wordt hierin gestort.

Voorziening APPA gewezen wethouder

Gewezen wethouder: geormerkt geld nog te betalen pensioenverplichting politieke ambtsdragers.

Appa pensioenverplichtingen:

Reservering Pensioenopbouw wethouders in eigen beheer.

Appa voormalig personeel:

Reservering pensioenverplichting wethouder.

Provinciale gelden Dorpsstraat 65-67 Obdam

Ter reservering van ontvangen gelden van provinciale subsidie ten behoeve van Dorpsstraat 65-67 Obdam

Grondexploitaties

De exploitatie Langereis is in 2019 afgesloten. Op basis van het verwachte negatieve resultaat was een voorziening getroffen van € 251.000. De voorziening is verrekend met de negatieve boekwaarde van 193.000. De boekwaarde en voorziening lopen hierdoor op 0. Het restant van de voorziening (€ 251.000 -/- € 193.000 = € 58.000 komt ten gunste van het rekeningresultaat.

Wijksteunpunt Spierdijk

Egalisatie kosten van onderhoud wijksteunpunt Spierdijk.

Opgeheven voorzieningen:

Onderhoud openbare verlichting:

De onderhoudsvoorziening openbare verlichting is via het raadsbesluit vaststelling MJOP Openbare verlichting 2019-2023 opgeheven. Door wijziging in de BBV voorschriften is het niet meer toegestaan om kosten voor de vervanging van armaturen en masten vanuit een onderhoudsvoorziening te dekken. Investerings met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en afgeschreven.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

(x € 1.000)				
Netto vlottende schuld looptijd > 1 jaar	1-1-2019	Vermeerdering	Aflossing	31-12-2019
Onderhandse geldleningen				
Binnenlandse banken	6.264	-	824	5.440
Waarborgsommen	244	3	-	247
	6.508	3	824	5.687

Langlopende geldleningen

Per 31-12-2019 heeft de Gemeente Koggenland twee langlopende geldleningen:

€ 1.240.000 met een aflossing van € 124.000 per jaar lopende t/m 2029

€ 4.200.000 met een aflossing van € 700.000 per jaar lopende t/m 2025

Waarborgsommen

De waarborgsommen bestaan uit Bouwrijp maken Vredemaker IV en WBS leningen Woningbedrijf.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

(x € 1.000)		
Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar	1-1-2019	31-12-2019
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	2.405	3.085
Overige schulden	1.380	2.020
	3.785	5.105

(x € 1.000)		
Overige schulden	1-1-2019	31-12-2019
Crediteuren	1.301	1.537
Crediteuren woningbedrijf	33	436
Vooruitontvangen BWS subsidie / huren	46	47
	1.380	2.020

Overlopende passiva

(x € 1.000)		
Overlopende passiva	1-1-2019	31-12-2019
Nog te betalen bedragen	2.493	2.995
Nog te betalen afgesloten complexen	20	20
Nog te betalen facilitair grondbedrijf	179	174
Personeel afdracht belastingen	543	561
Nog te betalen salarissen	-	0
Tussenrekening Innen	2	4
Tussenrekening Welzijn & Zorg	-	1
Rente transitoria	57	51
BTW- suppletie	-	12
Buitenrekening	-	57
Vooruitontvangen bedragen	9	372
Vooruitontvagen subsidies	-	83
Betalingen onderweg Welzijn & Zorg	-	11
<u>Overige specifieke uitkeringen:</u>		
Ministeries	462	419
MOBW gelden	32	5
Totaal	3.797	4.766

Overlopende passiva

nog te betalen bedragen:

De grootste post bij het onderdeel nog te betalen bedragen zijn de betalingen van de onderdelen jeugdzorg en WMO. We moeten nog 1,1 miljoen betalen aan de verschillende zorgaanbieders. Hiervoor ontvangen we in 2020 nog rekeningen.

Verder zijn een aantal grote onderdelen van de nog te betalen bedragen:

- € 410.000 aan Werksaam voor de BUIG en overige taken
- €125.000 aan SSCDeSom van €125.000 voor de nieuwe digitale werkomgeving
- € 73.000 aan gemeente Hoorn t.b.v schoolkinderenvervoer
- € 58.000 aan GGD inzake bijdrage Veilig Thuis 4e kwartaal

De overige posten bestaan uit verplichtingen van uitgevoerde werkzaamheden waarvan de factuur nog niet in 2019 is ontvangen.

Vooruitontvangen bedragen:

Het bedrag aan vooruitontvangen bedragen bestaat uit de ontvangen vergoeding ter compensatie van de gemaakte kosten van het herstel van de openbare ruimte n.a.v. de aanleg van glasvezel. De kosten hiervoor worden grotendeels in 2020 gemaakt.

Waarborgen

(x € 1.000)					gewaarborgd
Gewaarborgde geldleningen	1-1-2019	Toename	Aflossing	31-12-2019	door gemeente
Instellingen / verenigingen	6.261	-	2.426	3.835	361
HVO ambtenaren	209	-	25	185	185
Garantstelling hypotheek eigen woning	1.760	-	49	1.711	862
Waarborg sociale woningbouw	21.466	-	2.192	19.274	9.637
	29.696			25.004	11.044

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft aan diverse instellingen, maatschappelijke objecten en hypotheekverstrekkers garantstellingen afgegeven, deze worden buiten de balans gehouden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen/ Gebeurtenissen na balansdatum

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente heeft zich voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende verplichtingen. De grootste verplichtingen zijn contracten met betrekking tot de Wmo en jeugd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Wel heeft het COVID-19 virus gevolgen voor de financiën van 2020 vanwege de maatschappelijke impact. De financiële en procesmatige effecten zijn op dit moment nog onzeker en kunnen materieel zijn.

De Sisa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020								
OCW	D8	Onderwijsachterstanden eileid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)			
			Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03		
			€ 32 524	€ 0	€ 0			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2018	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 06</i>
1	061598	Gemeente Koggenland	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	€ 2.475.300	€ 123.337	€ 128.510	€ 391	€ 21.948
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijsandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijsandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 10</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 11</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 12</i>
1	061598	Gemeente Koggenland	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	€ 0	€ 29.439	€ 16.442	€ 0	€ 113.726
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 13</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2A / 14</i>				
1	061598	Gemeente Koggenland		€ 906				

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2018	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 06</i>
			1 061598 Gemeente Koggenland	€ 19.782	€ 39.461	€ 4.831	€ 24.857	€ 15.466
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004			
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 10</i>		
		1 061598 Gemeente Koggenland	€ 0	€ 0	€ 0			

VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
		Gemeenten	<i>Aard controle R. Indicatornummer: H4 / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06</i>
			1 € 107.508	SPUK-Sport18-632852	€ 125.513	€ 11.044	€ 114.469	€ 0
			Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09</i>	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11</i>	
			1 SPUK-Sport18-632852	125513	116,75%	geen	-€ 18.005	

De controleverklaring van de accountant

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 95 39
Fax 023 - 531 17 00
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Koggenland

A Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeente Koggenland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeente Koggenland op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen waaronder de gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2019;
- de balans per 31 december 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het gemeentelijk controleprotocol en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Koggenland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves.

B Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen, en diverse bijlagen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader van de gemeente Koggenland.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het gemeentelijke controleprotocol, de Regeling Controleprotocol Wnt 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afwijking dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vesti-

gen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 15 juni 2020
Reg.nr.: 103020/215/421/1837
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend, mr. drs. J.C. Olij RA.

Financiële overzichten

Vrije dekkingsmiddelen

(x € 1.000) Taakveld	Rekening	Begroting	Begroting (na wijz)	Rekening
	2018	2019	2019	2019
Treasury	144	138	219	174
OZB woningen	1.907	1.910	1.756	1.805
OZB niet-woningen	749	736	890	836
Belastingen overig	29	30	30	29
Algemene uitkering	24.800	25.965	26.557	26.489
Overige baten en lasten	-	-	150	-
Totaal	27.629	28.779	29.602	29.333

Baten en lasten

(x € 1.000)				
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	V / N
Programma Dienstverlening & Bestuur*	10.940	12.967	2.027	N
Programma Welzijn & Zorg	4.196	20.797	16.601	N
Programma Wonen & Ondernemen	14.326	19.081	4.755	N
Algemene dekkingsmiddelen	29.333	-	29.333	V
Overhead	1.802	7.563	5.761	N
Heffing Vpb	-	-	-	N
Bedrag onvoorzien	-	-	-	N
saldo van baten en lasten	60.597	60.409	188	V
<u>Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:</u>				
Programma Dienstverlening & Bestuur	639	294	345	V
Programma Welzijn & Zorg	3.128	-	3.128	V
Programma Wonen & Ondernemen	569	825	256	N
<i>Totaal toevoegingen/onttrekkingen reserves</i>	<i>3.197</i>	<i>-531</i>	<i>3.216</i>	<i>V</i>
Resultaat	63.795	59.878	3.404	V

*excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing Vpb en onvoorzien

Taakvelden begroting 2019

Programma Dienstverlening & Bestuur

Nummer	Omschrijving	V/N	Primaire begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Saldo 2019
0-1	Bestuur	N	1.315	1.378	1.450
0-10	Mutaties reserves	V	2.368	2.250	3.216
0-2	Burgerzaken	N	309	309	333
0-4	Overhead	N	5.835	6.178	5.761
0-5	Treasury	V	204	285	308
0-61	OZB woningen	V	2.344	1.798	1.851
0-62	OZB niet-woningen	V	368	914	861
0-64	Belastingen overig	N	72	72	79
0-7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	V	26.417	26.888	27.063
0-8	Overige baten en lasten	V	1.326	1.356	2.077
1-1	Crisisbeheersing en brandweer	N	1.472	1.472	1.560
1-2	Openbare orde en veiligheid	N	410	445	299

Programma Welzijn & Zorg

Nummer	Omschrijving	V/N	Primaire begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Saldo 2019
4-1	Openbaar basisonderwijs	N	7	7	4
4-2	Onderwijshuisvesting	N	863	863	901
4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	N	1.140	1.027	852
5-1	Sportbeleid en activering	N	79	94	70
5-2	Sportaccommodaties	N	642	630	1.332
5-3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	N	121	121	121
5-4	Musea	N	20	21	21
5-6	Media	N	376	384	385
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N	1.791	1.747	1.690
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	N	786	738	653
6-2	Wijkteams	N	1.440	1.352	1.575
6-3	Inkomensregelingen	N	1.329	1.223	1.198
6-4	Begeleide participatie	N	3.203	3.407	3.470
6-5	Arbeidsparticipatie	N	23	23	24
6-6	Maatwerkvoorziening (WMO)	N	853	803	859
6-71	Maatwerkdienstverlening 18+	N	645	664	659
6-72	Maatwerkdienstverlening 18-	N	3.607	4.442	5.427
6-81	Geëscaleerde zorg 18+	V	50	50	59
6-82	Geëscaleerde zorg 18-	N	657	777	770
7-1	Volksgezondheid	N	906	940	1.110

Programma Wonen & Ondernemen

Nummer	Omschrijving	V/N	Primaire begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Saldo 2019
2-1	Verkeer en vervoer	N	2.592	2.216	1.724
2-5	Openbaar vervoer	N	7	7	7
3-1	Economische ontwikkeling	N	150	150	125
3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	N	17	17	8
3-4	Economische promotie	N	45	56	49
7-2	Riolering	N	182	182	174
7-3	Afval	V	289	299	254
7-4	Milieubeheer	N	886	1.112	652
7-5	Begraafplaatsen en crematoria	V	37	37	50
8-1	Ruimtelijke ordening	N	1.117	572	425
8-2	Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreine	V	140	140	668
8-3	Wonen en bouwen	V	265	207	770

Overhead

(x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2019 (na wijziging)	Rekening 2019
Lasten			
Informatievoorziening en automatisering	1.786	1.811	1.647
Facilitaire zaken	428	428	392
Huisvesting	677	677	702
Overige personeelskosten	540	787	1.077
Financiële administratie	43	43	30
Salariskosten	3.921	4.011	3.609
Juridische zaken	88	94	106
<i>Totaal lasten</i>	<i>7.483</i>	<i>7.851</i>	<i>7.563</i>
Baten			
Doorrekening kostenplaatsen	1.592	1.592	1.722
Verhuur gebouwen	72	72	73
P, B & C	8	8	-
Overig	-	-	7
<i>Totaal baten</i>	<i>1.672</i>	<i>1.672</i>	<i>1.802</i>
Saldo	5.811	6.179	5.761

Toevoegingen en onttrekkingen aan / van reserves

(x € 1.000)	Primaire begroting 2019			Begroting na wijziging 2019			Rekening 2019			
	Programma/beleidsveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Dienstverlening en bestuur										
algemeen bestuur		115	115		135	135		9	9	
bedrijfsvoering		510	510		710	710		345	345	
burgerzaken										
dekkingsmiddelen		300	300		1.076	1.076	294	269	-25	
openbare orde ca.		10	10		15	15		16	16	
<i>Totaal dienstverlening en bestuur</i>	-	<i>935</i>	<i>935</i>	-	<i>1.936</i>	<i>1.936</i>	<i>294</i>	<i>639</i>	<i>345</i>	
Welzijn en zorg										
inkomensvoorzieningen										
Jeugd 0 - 23 jaar		986	986	593	1.136	543		104	104	
kunst, cultuur ca.										
sport, recreatie ca.		29	29		127	127		725	725	
zorg en voorzieningen	651	326	-325	651	326	-325	2.299	2.299	2.299	
<i>Totaal welzijn en zorg</i>	<i>651</i>	<i>1.341</i>	<i>690</i>	<i>1.244</i>	<i>1.589</i>	<i>345</i>	<i>3.128</i>	<i>3.128</i>	<i>3.128</i>	
Wonen en ondernemen										
omgevingstaken		796	796		950	950		46	46	
grondbedrijf					0					
woningbedrijf	528		-528	486	42	-445				
openbare ruimte		500	500	805	510	-295	825	523	-302	
economie en toerisme										
<i>Totaal wonen en ondernemen</i>	<i>528</i>	<i>1.296</i>	<i>768</i>	<i>1.291</i>	<i>1.502</i>	<i>210</i>	<i>825</i>	<i>569</i>	<i>-256</i>	
Totaal programma's	1.179	3.572	2.393	2.535	5.027	2.491	1.119	4.336	3.216	

Resultaat rekening/begroting voor en na bestemming

(x € 1.000)	Rekening 2018		Primaire begroting 2019		Begroting na wijziging 2019		Rekening 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Resultaat voor bestemming	-	764	2.292	-	2.194			188
Mutaties reserves	678	2.500	1.178	3.572	1.884	4.134	1.119	4.336
Resultaat na bestemming	678	3.264	3.470	3.572	4.078	4.134	1.119	4.523
Saldo		2.586		101		56		3.404

Overzicht incidentele baten lasten

(x € 1.000)			
Incidentele lasten:			
Programma / omschrijving	Beleidsveld	Begroting 2019	Rekening 2019
Dienstverlening & Bestuur			
Digitale transformatie SSC DeSom	Bedrijfsvoering	196	180
Formatie-uitbreiding flexibele schil	Bedrijfsvoering	311	123
Maatschappelijke begeleiding DUO	Algemene dekkingsmiddelen	-	27
<i>Overige baten en lasten:</i>			
Bijdrage voorziening dubieuze debiteuren	Algemene dekkingsmiddelen	-	30
<i>Bijdrage aan reserves:</i>			
Saldo voorziening openbare verlichting	Algemene dekkingsmiddelen	805	825
Overschot Wmo 2019	Algemene dekkingsmiddelen	-	294
<i>Totaal incidentele lasten D&B</i>		<i>1.312</i>	<i>1.478</i>
Welzijn & Zorg			
Onderwijshuisvesting Avenhorn/De Goorn	Jeugd 0-23 jaar	-	51
Inkoop sociaal domein 2019	Jeugd 0-23 jaar	100	48
Afrekening 2018 jeugd	Jeugd 0-23 jaar	-	-49
Afrekening jeugdbescherming 2018	Jeugd 0-23 jaar	-	54
Subsidieverbouw kleedaccommodatie RK EDO	Sport, recreatie en sportacc.	98	98
Nota lokaal volksgezondheidsbeleid	Zorg en voorzieningen	-	29
<i>Totaal incidentele lasten W&Z</i>		<i>198</i>	<i>231</i>
Wonen & Ondernemen			
Implementatie omgevingswet	Omgevingstaken	154	46
Buitendienst Obdam	Openbare ruimte	25	23
Investerings vitaal platteland	Openbare ruimte	146	69
Realisatieovereenkomst N23 Westfrisiaweg	Openbare ruimte	250	458
<i>Totaal incidentele lasten W&O</i>		<i>575</i>	<i>596</i>
Totaal incidentele lasten		2.084	2.306

Incidentele baten:			
Programma	Beleidsveld	Begroting 2019	Rekening 2019
Dienstverlening & Bestuur			
<i>Overige baten en lasten:</i>			
Verkoop Dorpsstraat 106 Obdam	Algemene dekkingsmiddelen	-	400
<i>Bijdrage van reserves:</i>			
Loonkosten flexibele loonschil	Algemene dekkingsmiddelen	311	123
Buitendienst Obdam	Algemene dekkingsmiddelen	25	23
Regionale bijdrage N23 Westfriaweg	Algemene dekkingsmiddelen	250	458
Vitaal platteland	Algemene dekkingsmiddelen	300	69
Digitale transformatie DeSom	Algemene dekkingsmiddelen	196	180
Inkoop sociaal domein 2019	Algemene dekkingsmiddelen	100	48
Kleedaccommodatie RKEDO	Algemene dekkingsmiddelen	98	98
Implementatie omgevingswet	Algemene dekkingsmiddelen	154	46
Onderuitputting gemeentefonds 2018	Algemene dekkingsmiddelen	200	200
Afboeking kleedaccommodaties	Algemene dekkingsmiddelen	-	596
Onderwijshuisvesting / Kindcentrum A'horn	Algemene dekkingsmiddelen	-	51
Nota volksgezondheidsbeleid 2018	Algemene dekkingsmiddelen	-	29
Harmonisatie applicatielandschap	Algemene dekkingsmiddelen	-	40
<i>Totaal incidentele baten D&B</i>		<i>1.634</i>	<i>2.361</i>
Welzijn & Zorg			
Uitk. Beschermd wonen centrumgemeente	Zorg en voorzieningen	-	107
<i>Totaal incidentele baten W&Z</i>		<i>-</i>	<i>107</i>
Wonen & Ondernemen			
Opheffen voorziening openbare verlichting	Openbare ruimte	805	825
<i>Totaal incidentele baten D&B</i>		<i>805</i>	<i>825</i>
Totaal incidentele baten		2.438	3.293
Saldo incidentele lasten en baten		354	988

Berekening Emu-saldo

(x € 1.000)		Primaire begroting	Rekening
Nummer	Omschrijving	2019	2019
1.	exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.292	188
2.	mutaties (im)materiële vaste activa	-/- -1.731	-3.459
3.	mutaties voorzieningen	+/- -283	-1.553
4.	mutaties voorraden (=inclusief bouwgronden in exploitatie)	-/- -795	207
5.	verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-/-	
Totaal		-49	1.887

Bij een negatief saldo is er in het algemeen sprake van een vorderingen tekort: er wordt dan meer uitgegeven dan er ontvangsten zijn. Bij de jaarrekening is het saldo positief. Dit wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de afname van de materiële vaste activa door afschrijvingen en een overheveling van grond naar de bouwgrondexploitatie.

Jaarrekening woningbedrijf 2019

(x €1.000)	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Bedrijfsopbrengsten			
Huurontvangsten	5.151	5.259	5.026
Vergoedingen	19	21	19
Overige baten	-	-	-
Boekwinst verkoop woningen	1.322	400	1.113
<i>Totaal bedrijfsopbrengsten</i>	<i>6.492</i>	<i>5.680</i>	<i>6.158</i>
Bedrijfslasten			
Afschrijvingen	987	1.018	952
Onderhoudslasten	1.298	1.200	922
Huurderving leegstand	33	35	25
Huurderving oninbaar	-	5	2
<i>Overige bedrijfslasten:</i>			
Belastingen	298	204	219
Verhuurdersheffing	648	696	669
Diverse kosten	125	86	96
Doorberekende uren	425	340	378
Bijdrage Algemene dienst	1.494	1.540	1.595
<i>Totaal bedrijfslasten</i>	<i>5.309</i>	<i>5.124</i>	<i>4.857</i>
Renteposten			
Rentebaten	4	1	2
Rentelasten	52	56	60
<i>Renteresultaat</i>	<i>48</i>	<i>55</i>	<i>58</i>
Bedrijfsresultaat	1.135	501	1.243